

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Fedja Vraničar

Študentski vojaški tabor v funkciji promocije vojaškega poklica

Specialistično delo

Ljubljana, 2009

**UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE**

Fedja Vraničar

Mentorica: prof. dr. Ljubica Jelušič

Študentski vojaški tabor v funkciji promocije vojaškega poklica

Specialistično delo

Ljubljana, 2009

Zahvaljujem se mentorici, prof. dr. Ljubici Jelušič, za pomoč in predloge pri pisanju specialistične naloge.

Še posebej hvala vsem domačim, ki so mi v času šolanja stali ob strani in me vseskozi podpirali.

Fedja

Študentski vojaški tabor v funkciji promocije vojaškega poklica

V specialistični nalogi sem obravnaval študentski vojaški tabor v funkciji promocije vojaškega poklica. V prvem delu naloge, v analizi vsebin in ugotovitve analiz, sem proučeval dokumente za organizacijo in izvedbo študentskega vojaškega tabora ter analiziral, ali so bili cilji pravilno določeni in z izvedbo tabora doseženi. V drugem delu, opazovanju z udeležbo, sem obravnaval program vojaškega študentskega tabora, proces nadgrajevanja programa in probleme pri pripravah in izvedbi programa vojaškega študentskega tabora, saj je program tisti, ki izvajalcem usposabljanja pomaga pri doseganju ciljev. Dober program in stalno nadgrajevanje vsebin programa sta ključna za doseganje ciljev vojaškega študentskega tabora. V tretjem delu naloge sem proučeval študentski vojaški tabor v medijih in analiziral vse objave o vojaškem študentskem taboru v slovenskih medijih 2000–2007 ter promocijo vojaškega poklica na vojaškem študentskem taboru. Vsako leto se je dneva za predstavnike medijev na vojaškem študentskem taboru udeležilo veliko predstavnikov medijev, kar potrjuje, da je aktivnost za javnost zelo zanimiva, predvsem zato, ker se aktivnosti udeležuje veliko študentov, torej bodočih intelektualcev, ki bodo v bližnji prihodnosti iskali zaposlitev. Zaključim lahko, da študentski vojaški tabor pozitivno vpliva na promocijo vojaškega poklica med študentsko populacijo. Veliko študentk in študentov, ki so se udeležili vojaškega študentskega tabora, se je po končanem študiju zaposlilo v Slovenski vojski. Pomembno pa je, da so se tisti, ki bodo po končanem študiju delo iskali drugje, srečali tudi z vojsko, spoznali vojaško življenje in predvsem srečali z vojsko svoje države ter si ustvarili svojo lastno mnenje o Slovenski vojski na osnovi izkušnje, ki so jo doživeli sami.

Ključne besede: študentski vojaški tabor, promocija, Slovenska vojska, poklic, mediji

Student military camp as a promoter of a military profession

The thesis addresses the student military camp in the role of a promoter of a military profession. The first part, the analysis of the contents and the results of the analysis, addresses the documents required for the organization and implementation of the student military camp, as well as the analyses carried out following the implementation of a task, with a view to review the goals set by the student military camp, and to ascertain whether the goals were set correctly and whether they were actually achieved during the student military camp. Through the observation with participation method, the second part addresses the programme of the student military camp, the process of the programme upgrading and the problems encountered during the preparation and implementation of the programme. One should bear in mind that the programme itself is a key factor which helps the holders of the programme in achieving the goals of the military camp. An appropriate programme and a constant upgrading of its contents are crucial for achieving the goals of the military camp. The third part addresses the student military camp in the media and analyses all articles on the student military camp published by the Slovenian media from 2000 to 2007, as well as the promotion of a military profession at the student military camp. Every year a lot of media representatives visit the student military camp which confirms that this activity is very interesting for the public, mainly because a lot of students participate in it. These students are future intellectuals who will soon start looking for a job. It can be concluded that the student military camp has a positive impact on the promotion of a military profession among students. A large number of students who participate in the camp are employed by the Slovenian Armed Forces when they successfully conclude their studies. It is of extreme importance that those students who following the completion of their studies find a job in a different area become familiar with the armed forces, military life and, most importantly, with the armed forces of their own country, and are given a possibility to create their own opinion regarding the Slovenian Armed Forces, which is based on their own experience.

Keywords: Student military camp, promotion, Slovenian Armed forces, profession, media

Kazalo

1. Uvod.....	7778
2. Predmet proučevanja.....	10101011
2.1. Študentski vojaški tabor.....	10101011
2.2. civilno-vojaško sodelovanje v vojaški doktrini.....	12121213
2.3. Študentski vojaški tabor kot del civilno-vojaškega sodelovanja.....	13131314
2.4. Metodološko-hipotetični okvir.....	13131314
2.4.1. Opredelitev predmeta in cilja proučevanja.....	13131314
2.5. Opredelitev temeljnih pojmov.....	14141415
3. Organizacija študentskih vojaških taborov.....	20202021
3.1. Organizacijski ukazi.....	20202021
3.2. Program študentskega vojaškega tabora.....	22222223
3.2.1 Splošni del.....	23232324
3.3. Elaborati.....	31313132
4. Ugotovitve sodelujočih pri izvedbi študentskega vojaškega tabora.....	35353536
4.1. Odnos izvajalcev študentskih vojaških taborov.....	35353536
4.2. Odnos študentov do študentskega vojaškega tabora.....	37373738
4.3. Odnos vodje študentskega vojaškega tabora.....	38383839
4.3.1. Proces nadgrajevanja programa.....	39393940
4.3.2. Problemi pri pripravah in izvedbi programa.....	40404041
5. Študentski vojaški tabor v medijih.....	43434344
5.1. Dan za predstavnike medijev.....	43434344
5.2. Vabilo za javnost (vabilo za predstavnike medijev).....	44444446
5.3. Sprejem novinarjev na študentskem vojaškem taboru in predstavitev.....	46464647
5.3.1. Program usposabljanja.....	46464647
5.3.2. Sprejem predstavnikov medijev in gostov.....	47474748
5.3.3. Predstavitev usposabljanja.....	47474748
5.3.4. Ogled usposabljanja.....	47474748
5.3.5. Ogled prikazne vaje.....	47474748
5.3.6. Pogovor s predstavniki medijev in gosti.....	47474748
5.4. Sporočilo za javnost.....	48484849
5.5. Poročanje o študentskem vojaškem taboru v medijih.....	50505051
5.6. Analiza medijskih zapisov.....	51515152
6. Promocija vojaškega poklica na študentskem vojaškem taboru.....	61616162
7. Uspešnost vojaškega študentskega tabora pri promociji vojaškega poklica.....	63636364
8. Zaključek in priporočila.....	70707071
9. Literatura.....	74747475
10. Priloge.....	78787879
Priloga A – Vabilo medijem.....	78787879
Priloga B – Sporočilo za javnost.....	79797980
Priloga C – Medijski zapisi o študentskem vojaškem taboru.....	80808081
Priloga D – Objave v reviji Slovenska vojska.....	92929293
Priloga E – Izjave študentov, ki so se udeležili študentskega vojaškega tabora in so se zaposlili v Slovenski vojski.....	115115115116
Priloga F – Izjava študentke, ki se je udeležila tabora, vendar se ni zaposlila v Slovenski vojski.....	119119119120

SEZNAM KRATIC

BRKBO		Bataljon za radiološko, kemično in biološko obrambo
CDR		Center za doktrino in razvoj
CU		Center za usposabljanje
EU		Evropska unija
FDV		Fakulteta za družbene vede
FVV		Fakulteta za varnostne vede
GORB		Gorski bataljon
GŠSV		Generalštab Slovenske vojske
MORS		Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MOTB		Motorizirani bataljon
NATO	North Atlantic Treaty Organization	Severnoatlantska zveza
OPK		Oddelek za pridobivanje kadrov
PDRIU		Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje
RKBO		Radiološka, kemična in biološka obramba
SV		Slovenska vojska
ŠPČ		Šola za podčastnike
VVU		Višji vojaški uslužbenec

1 Uvod

V zadnjih letih vedno več držav sprejema in izvaja strategijo vojaške obrambe na osnovi strategije prehoda na poklicno vojsko. Naborniški sistem vsekakor ne zagotavlja vzpostavitve sodobnega in učinkovitega obrambnega sistema. Razlog je v tem, da je potrebna vse večja specializacija pri uporabi in vzdrževanju vojaške opreme, da je treba oblikovati vojaško organizacijo, ki bo sposobna v celoti prevzemati vse naloge, ki izhajajo iz strategije nacionalne obrambe. Prisotno je vse večje povezovanje nacionalnih vojaških sistemov v večje sisteme, kot so NATO ali združene vojaške sile EU. Gre tudi za razloge, ki so povsem specifični za določeno državo. Med njimi velja omeniti velikost države, finančne možnosti, potencialno ogroženost itd. Naloge vojske se sčasoma spreminjajo. Glavne vojaške naloge potekajo za večino držav daleč zunaj matičnih meja. (*Inštitut za projektni management*. Dostopno prek: <http://rcum.uni-mb.si/~pmi/SLO/provoj.htm> (6. april 2008)).

Slovenija je po osamosvojitvi organizirala vojaško obrambo na način, ki je bil prisoten v bivši skupni državi Jugoslaviji. Ob njenem nadaljnjem razvoju se je vse bolj kazala potreba po drugačnem in sodobnejšem organiziranju vojaške obrambe, ki bi tako lahko zagotovila doseganje novih doktrinarnih in strateških obrambnih načel. Pri tem se je vse bolj izkristalizirala strategija prehoda na poklicno vojsko, ki je bila na ravni države tudi sprejeta leta 2002, uveljavljena pa leto kasneje.

Slovenska vojska je tako leta 2003 postala popolnoma poklicna vojska, ki jo sestavljata stalna sestava in pogodbeni rezerva. Državljanji in državljanke republike Slovenije pa imajo še vedno pravico in možnost za prostovoljno služenje vojaškega roka. Na prostovoljno služenje je v skladu z zakonom lahko napoten kandidat, ki še ni odslužil vojaškega roka, od dopoljenega 18. leta starosti do konca koledarskega leta, v katerem dopolni 27 let, in če je v skladu s predpisi, ki urejajo ocenjevanje zdravstvene sposobnosti za vojaško službo, ocenjen kot sposoben ali delno sposoben za vojaško službo. Kandidat, ki mu je priznana pravica do ugovora vesti, ne more biti napoten na prostovoljno služenje. (*Uredba o prostovoljnem služenju vojaškega roka*. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200381&stevilka=3871> (6. april 2008)) Prostovoljno služenje je dober način, kako lahko posamezniki spoznajo delo v Slovenski vojski, doživijo izkušnjo in morda ostanejo v sistemu kot poklicni vojak, podčastnik ali častnik Slovenske vojske.

S profesionalizacijo se je Slovenska vojska začela srečevati tudi z različnimi kadrovskimi težavami. Število pripadnic in pripadnikov se je s preходом iz naborniškega sistema na poklicno vojsko zmanjšalo. Naloge, ki so jih prej opravljali vojaki naborniki na služenju vojaškega roka, so čez noč morali sprejemati in izvrševati poklicni vojaki. Z vstopom Slovenije v NATO in Evropsko unijo je Slovenija povečevala število vojakov na operacijah kriznega odzivanja.

Tako kot ostale poklicne vojske po svetu ima tudi Slovenska vojska težave s pridobivanjem kadrov. Trg delovne sile se je z vstopom v Evropsko unijo razširil, sočasno gospodarska rast odpira nova delovna mesta. Tako kot ostala podjetja se mora tudi Slovenska vojska promovirati, promocija pa mora potekati po profesionalnih načelih. Prvi način promoviranja poteka prek kampanje, ko vojska najame podjetje, ki se ukvarja z oglaševanjem, ki pa ponavadi ni dovolj učinkovita metoda pri promoviranju vojaških poklicev. »Kampanja v svojem bistvu jasno nakazuje, kako jo bo mogoče v daljšem časovnem obdobju nadgrajevati, pri čemer bodo tudi nove izvedenke reklame ohranjale prepoznavnost te ideje. Vsako kampanjo mora odlikovati tudi hitro prepoznavni zgled ali občutek posamezne reklame.« (Kenneth, 1995: 96) V drugem primeru se mora vojska promovirati tudi in predvsem sama, prek svojih aktivnosti. Oblikovanje promocije je treba vedno začeti pri strategiji in odločitvi za tak tip promocije, ki izhaja iz celostnega marketinškega plana (Kenneth, 1995: 122). Med te spadajo dnevi odprtih vrat, kjer poleg osnovnega namena dneva odprtih vrat, predstavitev enot iz posamezne vojašnice domačinom, krajanom, sosedom, ki bivajo v bližini vojašnice in praktično živijo z vojašnico, Slovenska vojska povabi v svoje vrste tudi vse, ki jih zanima vojaško življenje. Na ta način se seznanijo z delom in aktivnostmi v vojašnici, spoznajo vojaško okolje in si ogledajo vojaško tehniko. Sejmi, na katerih sodeluje Slovenska vojska z najnovejšo oborožitvijo in opremo ter ostalimi novostmi, so prav tako učinkovit način promocije vojaškega poklica. Med tovrstne aktivnosti spadajo tudi razna srečanja, pohodi, delavnice, okrogle mize, na katerih sodeluje Slovenska vojska kot organizator, soorganizator ali sponzor. Na vseh prireditvah, kjer se pojavlja Slovenska vojska, je vedno prisotna tudi enota za pridobivanje kadrov Slovenske vojske, ki obiskovalce izčrpno obvešča o različnih možnostih vključevanja v vojaški sistem. Tu dobijo obiskovalci odgovore na vsa kadrovska vprašanja, povezana s štipendiranjem, zaposlitvijo v stalni sestavi, služenjem v pogodbeni rezervni sestavi ali prostovoljnem služenju vojaškega roka. Ena izmed oblik, kjer se vojska sama promovira, je tudi organizacija in izvedba vojaških študentskih taborov.

Za specialistično nalogo z naslovom Študentski vojaški tabor v funkciji promocije vojaškega poklica sem se odločil, ker sem na taboru sodeloval kot vodja vojaškega študentskega tabora kar štirikrat, in sicer od leta 2004 do 2007. Svoje sodelovanje na taborih sem začel že leta 2003, ko sem bil kandidat za vodjo vojaškega študentskega tabora, vendar le pri pripravi programa, saj sem bil v marca 2003 napoten na mednarodno mirovno operacijo Eufor Concordia v Republiko Makedonijo.

S sodelovanjem na tovrstni aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja Slovenske vojske sem si pridobil dragocene izkušnje. Spremljanje razvoja tabora iz leta v leto, nadgradnja programa, spreminjanje lokacije izvedbe tabora in delo z vedno novimi ljudmi, pripadnicami in pripadniki Slovenske vojske iz različnih enot na eni strani ter spremljanje dela študentk in študentov, udeležencev vojaškega študentskega tabora, tistih, ki so prišli prvič, in tistih, ki so se taborov udeleževali iz leta v leto, me vzpodbudilo, da sem se odločil raziskati, kako je študentski vojaški tabor vplival na promocijo vojaškega poklica.

Pomembno vlogo pri promociji vojaškega poklica in vojske imajo tudi mediji, saj se vsakega dneva za medije udeleži veliko predstavnikov medijev. Delovanje medijev in medijske objave za vojsko predstavljajo posredno civilno-vojaško sodelovanje. Medije potrebujemo, da javnosti predstavimo dejavnosti, ki jih vojska izvaja kot civilno-vojaško sodelovanje, z analizo medijskih objav pa želimo proučiti, kako mediji našo aktivnost, v tem primeru študentski vojaški tabor, prikazujejo javnosti.

2. Predmet proučevanja

2.1. Študentski vojaški tabor

Študentski vojaški tabor se organizira od leta 1999 zaradi promocije SV, seznanitve študentov z vojaškim življenjem in sočasno omogoča študentom opravljanje delovne prakse. Študenti se na vojaškem taboru seznanijo s posameznimi področji dela SV, s poudarkom na usposabljanju v terenskih razmerah (Ukaz za izvedbo vojaškega praktikuma za študente).

Splošni cilj programa je motivirati študente za vojaški poklic. Posebni cilj programa je, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, ki so potrebna za uspešno izvajanje bojnih nalog vojaka strelca in preživetja na bojišču.

Usposabljanje je naravnano izrazito praktično. Poudarek pri vsebini je na oblikovalnih in socializacijskih ciljih in manj na informativnih. Vojaški tabor je na izvedbeni ravni sestavljen iz štirih delov posameznih sklopov. Prvi sklop predstavljajo priprave na študentski vojaški tabor, drugi del se deli na prvi del in drugi del izvedbe vojaškega študentskega tabora in zadnji del, analizo študentskega vojaškega tabora. Priprave so opredeljene z organizacijskim ukazom, ki ga izda Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje. Priprave obsegajo informativni dan, kjer se študentom predstavi študentski vojaški tabor, zbiranje prijav študentov na tabor, varnostno preverjanje, zdravniške preglede, določitev vodje in izvajalcev tabora, priprave izvajalcev na izvedbo tabora, logistično pripravo in zadolževanje študentov z intendantsko opremo.

V prvem delu izvedbe vojaškega študentskega tabora je poudarek na osnovnih vojaških veščinah in se izvaja v vojašnici, v drugem delu pa je poudarek na taktiki. Izvaja se v obliki taborjenja na prostem.

Študenti so na taboru visoko motivirani. Teme pri posameznih predmetnih področjih si smiselno in vsebinsko sledijo. Poveljniki oddelkov, ki so poklicni vojaki – podčastniki, pri izvedbi posameznih tem poudarjajo zanimivosti in z lastnim zgledom skrbijo za

profesionalno, zanimivo in varno izvedbo. Štirinajstdnevno usposabljanje nudi zadostno število situacij, kjer vsak posameznik spozna delo v vojski in delo poveljnikov oddelkov in vodov. Študenti se na taboru seznanijo z različnimi načini dela in vodenja. Tisti, ki se tabora udeležijo večkrat, pa se lahko tudi sami preizkusijo v vlogi poveljujočih. Izobraževanje in usposabljanje je glede na odmevnost odlična priložnost za promocijo Slovenske vojske in vojaških poklicev, hkrati pa tudi odličen primer sodelovanja vojske s civilnimi izobraževalnimi ustanovami (analiza vojaškega študentskega tabora, 2005).

Študentski vojaški tabor organizira Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje Slovenske vojske skupaj s Katedro za obramboslovje Fakultete za družbene vede v Ljubljani že osem let. Študentski vojaški tabor kot civilno-vojaško sodelovanje ima namen predstavitve načina dela v Slovenski vojski in promocije vojaškega poklica študentom, bodočim intelektualcem in potencialnim kandidatom za častnike Slovenske vojske. Udeležba na taboru je prostovoljna. Študenti dva tedna nosijo uniformo Slovenske vojske ter zadolžijo osebno oborožitev in opremo. Nastanjeni so v vojašnici, kjer občutijo, kako poteka dan vojaka, ki služi vojaški rok. Drugi teden usposabljanja se izvaja v obliki terenskega usposabljanja, kjer si študenti sami naredijo bivake. Seznanijo se z osnovami pehotne taktike in z življenjem v terenskih pogojih.

Ko je Slovenska vojska leta 1998 začela izvajati študentski vojaški tabor, je bil tabor namenjen študentom tretjega letnika politologije, smer obramboslovje, na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani. Študentom, ki so se udeležili tabora, je fakulteta priznala opravljeno strokovno prakso. Prvih taborov, ki jih je Šola za častnike SV izvajala na Kostanjevici na Krasu, se je udeležilo do dvajset študentov. Zanimanje za udeležbo na taborih je bilo tudi med drugimi študenti Fakultete za družbene vede. Leta 2003, ko se je tabor s Primorske preselil na Bohinjsko Belo, so se na tabor lahko prijavi tudi ostali študenti FDV. Sprememba programa in prehod na večravenski način izvedbe vojaškega študentskega tabora sta pritegnila še več študentov ter študente, ki so se že v preteklosti udeležili tabora. Od leta 2004 je možna udeležba na taboru za študente vseh fakultet v Sloveniji. Število študentov se z leti povečuje.

Leta 2007 se je tabora udeležilo 108 študentov. Največ je bilo študentov s Fakultete za družbene vede in s Fakultete za varnostne vede, poleg tega pa še s Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakultete za management, Fakultete za elektrotehniko, Fakultete za

šport, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Fakultete za medicino, Pravne fakultete, Fakultete za elektrotehniko, računalništvo, informatiko Maribor, Fakultete za farmacijo, Fakultete za strojništvo in Filozofske fakultete.

2.2. Civilno-vojaško sodelovanje v vojaški doktrini

Na področju civilno-vojaškega sodelovanja se Slovenska vojska usmerja predvsem v uresničevanje ciljev civilnih organizacij in društev, katerih dejavnost je v tesni povezavi s Slovensko vojsko oziroma obrambnim sistemom Republike Slovenije. Civilno-vojaško sodelovanje, ki ga v Doktrini Slovenske vojske opredeljujemo kot vire in aktivnosti, ki podpirajo odnose med poveljniki in civilnimi ter vojaškimi organi oblasti in civilnim prebivalstvom v območju, kjer delujejo ali bodo delovale enote Slovenske vojske. Uspešno civilno-vojaško sodelovanje krepi bojno moralo ter prinaša taktične prednosti. Temeljni cilj civilno-vojaškega sodelovanja je vzpostavitev in ohranjanje popolnega sodelovanja civilnega prebivalstva in institucij na območju delovanja, da bi oblikovali takšne civilno-vojaške razmere, ki bi čim bolj podpirale uresničevanje poslanstva enot Slovenske vojske. Vključuje tudi sodelovanje z nevladnimi in mednarodnimi organizacijami. Uspešno civilno-vojaško sodelovanje krepi bojno moralo ter prinaša taktične prednosti (Furlan et al.: 2006).

Civilno-vojaško sodelovanje se izvaja v skladu s pravili delovanja, ki se nanašajo na stabilizacijsko delovanje Slovenske vojske. Pri izvajanju civilno-vojaških aktivnosti se ne sme pozabiti, da je poslanstvo enote vedno prva naloga. Zato je vodenje civilno-vojaškega sodelovanja poveljnikova prednostno. Pri uporabi vojaških virov sta pomembni načeli gospodarnosti in osredotočenosti. Uporaba vojaških virov ne sme ogroziti uresničevanja poslanstva enote. Viri se zato osredotočijo tja, kjer je največja korist za civilno prebivalstvo ali kjer se doseže največja podpora delovanja enot. Od prehoda Slovenske vojske na poklicno vojsko sta se tudi vloga in pomen civilno-vojaškega sodelovanja spremenila. Vloga civilno-vojaškega sodelovanja je bila tako v zadnjih letih usmerjena predvsem na promocijo aktivnosti Slovenske vojske za pridobivanje novega kadra in ohranjanje visoke stopnje zaupanja civilne družbe.

Civilno-vojaško sodelovanje se izvaja v skladu z načrtovanimi rednimi aktivnostmi Slovenske vojske, materialnimi in kadrovskimi zmogljivostmi enot in poveljstev Slovenske vojske.

2.3. Študentski vojaški tabor kot del civilno-vojaškega sodelovanja

Študentski vojaški tabor opredeljujemo kot dolgoročni cilj civilno-vojaškega sodelovanja. Dolgoročni cilj civilno-vojaškega sodelovanja je vsekakor tudi ustrezna popolnitev s kadri, kot doseganje dolgoročne rešitve kadrovske krize v Slovenski vojski. Način predstavitve vojaškega poklica študentom na taboru je odlična priložnost, da lahko možni kandidati za častnike, podčastnike in vojake v Slovenski vojski spoznajo vojaško življenje in tudi tisti, ki bodo v svojem poklicu kakorkoli soustvarjali obrambni sistem in ostali, ko bodo v svojem domačem in delovnem okolju na osnovi dobre izkušnje iz vojaškega študentskega tabora pozitivno predstavljali Slovensko vojsko in vplivali na okolje in možne kandidate za zaposlitev v vojski.

2.4. Metodološko-hipotetični okvir

2.4.1. Opredelitev predmeta in cilja proučevanja

Hipoteze

Splošna hipoteza

- Civilno-vojaško sodelovanje omogoča promocijo in povečevanje legitimnosti Slovenske vojske. Študentski vojaški tabor je oblika civilno-vojaškega sodelovanja, ki omogoča promocijo med študentsko mladino. Slovenska vojska se mora za zagotovitev legitimnosti promovirati z aktivnostmi civilno-vojaškega sodelovanja. Slovenska vojska si je izbrala Študentski vojaški tabor kot eno izmed aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja.

Izvedene hipoteze

- Mediji so ob študentskih vojaških taborih pomemben instrument promocije vojaškega poklica. Prisotnost medijev in objave prispevkov o študentskem vojaškem taboru pripomorejo k promociji vojaškega poklica.
- Slovenska vojska bi morala organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh za promocijo vojaškega poklica.
- Študentski vojaški tabor pozitivno vpliva na promocijo vojaškega poklica med študentsko populacijo.
- Mediji prikazujejo študentski vojaški tabor kot eno prijaznejših oblik delovanja Slovenske vojske.

Metodologija dela

Pri proučevanju predmeta raziskave bom uporabil naslednje metode:

- metodo analize vsebin; analiza dokumentov in elaboratov pri organizaciji in izvedbi vojaškega študentskega tabora;
- metodo ugotovitve iz analiz; zaključnih dokumentov, analize vojaškega študentskega tabora;
- metodo opazovanja z udeležbo; štirikrat sem bil vodja in soavtor programa vojaškega študentskega tabora (2004–2007).

2.5. Opredelitev temeljnih pojmov

Poklic

Eden od ključnih ciljev študentskega vojaškega tabora je predstavitev vojaškega poklica. Poklic je kodiran po Standardni klasifikaciji poklicev in je opredeljen kot statistično-analitična kategorija, v katero se razvršča delo, ki je sorodno po vsebini in zahtevnosti in ga praviloma opravlja ena oseba. Opredelitev poklica izhaja torej iz dela, ki ga neka oseba opravlja za plačilo. Poklici so v tej raziskavi razvrščeni le po glavnih skupinah poklicev. (*Delovne migracije, Slovenija*. Dostopno prek: http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-234-mp.htm#_Toc154454762 (13. marec 2008))

Poklic je v sodobnih družbah opredeljen s poklicnimi standardi, ki predstavljajo osnovo za priznavanje šolske in praktične poklicne kvalifikacije (EC 2005). Kramberger meni, da je izraz poklic izrazito večenotski in relacijski in se v slovenskem prostoru povezuje tako s področjem izobraževanja kot zaposlovanja (Kramberger 1999, 42–47).

Poklic je na podlagi Statističnega urada RS (SURS) opredeljen kot »statistično-analitična kategorija, v katero se razvršča delo, sorodno po vsebini in zahtevnosti in bi ga lahko praviloma opravljala ena oseba.« (SURS 2007)

Poklicna pot se začne že v obdobju pred vpisom na srednjo šolo. Pred poklicno odločitvijo je treba oceniti svoje zmožnosti, interese in druge osebne lastnosti. (Slanc, 1992: 9).

Vojaška služba

Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 10372004) v 47. členu opredeljuje, da vojaško službo opravljajo pripadniki stalne sestave, vojaški obvezniki, ki so na služenju vojaškega roka, ter pripadniki rezervne sestave, kadar so vpoklicani v vojaško službo.

Vojaško službo opravljajo tudi pripadniki rezervne sestave, ki so sklenili z ministrstvom pogodbo o službi v rezervni sestavi, kadar so vpoklicani na usposabljanje ali opravljanje vojaške službe.

Na vojaškem študentskem taboru se študenti seznanijo z vsemi vrstami vojaških poklicev. Študenti, ki se tabora udeležujejo prvič, so ves čas usposabljanja v vlogi vojaka, študenti, ki sodelujejo na taboru drugič ali so bili na taboru celo večkrat, pa se že vključujejo v posamezne nezahtevne poveljniške vloge. Stalna prisotnost poveljujočega kadra na vojaškem študentskem taboru omogoča študentom seznanitev s častniškim in podčastniškim poklicem. Ves čas usposabljanja so udeleženci vpeti v sistem poveljevanja in kontrole. Na ta način spoznajo način dela in relatije med hierarhičnimi skupinami v Slovenski vojski. Del usposabljanja opravi Oddelek za pridobivanje kadrov¹, ki študentom predstavi način in različne možnosti zaposlitve v Slovenski vojski: kot vojak, podčastnik, častnik ali kot pripadnik pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske, prostovoljnega služenja vojaškega roka in možnost vključitve v pogodbeno rezervno sestavo SV.

¹ OPK – Oddelek za pridobivanje kadrov SV.

Vojaški poklic

Osnovni vojaški poklic vojak strelec/vojakinja strelka zagotavlja osnovno usposobljenost za preživetje na bojišču, uporabo orožja in sredstev za zaščito ter ostala predvidena znanja za ta poklic. Po pridobitvi osnovnega vojaškega poklica so vojaki napoteni na nadaljnja usposabljanja za pridobitev različnih vojaških poklicev, ki jih zahteva Slovenska vojska. Vsaka skupina poklicev je razporejena na delovna mesta glede na ustrezno stopnjo izobrazbe. Glede na zahtevnost delovnih mest in vojaških formacij so razdeljeni v dve skupini. V prvo skupino, ki izhaja iz dosežene IV. stopnje izobrazbe, ter v drugo skupino, ki izhaja iz dosežene V. stopnje izobrazbe.

Kandidati za podčastniške poklice so po pridobitvi osnovnega vojaškega poklica napoteni na usposabljanja, ki omogočajo pridobitev podčastniške skupine poklicev, kandidati za častniške poklice, kjer je pogoj dosežena VII. stopnja izobrazbe, pa so po pridobitvi osnovnega vojaškega poklica napoteni na usposabljanja za častniške skupine.

Vsak segment vojaških poklicev pa lahko naprej razčlenimo na različne poklice po posameznih področjih. Vojak je lahko strelec, radijec, bolničar, voznik, itd., podčastnik je lahko medicinski tehnik, pirotehnik, poveljnik oddelka, vodni podčastnik, puškar, radarist, štabni podčastnik itd., vojaški uslužbenci pa so lahko vojaško versko osebje, sanitetna služba, pravniki, psihologi itd.

Odnosi z javnostmi

Odnosi z javnostmi so posebna funkcija upravljanja, ki pomaga vzpostaviti in ohranjati medsebojno komuniciranje, razumevanje, zaupanje in sodelovanje med organizacijo ter njeno javnostjo; vključuje obvladovanje problemov ali spornih vprašanj, vodstvu pomaga spremljati javno mnenje in se odzivati nanj, določa in poudarja odgovornost vodstva, da služi javnemu interesu, pomaga mu ostati v koraku s spremembami in jih učinkovito uporabljati, saj se uporablja kot sistem zgodnjega opozarjanja in predvidevanja trendov in kot svoje najpomembnejše orodje uporablja raziskave in etične tehnike komuniciranja. (Harlow, citirano v Wilcox et al., 1992: 7)

Odnosi z mediji

»Odnosi z mediji so dejavnost, ki ji večina služb za odnose z javnostmi nameni največ časa. Namen odnosov z mediji ni izdajanje sporočil za javnost, odgovarjanje na novinarska vprašanja in poizvedbe ter zbiranje izrezkov iz časopisov in revij. Edini pravi cilj službe za odnose z mediji je, da skrbi za ugled podjetja in njegovih proizvodov ter da čim izčrpnije obvešča ciljno občinstvo in skuša vplivati nanj.« (Bland et al., 1984: 66–67)

Oddelek za odnose z javnostmi Generalštaba Slovenske vojske skrbi za zagotavljanje javnosti delovanja Slovenske vojske. Oblikuje strategijo in politiko odnosov z javnostmi, načrte in programe v podporo doseganja ciljev in delovanja Slovenske vojske. Predstavnikom medijev posreduje informacije in avdiovizualna gradiva o Slovenski vojski. Ocenjuje prošnje medijev za podporo in sodelovanje ter določa ustrezne ravni sodelovanja Slovenske vojske. Poleg tega zagotavlja nemoten pretok novic in informacij do ministrstva, medijev, splošne in notranje javnosti. Oddelek za odnose z javnostmi na Generalštabu SV skrbi za vsebinsko zasnovano spletno strani SV, ki deluje in se vzdržuje kot glavna uradna točka dostopa do informacij o SV na spletu skladno z administrativno politiko in s tehničnimi ter drugimi postopki za objavljanje na spletu. Skrbi za vsebinsko zasnovano interne spletne strani ministrstva (<http://mors-web/intranet>), ki deluje in se vzdržuje kot glavna uradna točka dostopa do internih in drugih informacij, pomembnih za notranjo javnost SV in ministrstva, skladno z administrativno politiko in s tehničnimi ter z drugimi postopki za objavljanje na spletu. Skladno z zahtevo pripravlja govore, izjave za javnost, članke za objavo in drugo gradivo za javno objavo. Ob sodelovanju z javnostjo in mediji nastopa kot uradna kontaktna služba SV, oblikuje kratkoročne in dolgoročne načrte glede poročanja o njenem delovanju, programih in dejavnostih ter podpira izvajanje načrtov, vključno s podrobnim programiranjem in usklajevanjem dogodkov z MORS. (Korez 2008)

Javnost

Javnost predstavljajo pripadniki družbenopolitične skupnosti zlasti v odnosu do kakega dogajanja ali stvari. »Z javnostjo najprej razumemo področje našega družbenega življenja, v katerem se lahko razvije neke vrste javno mnenje ... Javnosti kot področju, ki posreduje med družbo in državo, v kateri se oblikuje publika kot nosilec javnega mnenja, ustreza načelo javnosti (publicitete).« (Habermas, 1989: 294) Javnost je pomembno področje, ki posreduje

med družbo in državo kot specifična socialna kategorija, v kateri se oblikuje publika kot nosilec javnega mnenja in specifičen značaj dejavnosti, ki ustreza načelu javnosti publicitete. Javnost delimo na notranjo in zunanjo. Notranjo javnost v Slovenski vojski predstavljajo pripadnice in pripadniki slovenske vojske. Zunanjo javnost pa lahko delimo na strokovno javnost (Fakulteta za družbene vede) in laično javnost.

Javno mnenje

»Javno mnenje je družbeno pogojeno mnenje večine prebivalstva ali reprezentančne skupine o določeni stvari. Namenjeno je uporabi, koristi vseh ljudi in skupnosti.« (SSKJ)

Za merjenje javnega mnenja se odločamo ob aktualnih vprašanjih, ki zadevajo širšo javnost. Gre za perečo problematiko manjše skupine, npr. občine, ali pa cele države. Javno mnenje merimo z osnovnimi vprašanji, ki se nanašajo na problematiko, o kateri želimo izvedeti stališče javnosti. Uporabljamo metodo telefonskega anketiranja, med zelo znane raziskave javnega mnenja pa spadajo vzporedne volitve.

Mediji so del vsakodnevnega življenja in vsakodnevno poročajo tudi o dogajanju v Slovenski vojski. Z njimi se srečujemo na vsakem koraku. Vedno bolj nam interpretirajo sliko o resničnosti in našim lastnim izkušnjam dajejo smisel, zato moramo spoznati svet medijske komunikacije. Mediji poleg informativne, izobraževalne in zabavne vsebine prinašajo tudi oglase (Erjavec, 1999b: 17). Brez medijev bi se težko širili v tako kratkem času do tako številčnega občinstva. Oglaševalska industrija zahteva od medijev določeno stopnjo lojalnosti, da ne objavljajo informacij, ki bi jim škodile. Za oglaševalce so zanimivi tisti mediji, ki pritegnejo nadpovprečno število članov občinstva (Erjavec, 1999b: 89).

»Za razumevanje medijskega plana je potrebno poznati medijski jezik. Nekateri osnovni pojmi veljajo za vse medije, poleg teh pa obstajajo tudi posebni, ki jih je moč vezati le na določen medij, na primer na televizijo ali tisk.« (Kenneth, 1995: 107)

Množični mediji omogočajo javno komuniciranje, ki je namenjeno razmeroma velikemu, heterogenemu in anonimnemu občinstvu. Množično komuniciranje lahko označimo kot javno, hitro in minljivo in je organizirano (Erjavec, 1999a: 9).

Če govorimo o promociji vojaškega poklica v povezavi z vojaškim študentskim taborom in objavami o taboru v medijih, lahko razumemo, da vojska s pomočjo medijev na neki način propagira vojaški poklic. Moderna propaganda uporablja različne medije: tisk, radio, televizijo, film, splet itd. Propaganda nadzira tok informacij, katerih cilj je nadzor javnega mnenja in vedenja ljudi (Vreg, 2000: 160).

3. Organizacija študentskih vojaških taborov

3.1. Organizacijski ukazi

Povelje ali ukaz je osnovni bojni dokument, s katerim poveljnik izraža svoje namere in odločitve, izdaja naloge in usmeritve ter daje podrejenim poveljnikom elemente za izvedbo bojnih ali nebojnih delovanj. Lahko se izdaja pisno ali ustno. Osnovna bojna povelja so:

- povelje za delovanje,
- povelje za zagotovitev delovanja,
- povelje za premik,
- pripravljalno povelje
- in dopolnilno povelje.

Povelje za delovanje je akt poveljevanja, s katerim podrejenemu poveljniku posredujemo bistvene elemente za izvedbo določene naloge.

Povelje za zagotovitev delovanja je akt poveljevanja, s katerim se določa način ohranjanja sposobnosti za izvajanje načrtovanih delovanj. Poleg logistične zagotovitve vsebuje tudi elemente kadrovske in administrativne zagotovitve delovanj (kadrovska popolnitev, dopolnitve in menjave moštva, civilno-vojaško sodelovanje, zagotovitev reda in discipline, odnosi z javnostjo ipd). Pri obsežnejših delovanjih na operativni in strateški ravni se izdaja kot poseben dokument, v ostalih primerih pa je priloga povelja za delovanje. Na nižjih ravneh poveljevanja ter v primerih, ko pri nadaljevanju izvajanja delovanj ni sprememb v poteku zagotovitve delovanj, so lahko vsi elementi zajeti v 4. točki povelja za delovanje.

Povelje za premik je akt poveljevanja s katerim se določa izvedba premika poveljstva ali enote. Lahko je priloga načrta ali povelja za delovanje ali samostojen dokument (če se premik izvaja kot samostojna aktivnost).

Pripravljalno povelje je akt poveljevanja, s katerim se posredujejo naloge in informacije podrejenim zaradi pravočasnega začetka priprav za izvedbo predvidenih delovanj. Pripravljalno povelje omogoča vzporedno načrtovanje delovanj na več ravneh poveljevanja hkrati in je namenjeno v pomoč enotam in poveljstvom pri pripravi in načrtovanju novih nalog.

Dopolnilno povelje je akt poveljevanja, s katerim se posredujejo spremembe ali dopolnila osnovnega povelja za delovanje. Zaradi pravočasnosti in hitrega dogajanja na bojišču je včasih nujno izdati le del sprememb osnovnega povelja tistim, na katere se spremembe nanašajo. Struktura je enaka povelju za delovanje, vendar se podajajo samo nove vsebine ali spremembe. V točkah, kjer ni sprememb ali dopolnil, se napiše samo »BREZ SPREMEMB«. Kadar je sprememb situacij ali odločitev veliko oziroma je treba izdati več dopolnilnih povelj, je boljše izdati novo povelje za delovanje.

Organizacijski ukaz

Organizacijski ukaz je ukaz, ki ga izdelata nadrejeno poveljstvo. Z organizacijskim ukazom študentskega vojaškega tabora Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje (PDRIU) dodeli Šoli za častnike nalogo izvedbe študentskega vojaškega tabora. V ukazu za izvedbo PDRIU opredeli cilj vojaškega študentskega tabora, čas izvedbe, način in kraj izvedbe naloge in vse ostale informacije, ki jih Šola za častnike potrebuje za izvedbo naloge. Izvedbeni ukaz za študentski vojaški tabor; ko Šola za častnike prouči organizacijski ukaz, izdelata Izvedbeni ukaz, v katerem natančno določi situacijo, nalogo, izvedbo naloge, administrativno logistično zagotovitev ter način poveljevanja in kontrole. V izvedbenem ukazu opredeli vse naloge, ki jih vodja usposabljanja potrebuje za načrtovanje izdelavo ostalih dokumentov in izvedbo študentskega vojaškega tabora.

V organizacijskem ukazu je so opredeljeni cilji študentskega vojaškega tabora. Slovenska vojska je kot splošni cilj vojaškega tabora opredelila motiviranje študentske populacije za vojaški poklic, kot posebni cilj pa, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, ki so potrebni za uspešno izvajanje bojnih nalog vojaka strelca in preživetja na bojišču.

3.2. Program študentskega vojaškega tabora

Programi izobraževanja in usposabljanja² so temeljni dokumenti izobraževanja in usposabljanja, ki določajo izhodišča za izobraževanje in usposabljanje. Iz programov izobraževanja in usposabljanja izhajajo Učni načrti³ posameznega predmeta, predmetnega področja oziroma področja usposabljanja. Programi izobraževanja in usposabljanja načeloma zajemajo:

- ime programa,
- utemeljenost programa,
- ciljno skupino: komu je program namenjen in kakšne so posledice uspešnega zaključka programa,
- cilje izobraževanja in usposabljanja,
- trajanje in čas,
- obvezne načine vrednotenja (preverjanje in ocenjevanje) znanja in stopnje usposobljenosti,
- pogoje za vključitev v program,
- pogoje za napredovanje in dokončanje izobraževanja in usposabljanja,
- načelno organiziranost izvajanja izobraževalnega programa (neprekinjeno, periodično),
- predmetnik (z navedbo predmetov, predmetnih področij oziroma področij usposabljanja z obsegom ur),
- metode in merila za vrednotenje znanja in stopnje usposobljenosti, ki določajo enotne metode in enotna merila za spremljanje in vrednotenje znanja in usposobljenosti (preverjanje in ocenjevanje znanja in usposobljenosti),
- znanje, ki ga morajo imeti izvajalci programa,
- izgled listine (če je program namenjen posameznikom – spričevalo, certifikat, potrdilo ...),
- avtorje programa, predlagatelja programa, datum sprejema in kdo ga je sprejel.

Program vojaškega študentskega tabora je izdelan in posodobljen tako, da ustreza za izvedbo vojaškega študentskega tabora z vsemi kategorijami študentov in ne samo s študenti obramboslovja.

² Programe izobraževanja in usposabljanja predpiše minister za obrambo.

³ Učne načrte predpiše (na predlog posebej imenovane strokovne skupine) načelnik Generalštaba Slovenske vojske.

Program je izdelan tako, da posamezne teme niso prirejene za točno določeno opremo in sredstva. Vsebine tem so oblikovane tako, da se lahko isti program uporablja tudi pri večjih spremembah v opremi in oborožitvi Slovenske vojske.

V predmetnik učnega načrta sta dodana predmeta metodike vojaškega usposabljanja in osnove vojaškega voditeljstva. S tem je mogoče posredovati večkratnim udeležencem vojaškega študentskega tabora praktična znanja iz dela z ljudmi in usposabljanja v vlogi pomočnika inštruktorju. Praksa je pokazala, da so imeli izvajalci vojaškega študentskega tabora težave zaradi preveč podrobne opredelitve predmetnih vsebin (tem) po urah. Zato je bila iz predmetnika odstranjena delitev predmetov (tem) po urah, s čimer se izvajalcem omogoča večja fleksibilnost pri načrtovanju usposabljanja. Opredeljena so minimalna merila, znanje in izkušnje predavateljev – inštruktorjev, ki izvajajo usposabljanje in urjenje študentov na študentskem vojaškem taboru.

Spremembe Programa študentskega vojaškega tabora so bile pomembne, saj bo imel program v tovrstni obliki in vsebini daljšo uporabnost, omogočal bo lažje in boljše izvajanje vsebin in zagotovil večjo aktivnost udeležencev programa, zlasti tistih, ki se študentskega vojaškega tabora udeležujejo večkrat.

3.2.1. Splošni del

Ime programa

Program študentskega vojaškega tabora fakultet v Republiki Sloveniji.

Utemeljenost programa

Program študentskega vojaškega tabora je bilo treba prilagoditi tako, da ustreza študentom vseh fakultet in ne samo študentom Fakultete za družbene vede. Skladno s tem in s procesi v sistemu šolstva ter interesi Slovenske vojske za vključitev vojaških vsebin – modulov v sistem izobraževanja v visokem šolstvu je treba omogočiti študentom vseh fakultet, da se

seznanijo in pripravljajo za morebitno nadaljevanje svoje poklicne kariere na Ministrstvu za obrambo in Slovenski vojski.

Namen in cilj programa

Splošni cilj programa je motivirati študente za vojaški poklic. Poseben cilj programa je, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, ki so potrebni za uspešno izvajanje bojnih nalog strelca in preživetje na bojišču.

Ciljna skupina

Dodiplomski in podiplomski študenti fakultet v Republiki Sloveniji, ki želijo pridobiti temeljne vojaške veščine ali pa se želijo pripravljati za vojaški poklic.

Oblike in metode izobraževanja ter usposabljanja

V prvem delu, ki se izvede v vojašnici, se seznanijo udeleženci z osnovnimi pojmi in pravili vojaškega življenja. V drugem delu, ki se izvede s kombinacijo terenskega dela in bivanja v vojašnici in taboru, se seznanijo udeleženci z osnovnimi vojaškimi veščinami posameznika ter delno tudi skupine in oddelka.

Organizacija in izvedba programa

Program se organizira in izvede v eni od vojašnic Slovenske vojske, na terenu, na primernem zemljišču zunaj vojašnice in na strelišču. Enota za izvedbo programa se določi s posebnim ukazom. Program se izvaja neprekinjeno dva tedna. Udeleženci, ki se programa udeležujejo večkrat (višja raven), imajo odslužen vojaški rok ali pa druge ustrezne vojaške izkušnje, se seznanijo z osnovami vodenja, izobraževanja in usposabljanja ter vključijo v delo kot pomočniki inštruktorjev.

Trajanje usposabljanja

Program traja 120 pedagoških ur, in sicer v dvanajstih dneh oziroma dveh tednih. Za vojaško strokovne vsebine se načrtuje načeloma 100 ur, za ostale vsebine se načrtuje do 20 ur.

Pogoji za vključitev v program

V program se vključijo štipendisti vseh letnikov, in sicer študenti s štipendijo Vlade Republike Slovenije za potrebe Ministrstva za obrambo in vsi drugi zainteresirani študenti ne glede na predhodne vojaške izkušnje.

Obveznosti udeležencev

V program se vključijo prostovoljno, in sicer študenti s štipendijo Vlade Republike Slovenije za potrebe Ministrstva za obrambo in vsi drugi zainteresirani študenti.

Pred vključitvijo v program so dolžni:

- opraviti zdravniški pregled,
- izpolniti in oddati soglasje za izvedbo varnostnih preverjanj,
- urediti zdravstveno zavarovanje.

V času trajanja programa pa so dolžni:

- redno se udeleževati aktivnosti po urniku, izjema so zdravstvene težave, dokazane z zdravniškim potrdilom,
- skrbeti za orožje in vojaško opremo, ki jo zadolžijo za čas sodelovanja na vojaškem študentskem taboru,
- skrbeti za prostore in ostalo infrastrukturo, kjer se izvaja urjenje,
- povrniti škodo v primeru namernega poškodovanja ali uničenja materialnih sredstev.

Preverjanje znanja

Z udeleženci programa se ne izvaja preverjanje doseženih znanj na koncu usposabljanja. Preverjanje med izvajanjem vojaškega študentskega tabora se izvaja skladno s potrebami učnega procesa.

Učna sredstva

Pri izvedbi vojaškega študentskega tabora se uporabljajo vojaška oprema in oborožitev posameznika, taborna oprema, šolska in vadbeno učna sredstva za izvedbo vojaškega usposabljanja, bojno in manevrsko strelivo, manevrska sredstva za imitacijo delovanja nasprotnika in imitacijo delovanja bojnih sredstev, gorniška oprema, oprema za premagovanje vodnih ovir, športna oprema za športe na vodi in gorništvo ter ustrezna vojaška infrastruktura, transportna sredstva in ostale logistične zmogljivosti, ki so potrebne za izvedbo programa.

Kaj študenti pridobijo s tem programom?

Študenti pridobijo s tem programom nekatera temeljna vojaška znanja, ki jim pomagajo pri učinkovitejšem vključevanju v nadaljnje programe vojaškega izobraževanja in usposabljanja, ki se organizirajo in izvajajo v Slovenski vojski.

Pogoji za napredovanje v programu in dokončanje programa

Študenti, ki so se udeležili 90 % programa študentskega vojaškega tabora, po končanem usposabljanju dobijo potrdilo o udeležbi v programu študentskega vojaškega tabora. Potrdilo podpiše poveljnik Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje.

Predmetnik

Zap. št.	Predmet	Št. ur – začetna raven	Št. ur – višja raven
1.	Splošni vojaški predpisi	4	4
2.	Postrojitvena pravila	5	5
3.	Osebno orožje s poukom streljanja	26	15
4.	Taktika	47	40
5.	Metodika vojaškega usposabljanja	0	12
6.	Osnove vojaškega voditeljstva	0	5

7.	Zveze	6	2
8.	Športna vzgoja	12	12
9.	Rezervni čas	0	5
10.	Ostale vsebine	20	20
	Skupaj ur:	120	120

Posebnosti programa

Posebnosti programa so druge aktivnosti, ki omogočajo njegovo organizirano izvedbo ter normalno življenje in delo udeležencev vojaškega študentskega tabora. V sklopu predmetnika je za te aktivnosti načrtovano 20 ur (ostale vsebine), ki se načrtujejo za izvedbo naslednjih aktivnosti:

- zadolžitev študentov z orožjem in vojaško opremo,
- seznanitev s programom vojaškega študentskega tabora,
- odhod na taborjenje,
- izdelava opomnikov za izvajanje pouka,
- premiki med taborjenjem,
- ekskurzija,
- verski obred,
- analiza vojaškega študentskega tabora,
- povratek s taborjenja,
- razdolžitev študentov z orožjem in vojaško opremo.

Podrobnosti navedenih aktivnosti opredeli izvajalec vojaškega študentskega tabora s svojimi načrti.

Izobrazba, znanje in delovne izkušnje, ki jih morajo imeti izvajalci študentskega vojaškega tabora

Zap. št.	Predmet	Izvajalec	Minimalna vojaška izobrazba
1.	Splošni vojaški predpisi	Poveljnik voda	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
		Poveljnik oddelka ali	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj

		inštruktor	
2.	Postrojitvena pravila	Poveljnik oddelka ali inštruktor	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
3.	Oprema, oborožitev in streljanja	Poveljnik voda	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
		Poveljnik oddelka ali inštruktor	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
4.	Taktika	Poveljnik voda	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
		Poveljnik oddelka ali inštruktor	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
5.	Metodika vojaškega usposabljanja	Poveljnik voda ali predmetni učitelj didaktike	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
6.	Osnove vojaškega voditeljstva	Poveljnik voda ali predmetni učitelj vojaškega voditeljstva	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
7.	Zveze	Poveljnik oddelka ali ali inštruktor	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba in najmanj 3 leta delovnih izkušenj
8.	Športna vzgoja	Poveljnik voda ali inštruktor ali učitelj športne vzgoje	Šola za častnike ali primerljiva vojaška izobrazba, ustrezna izobrazba za izvajanje pouka iz športne vzgoje in gorništvu ter najmanj 3 leta delovnih izkušenj. Za učitelja: Visokošolska izobrazba, učitelj športne vzgoje
		Poveljnik oddelka ali inštruktor	Šola za podčastnike ali primerljiva vojaška izobrazba, ustrezna usposobljenost za izvajanje pouka iz športne vzgoje in gorništvu ter najmanj

		športne vzgoje	3 leta delovnih izkušenj
--	--	----------------	--------------------------

3.3.2. Učni načrt

Splošni vojaški predpisi

Cilj predmeta splošni vojaški predpisi je seznanitev študentov z nastanitvijo in redom v vojašnici, s stražarsko službo ter nalogami in postopki pri opravljanju dolžnosti poveljnika straže. Seznanitev z vrstami alarmov in postopki vojakov in enot ob različni vrsti alarmov.

Postrojivena pravila

Cilj pri predmetu postrojivena pravila je, da študenti spoznajo osebno opremo vojaka ter način spravljanja, nošenja in uporabe. Naučijo se praktično izvajati posamezna postrojila posameznika in osnovne vojaške vljudnostne postopke ter ravnanje z orožjem.

Osebno orožje s poukom streljanja

Študenti spoznajo namen, bojne lastnosti in sestavne dele avtomatske puške. Pridobijo osnovna znanja o puškomitraljezu, ročnem protioklepem orožju, ostrostrelni puški in ročni bombi. Pridobijo praktična znanja za razstavljanje in sestavljanje, odpravljanje zastojev, uporabo in vzdrževanje pušk in puškomitraljezov. Z izvedbo streljanj in metanjem bombe študente usposobimo za uporabo avtomatske puške in ročne bombe in izvajanje ognjenih nalog vojaka – strelca na bojišču.

Višjo raven seznanimo z osnovnimi nalogami poveljnika oddelka pri izvajanju usposabljanja ter poglobimo njihova znanja o oborožitvi pehote.

Taktika

Cilj predmeta taktika je študente seznaniti in usposobiti za izvajanje temeljnih postopkov posameznika na bojišču ter za izvajanje nalog vojaka v sestavi oddelka pri napadnem in

obrambnem bojnem delovanju. Študente višje ravni metodično usposobimo za izvedbo pouka in nekaterih tematskih vsebin predmeta in jih seznanimo z osnovnimi nalogami poveljnika oddelka pri izvajanju usposabljanja.

Metodika vojaškega usposabljanja

Cilj pri predmetu metodika vojaškega usposabljanja je seznaniti večkratne udeležence (višja raven) z vlogo poveljnika in metodami za usposabljanja in dela z vojaki.

Osnove vojaškega voditeljstva

Temeljni cilj predmeta osnove vojaškega voditeljstva je, da se študenti seznanijo z osnovnimi pojmi voditeljstva v vojaški organizaciji. V ta namen pridobijo osnovna znanja iz teorije vojaškega voditeljstva, tako da se seznanijo z vrednostnim sistemom in vrednotami v vojski, lastnostmi in sposobnostmi vojaškega voditelja ter spoznajo, kaj morajo znati, kaj in kako morajo delati in kakšni morajo biti, da uspešno poveljujejo enoti.

Zveze

Cilj predmeta je, da se študenti seznanijo s sredstvi zvez v Slovenski vojski ter nekaterimi osnovnimi sredstvi zvez in jih teoretično in praktično poučiti o ravnanju in uporabi nekaterih osnovnih sredstev zvez v Slovenski vojski in komuniciranju v žičnem in brezžičnem prometu.

Športna vzgoja

Temeljni cilj predmeta je razvijanje, izpopolnjevanje in ohranjanje gibalnih sposobnosti, vplivati na izboljšanje gibalne učinkovitosti in oblikovati zavest, da postane redna športna in rekreacijska vadba del življenjskih navad.

(Vir: Program vojaškega tabora za študente 2002)

3.3. Elaborati

Elaborati izobraževanja in usposabljanja⁴ so zbirka vseh dokumentov, ki se nanašajo na načrtovanje, izvedbo in analizo določene aktivnosti Slovenske vojske in imajo naslednjo strukturo:

Naslovna stran dokumenta, ki jo opredelimo z/s:

- naslovom oblike izobraževanja ali usposabljanja, ki ga izvajamo,
- stopnjo zaupnosti,
- navedbo odgovorne osebe, ki dokument odobrava (zgornji levi kot),
- kratico izdelovalca dokumenta in kratico osebe, ki je dokument zapisala (spodnji levi kot),
- odgovorno osebo, ki dokument predlaga v odobritev (spodnji desni kot),
- navedbo subjektov, ki jih izvedbeni dokument vsebuje,
- seznamom vseh dokumentov, ki jih izvedbeni dokument vsebuje.

Organizacijska dokumenta elaborata⁵:

- osnovni akt poveljevanja, ki določa obliko izobraževanja ali usposabljanja, za katero izvedbeni dokument izdelujemo, organizacijo ter vsebino izvedbe (če je bil prejet od nadrejenega) – Ukaz za organizacijo;
- akt poveljevanja, ki določa (organizacijo, če ni ukaza za organizacijo) izvedbo izobraževalne oblike ali usposabljanja – Povelje za (organizacijo in) izvedbo s prilogami. Priloge so nižji akti poveljevanja, ki podrobno določajo nekatere elemente organizacije, izvedbe in vsebine izobraževanja in usposabljanja.

Elaborat za izvedbo študentskega vojaškega tabora vsebuje naslednje organizacijske dokumente:

- Organizacijski ukaz,
- Ukaz za izvedbo vojaškega študentskega tabora,
- Program vojaškega študentskega tabora; splošni cilj programa je motivirati študente za vojaški poklic. Posebni cilj programa je, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, ki so potrebni za uspešno izvajanje bojnih nalog strelca in preživetje na bojišču.
- Načrt izobraževanja in usposabljanja študentov na vojaškem študentskem taboru izdelava vodja vojaškega študentskega tabora glede na število prijav študentov na študentski vojaški

⁴ Priloga A: Struktura Ukaza za organizacijo in Povelja za (organizacijo in) izvedbo.

⁵ Vse priloge organizacijskih dokumentov elaboratov se označuje s črko O, zaporedno črko posamezne priloge (A, B, C ...) in zaporedno številko znotraj posamezne priloge (1. 2. 3. ...).

tabor, koliko je študentov, ki bodo na taboru prvič, in koliko se jih bo udeležilo tabora drugič ali tretjič. Načrt izobraževanja in usposabljanja je urnik, ki točno opredeljuje, kdaj v času usposabljanja bodo izvajalci usposabljanja izvajali določene predmete. Načrt izobraževanja in usposabljanja se ponavadi priredi tako, da si določene teme, ki jih izvajajo vsi študenti, smiselno sledijo. Pri izdelavi načrta izobraževanja in usposabljanja se upošteva predznanje študentov, smiselno zaporedje določenih tem in omejenost s prostorom in poligoni za usposabljanje.

- Tematski načrt izobraževanja in usposabljanja za študentski vojaški tabor so vsi predmeti, ki se izvajajo na vojaškem študentskem taboru, razdelani po temah, določi se število ur, ki so potrebne za izvedbo določene teme in izvedbo določenega predmeta.

Vadbeni dokumenti⁶ za določeno obliko izobraževanja ali usposabljanja, ki se izdelajo v fazi načrtovanja in organizacije izobraževanja in usposabljanja. Če gre za taktične aktivnosti (taktične vaje enot, poveljniške vaje), se vadbeni dokumenti izdelajo kot bojni dokumenti nadrejenega (struktura je skladna s Pravili štabnega dela), v ostalih primerih pa za dokumente, ki ne določajo organizacije in izvedbe aktivnosti, ampak vsebinske dokumente, ki jih udeleženci potrebujejo za delo in so izdelani posebej za načrtovano aktivnost.

Dokumenti so podlaga za izvedbo aktivnosti v času priprav in med usposabljanjem. Vadbeni dokumenti v elaboratu vojaškega študentskega tabora so:

- Ukaz za premik je akt poveljevanja, s katerim se določi izvedba premika poveljstva ali enote, v primeru vojaškega študentskega tabora je v ukazu za premik opredeljen način izvedbe premika udeležencev in izvajalcev vojaškega študentskega tabora in materialno tehničnih sredstev prvi dan usposabljanja iz Ljubljane na Bohinjsko Belo in zadnji dan usposabljanja nazaj v Ljubljano. Ukaz za premik je lahko priloga načrta ali povelja za delovanje ali samostojen dokument, če se premik izvaja kot samostojna aktivnost.
- Ukazi za izvedbo streljanj, v katerih načelnik Šole za častnike določi vodje posameznih streljanj in opredeli vse naloge, potrebne za izvedbo streljanj.
- Shema radijske zveze in Načrt dela postaje za zvezo opredeljuje organizacijo zvez in informacijsko podporo v sistemu poveljevanja in kontrole, povezave med izvajalci usposabljanja, sistema komunikacije z nadrejenim, ukrepi elektronske zaščite, kodne oznake, signale, omejitve uporabe komunikacijskih in informacijskih sistemov, ipd.

Izvedbeni dokumenti so dokumenti, ki jih udeleženci izobraževanja in usposabljanja izdelajo v času izvajanja usposabljanja. Če gre za taktično aktivnost, so to bojni dokumenti, ki jih

⁶ Vse priloge vadbenih dokumentov elaborata se označijo s črko V, zaporedno črko posamezne priloge (A, B, C,...)in zaporedno številko znotraj posamezne priloge 1, 2, 3, ...).

vadbenci izdelajo na podlagi vadbenih dokumentov. Za boljšo prepoznavnost in lažjo uporabo jih označujemo in številčimo po posebnem pravilu.

Izvedbeni dokumenti so:

- Načrt materialne zagotovitve; v načrtu materialne zagotovitve so navedena vsa materialno-tehnična sredstva, ki so potrebna za izvedbo vojaškega študentskega tabora. Načrt se izdelava na podlagi načrta usposabljanja in zahtevkov izvajalcev usposabljanja.
- Učne priprave izvajalcev usposabljanja; učne priprave izdelajo vsi izvajalci usposabljanja za izvajanje pouka pri posameznem predmetu. Učne priprave pomagajo izvajalcem usposabljanja pri izvedbi usposabljanja.
- Zahtevki za materialno-tehnična sredstva, pripravi jih referent za logistiko na osnovi načrta in urnika izobraževanja in usposabljanja in izvedbenega ukaza. Zahtevki za materialno-tehnična sredstva, ki jih Šola za častnike ne more zagotoviti sama, se pošljejo v nadrejeno poveljstvo, ki za potrebe izvedbe vojaškega študentskega tabora zagotovi potrebna materialno-tehnična sredstva.
- Načrt priprav izdelava vodja vojaškega študentskega tabora. V načrtu se opredelijo časovni termin priprav in vse aktivnosti, potrebne za pripravo izvajalcev vojaškega študentskega tabora ter nemoteno izvedbo usposabljanja.
- Opomnik za izvajanje ukrepov varnosti in zaščite so pravila, ki opredeljujejo pravilno izvajanje ukrepov varnosti in zaščite ljudi, materialno-tehničnih sredstev, objektov in narave v času izvajanja vojaškega študentskega tabora.
- Dolžnosti organov na strelišču opredeljujejo naloge in dolžnosti organov v času izvajanja streljanj na vojaškem študentskem taboru.
- Spisek potrebnih materialno-tehničnih sredstev za izvedbo streljanja.

Analize in poročila vsebujejo dokumente, ki opredeljujejo sistem poročanja in izdelave analize. V tem delu elaborata vojaškega študentskega tabora so naslednji dokumenti:

- Načrt poročanja,
- poročila o izvedbi streljanja,
- Poročilo o izvedbi vojaškega študentskega tabora,
- Analiza vojaškega študentskega tabora.

Evidence; v tem delu elaborata so dokumenti, ki opredeljujejo organizacijsko strukturo vojaškega študentskega tabora, Seznam izvajalcev, evidence prisotnosti izvajalcev, Predlog načrtovanih ur obvezne prisotnosti izvajalcev, Odredba za izplačilo ur pripravljenosti in Časovni načrt izvedbe ekskurzije za študente v času izvedbe vojaškega študentskega tabora.

(Vir: Elaborat za izvedbo vojaškega tabora za študente 2007)

Elaborat vojaškega študentskega tabora je torej zbirka dokumentov, v katerih so opredeljeni tudi cilji, program in urniki usposabljanja na vojaškem študentskem taboru. Elaborat izdelava vodja usposabljanja v sodelovanju z nadrejenim poveljstvom, ki izdelava oziroma izdaja določene organizacijske in izvedbene dokumente, ki so vodji usposabljanja pomagajo pri pripravah, izvedbi in analizi aktivnosti. Vodja usposabljanja tako s pomočjo dodeljenih dokumentov, svojih aktov poveljevanja in izdelavo načrta usposabljanja glede na program vojaškega študentskega tabora pripravi ustrezen način izvedbe vojaškega študentskega tabora, s čimer se ves čas izvedbe tabora izvaja tudi promocija vojaškega poklica. Elaborat služi vodji usposabljanja kot pripomoček, opomnik za pravilen potek usposabljanja in pomoč pri izdelavi dokumentacije za izvajanje usposabljanja.

4. Ugotovitve sodelujočih pri izvedbi študentskega vojaškega tabora

Na podlagi Ukaza za organizacijo vojaškega študentskega tabora se v prilogi Povelja za izvedbo ali samostojno izdelava Načrt izvedbe analize⁷. V načrtu se opredelijo posamezne vsebine v analizi, izvajalci in čas izvajanja. Načrt odobri poveljnik oziroma načelnik Šole za častnike v primeru vojaškega študentskega tabora, ki je zahteval analizo.

4.1. Odnos izvajalcev študentskih vojaških taborov

Cilj analize vojaškega študentskega tabora je dati celostno informacijo o izvedenem usposabljanju z namenom izboljšati procese načrtovanja in kakovostno izvedbo prihodnjih tovrstnih usposabljanj.

Na osnovi analize se proučijo vse dobre in slabe strani načrtovanja in izvedbe aktivnosti. Glavni namen analize je ugotoviti, kaj je bilo slabo in se lahko v prihodnjih usposabljanjih izboljša, ter izpostavi dobre, pozitivne izkušnje, ki bi jih bilo dobro uporabiti v prihodnje. Pri analizi vojaškega študentskega tabora je eden ključnih namenov pregled vseh izvedenih aktivnosti in uresničitev načrta usposabljanja iz elaborata.

Analiza vojaškega študentskega tabora se ponavadi izvede mesec dni po izvedeni aktivnosti, ko načelnik Šole za častnike, nosilke aktivnosti, prejme poročilo o izvedbi terenskega usposabljanja Vojaškega študentskega tabora. Pri analizi poleg vseh neposrednih izvajalcev vojaškega študentskega tabora sodelujejo tudi zunanji sodelavci, predstavniki fakultet ter drugi strokovnjaki iz Slovenske vojske, ki so posredno vključeni v načrtovanje in izvedbo vojaškega študentskega tabora. Analiza vojaškega študentskega tabora opredeljuje naslednje točke:

- cilj analize usposabljanja.
- Načrtovanje in izobraževanje usposabljanja: v tej točki se prouči, ali je usposabljanje potekalo v skladu z načrtovanjem in kolektivnimi pripravami v skladu s programom za študentski vojaški tabor ter informativnimi dnevi za študente v času priprav na študentski vojaški tabor.

⁷ Priloga A – Priloga povelja za izvedbo – Načrt izvedbe analize – je enaka za vse oblike načrtovanja analiz na vseh ravneh poveljevanja in za vse aktivnosti.

- Organizacija usposabljanja: navede se čas izvedbe vojaškega študentskega tabora, lokacije, kjer se je usposabljanje izvajalo, koliko študentov je bilo prijavljenih na usposabljanje, iz katerih fakultet so bili študenti, koliko štipendistov Ministrstva za obrambo se je prijavilo na študentski vojaški tabor in koliko študentov se je dejansko udeležilo vojaškega študentskega tabora. Pri organizaciji usposabljanja se prouči organizacijska struktura – formacija enote vojaškega študentskega tabora in porazdeljenost študentk in študentov po vodih.
- Kadrovska popolnitev izobraževanja in usposabljanja: pregled sodelujočih pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, izvajalcev vojaškega študentskega tabora in zunanjih izvajalcev.
- Način preverjanja in ocenjevanja: udeležba na vojaškem študentskem taboru je prostovoljna. V organizacijskih dokumentih, elaboratu vojaškega študentskega tabora, ni opredeljeno preverjanje in ocenjevanje. Vsak študent, ki ne izostane več kot deset odstotkov usposabljanja, dobi od Slovenske vojske potrdilo, da je uspešno opravil študentski vojaški tabor. Študentom tretjega letnika obramboslovja in študentom Fakultete za varnostne vede se udeležba na taboru šteje kot opravljena delovna praksa, ostali pa lahko uporabijo potrdilo kot priporočilo pri iskanju zaposlitve v Slovenski vojski ali v civilnem okolju.
- Ocena usposobljenosti: splošni cilj programa vojaškega študentskega tabora je motivirati študente za vojaški poklic. Posebni cilj programa je, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, potrebne za uspešno izvajanje bojnih nalog strelca in preživetja na bojišču. Usposabljanje je naravnano izrazito praktično, s poudarkom na formativnih in socializacijskih ciljih in manj na informativnih. V analizi ocene usposobljenosti se ugotovi, če so bili študenti v času vojaškega študentskega tabora motivirani, če so si teme pri posameznih predmetnih področjih smiselno in vsebinsko sledile ter kako so študenti sprejemali znanje in veščine.
- Materialna oskrbljenost usposabljanja: pregled vseh zahtevkov za nabavo materialno-tehničnih sredstev in izvedbo vojaškega študentskega tabora, stanje oborožitve in ostalih materialno-tehničnih sredstev, ki so se uporabljala za izvedbo vojaškega študentskega tabora, sodelovanje z drugimi enotami in zavodi Slovenske vojske ter pripombe, vezane na materialno zagotovitev.
- Zaključek: v zaključku se opredeli kakovost izvedbe vojaškega študentskega tabora, sodelovanje na vseh ravneh poveljevanja in kontrole v času priprav in izvedbe vojaškega študentskega tabora ter oceni uresničitev ciljev, opredeljenih v izvedbenih dokumentih, programu in elaboratu vojaškega študentskega tabora.

- Predlogi: nanašajo se na prihodnja tovrstna usposabljanja na področju kadrovske popolnitve, izvajanje izobraževanja in usposabljanja z učnimi sredstvi ter materialno-tehničnimi sredstvi.

(Vir: Analiza vojaškega praktikuma za študente 2005)

4.2. Odnos študentov do študentskega vojaškega tabora

Analiza študentskega vojaškega tabora, ki jo izvaja Slovenska vojska, je namenjena predvsem vojaškemu delu načrtovanja in izvedbe. Pri izvajanju vojaškega študentskega tabora študenti od Slovenske vojske ne prejmejo vprašalnikov, s katerimi bi ugotavljali zadovoljstvo študentov na taboru. Katedra za obramboslovje sodeluje na vojaškem študentskem taboru že od vsega začetka, saj je bil tabor prvič organiziran prav zaradi študentov tretjega letnika obramboslovja. Njihov glavni cilj je, da so se študenti obramboslovja že med študijem srečali z vojsko. S tem namenom so do leta 2007 vsako leto izvedli anketo. Vsi študenti so prvi in zadnji dan vojaškega študentskega tabora izpolnili anketni vprašalnik. Na podlagi odgovorov so na katedri za obramboslovje izvedli analizo vojaškega študentskega tabora.

Rezultati analize katedre za obramboslovje so naslednji:

- raven izvedbe ter podane vsebine so vsako leto na višji ravni,
- razmerje med spoloma se vsako leto spreminja, vedno več deklet se odloča za udeležbo na vojaškem študentskem taboru,
- v povprečju se je 52 odstotkov študentov na vojaškem študentskem srečalo z vojsko prvič,
- študenti imajo vsako leto zelo pozitiven odnos do vojaškega študentskega tabora,
- celoten čas usposabljanja je bila fizična obremenitev zelo intenzivna,
- študenti niso bili zadovoljni z opremo, obleko in obutvijo,
- študenti so bili zelo zadovoljni s prehrano,
- čas izvedbe vojaškega študentskega tabora je sovpadal z izpitnimi roki,
- izziv za študente je bilo streljanje in nove izkušnje,
- študenti so bili z izvajalci zadovoljni,
- v času vojaškega študentskega tabora je študentom primanjkovalo prostega časa za osebno higieno, spanje in počitek,
- najbolj so bili navdušeni nad dinamiko in pestrostjo izvedbe tabora.

Rezultati analize katedre za obramboslovje so pokazali, da so bili študenti z izvedbo in programom vojaškega študentskega tabora vedno zadovoljni. Rezultati so potrditev, da Slovenske vojska izvaja študentski vojaški tabor strokovno, kakovostno in v skladu s pričakovanji študentov ter da je bil cilj vojaškega študentskega tabora vedno izpolnjen.

4.3. Odnos vodje študentskega vojaškega tabora

Moje prvo sodelovanje na vojaških študentskih taborih se je začelo leta 2002, ko sem bil kot namestnik poveljnika učne enote na Šoli za častnike postavljen za vodjo tabora v letu 2003. Do leta 2002 je Šola za častnike študentski vojaški tabor izvajala v Vojašnici Janka Premrla Vojka v Vipavi in na vadišču Mlake. Pri načrtovanju izvedbe vojaškega študentskega tabora in začetnih idejah o programu tabora sem ugotovil, da lokacija v Vipavi ni več primerna za uspešno izvedbo tabora, saj so se ravno v tistem času začela dela za gradnjo novega avtocestnega odseka Razdrto–Nova Gorica.

Na študentski vojaški tabor se je vsako leto prijavilo veliko študentk in študentov, ki so se že udeležili tabora, zato je bilo treba program študentskega vojaškega tabora nadgraditi, vključiti določene nove vsebine, saj so študentke in študenti, ki so prišli na tabor drugič, nekateri celo večkrat, želeli novih znanj in veščin.

Šola za častnike se je odločila, da se bo študentski vojaški tabor od leta 2003 izvajal v Vojašnici Bohinjska Bela in na vadiščih v okolici Bohinjske Bele. V nov program, ki je bil dvoravenski, smo vključili dodatne predmete, predvsem za študente, ki so se v tabor vključevali večkrat.

4.3.1. Proces nadgrajevanja programa

Za organizacijo in izvedbo prvega vojaškega študentskega tabora se je katedra za obramboslovje skupaj s Slovensko vojsko odločila, ker je bilo v okvir univerzitetnega programa nemogoče vključiti poučevanje vojaških veščin. Sistem vojaških taborov daje študentom vsaj en konkreten pogled v vojaško življenje, in ker ni šlo za prisilo, so ga študenti sprejeli z odprtimi rokami. Prvi študentski vojaški tabori so se izvajali izključno za študente tretjega letnika obramboslovja in so trajali pet dni. Za izvedbo prvih vojaških študentskih taborov ni bilo izdelanih programov, vendar so usposabljanje izvajali v skladu z načrti usposabljanja, ki jih je uskladila Slovenska vojska v dogovoru s katedro za obramboslovje. Nastal je načrt, zamišljen kot izsek iz usposabljanja vojaka. V Kostanjevici na Krasu so v treh dneh spoznali postrojitelvena pravila, pehotna orožja, osnove tehnike streljanja in postopke vojaka v boju. Nato so se preselili pod šotorska krila ob strelišču Mlake pri Vipavi in streljali z malokalibrsko ter avtomatsko puško in se seznanili z osnovami taktike oddelka. Zadnji dan so obiskali oklepni bataljon na Vrhniki in spoznali osnove protioklepnega boja. Svoje mesto v sporedu so našli tudi mnogi manj običajni dodatki: spoznavanje kraškega podzemlja z ostanki iz prve svetovne vojne, paintball, ogled muzeja v vojašnici v Vipavi in preizkus laserskega taktičnega namerilnega sistema latrasys. Naslednji teden so prakso nadaljevali s skupinskimi obiski enot SV, vsak dan so si ogledali drugo vojašnico, ali pa so preostanek odslužili v civilnem delu ministrstva. Organizacija tabora je bila v celoti v rokah Centra vojaških šol.

Na začetku se je vojaških študentskih taborov udeleževalo manjše število študentk in študentov. Leta 2002 je Slovenska vojska izvedla študentski vojaški tabor v vojašnici v Vipavi. Takrat je študentski vojaški tabor predstavljal praktični zaključek sedemmesečnega vojaškega usposabljanja študentov tretjega letnika. Študentje so med letom pridobivali teoretično vojaško znanje. Vojaškega študentskega tabora se je udeležilo 29 prostovoljcev. Študentje obramboslovja so se vojaškega usposabljanja udeležili v okviru predvidene študijske prakse. Leta 2002 je študentski vojaški tabor predstavljal preverjanje teoretičnega znanja, ki so ga študentke in študenti od novembra do maja en dan na teden pridobivali na Centru vojaških šol. Zaradi razširjenega programa so študenti poleg pravil vojaškega reda in discipline ter osnovne oborožitve in opreme spoznavali tudi vojaške predpise, postopke vodenja in poveljevanja ter mednarodno humanitarno pravo. Celotno usposabljanje je obsegalo 240 ur. Polovico programa so opravili med letom, polovico pa na taboru, na katerem

so razmerje med teorijo in prakso z lanskega 1 : 1 povečali na 1 : 4. Usposabljanja med letom se je udeležilo 43 študentov tretjega letnika, zaključnega tabora pa 29. Programa usposabljanja za študente med letom se je udeležilo tudi 36 študentov četrtega letnika, ki so na taboru sodelovali lani. Program usposabljanja študentov je bil primerljiv s prvo fazo usposabljanja nabornikov in je omogočal, da študenti dodobra osvojijo vsebine in dosledno izvajajo vse taktične postopke vojaka posameznika. Tabor, na katerem so sodelovali tudi kandidati šole za častnike, ki so se urili v usposabljanju skupine, vodenju in poveljevanju, so vsebinsko razdelili na dva dela.

4.3.2. Težave pri pripravah in izvedbi programa

Šola za častnike kot nosilka izvedbe vojaškega študentskega tabora ima osnovno nalogo izobraževanja in usposabljanja kandidatov za častnike na Šoli za častnike. Študentski vojaški tabor je ena izmed »ad hoc« nalog, ki jih v okviru svojih nalog izvaja Šola za častnike. Gre za kompleksno nalogo, ki za izvedbo tabora zahteva kompleksne priprave in številno sestavo pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske za samo izvedbo, zato je bil eden največjih problemov zagotoviti dovolj pripadnic in pripadnikov iz drugih enot Slovenske vojske za pomoč pri izvedbi. Študentski vojaški tabor se izvaja v juliju, ko v večini enot Slovenske vojske načrtujejo letni dopust.

Glede na predpostavko, da bo treba zbrati zadostno število izvajalcev za usposabljanje na vojaškem taboru, smo vsako leto začeli načrtovanje dovolj zgodaj, vsaj pol leta pred izvedbo tabora. Pripadnice in pripadniki, ki so sodelovali na vojaškem študentskem taboru, so bili vedno visoko motivirani za tovrstno delo in bili vedno pripravljeni na ponovno sodelovanje. Kot vodja vojaškega študentskega tabora sem poskušal vsako leto za sodelovanje na vojaškem študentskem taboru pridobiti vsaj polovico pripadnic in pripadnikov, ki so že kdaj v preteklosti sodelovali na taboru. S tem smo ohranjali kontinuiteto in nadgradnjo iz prejšnjih let. Pripadnice in pripadniki so bili že seznanjeni s programom, načinom dela, krajem izvedbe različnih aktivnosti na taboru ter odlični mentorji in pomoč pripadnicam in pripadnikom, ki so kot inštruktorji in poveljniki vodov na taboru sodelovali prvič.

Priprave so se vsako leto začele z informativnimi dnevi na fakultetah, kjer smo študentom predstavili študentski vojaški tabor, program, način izvedbe in kaj lahko pričakujejo od tabora. Študenti so se na informativnem dnevu seznanili z obveznostmi, ki jih morajo opraviti, če se želijo tabora udeležiti. Za udeležbo na taboru je moral vsak študent opraviti

zdravniški pregled in podpisati izjavo za varnostno preverjanje. Vsi študenti, ki so uspešno opravili zdravniški pregled in niso imeli varnostnih zadržkov, so nekaj dni pred začetkom tabora zadolžili vojaško intendantsko opremo, ki so jo lahko prvi dan tabora prinesli s seboj, in imeli možnost menjave premajhnih ali prevelikih oziroma poškodovanih kosov opreme. Izkušnje iz preteklih let so nam pokazale pomanjkljivosti, ki smo jih naslednje leto poskušali izboljšati.

Neposredne priprave izvajalcev vojaškega študentskega tabora sta izvedla vodja vojaškega študentskega tabora in njegov namestnik vsako leto mesec dni pred začetkom tabora na Bohinjski Beli. Najtežje pri neposrednih pripravah je bilo zbrati vse izvajalce hkrati v istem terminu v istem tednu, zato smo priprave izvajali dva tedna. V prvem delu priprav smo skupaj s poveljniki vodov, četnim podčastnikom in četnim logistom pregledali načrt usposabljanja in določili način izvajanja aktivnosti na taboru. Uskladili smo načrt uporabe vadišč, strelišč in poligonov za usposabljanje vodov ter izvedli izvidovanje območij za usposabljanje. V drugem delu so poveljniki vodov izvedli priprave z inštruktorji in vodnimi podčastniki ter izdelali učne priprave za izvajanje usposabljanja. Kljub temu da nikoli nismo uspeli izvesti skupinskih priprav s celotnim moštvom izvajalcev, so bile priprave uspešne, predvsem zato, ker je vsako leto sodelovalo na taboru nekaj pripadnic in pripadnikov, ki so že sodelovali na taboru in imeli tovrstne izkušnje.

Način organizacije dela na taboru, dobro načrtovanje materialno-tehničnih sredstev, kakovostne priprave na izvedbo usposabljanja, motivirano moštvo ter odlični pogoji za izvedbo usposabljanja so omogočali kakovostno izvedbo z manjšimi težavami, ki smo jih uspešno reševali. Pripadnice in pripadniki Slovenske vojske, izvajalci vojaškega študentskega tabora so bili na taboru prisotni ves čas usposabljanja. Na ta način so študenti občutili pravo vojaško življenje. Ves čas usposabljanja so z njimi delali isti ljudje, kar je bilo ključno za izgradnjo kohezivnega vojaškega kolektiva, v kratkem času so postali enota. Z njimi so bili od jutra do večera. Na ta način so lahko študenti spoznali, kako deluje osnovna vojaška enota in kako potekajo poveljniška razmerja ter vodenje in kontrola v Slovenski vojski.

Na večino težav, ki so se pojavljale na študentskih vojaških taborih, nismo imeli vpliva. Najpogostejše težave na taboru so bile:

- poškodovana oprema, saj so študenti zadolžili rabljeno opremo,
- žulji zaradi neprimerne obutve oziroma neustrezne priprave študentov na vojaško ali planinsko obutev,
- lažje poškodbe pri usposabljanju.

S štiriletno prisotnostjo na študentskem vojaškem taboru kot vodja tabora lahko trdim, da so imeli študenti na taboru odlično priložnost spoznati vojaški poklic, preizkusiti kratko, a intenzivno vojaško življenje, izgradnjo vojaškega kolektiva, začutiti delovanje Slovenske vojske ter srečati se z različnimi oborožitvenimi sistemi, ki se uporabljajo v Slovenski vojski. Vsako leto smo za izvedbo vojaškega študentskega tabora zbrali kolektiv častnikov in podčastnikov iz različnih enot Slovenske vojske. Na ta način so imeli študenti možnost spoznati različne rodove Slovenske vojske. V kratkem, a intenzivnem usposabljanju, je vsak udeleženec tabora dobil svoje lastno mnenje o Slovenski vojski.

5. Študentski vojaški tabor v medijih

Mediji so ob vojaških študentskih taborih pomemben instrument promocije vojaškega poklica. Slovenska vojska s pomočjo medijev posredno vpliva na promocijo vojaškega poklica in vojske v javnosti. Pomembna so pozitivna sporočila, ki jih javnosti sporočajo mediji. Prisotnost medijev in objave pozitivnih sporočil o vojaškem študentskem taboru pripomorejo k promociji vojaškega poklica, saj mediji poleg sporočil, ki jih daje vojska, objavijo tudi sporočila študentov, udeležencev vojaškega študentskega tabora ter na ta način pripomorejo k promociji vojske, tabora in možnosti, ki jo imajo mladi ljudje, da spoznajo vojsko, delovanje vojske ter z lastno izkušnjo preverijo, ali je zaposlitev v vojski zanje primerna ali ne. Mediji prikazujejo študentski vojaški tabor kot eno prijaznejših oblik delovanja Slovenske vojske takrat, ko je večina sporočil, ki jih ponujajo javnosti, pozitivnih in ko so sporočila, ki jih Slovenska vojska želi posredovati javnosti s pomočjo medijev, objavljena.

5.1. Dan za predstavnike medijev

Dan, ko Slovenska vojska povabi predstavnike medijev, je določen že v izvedbenih dokumentih in je predvidoma že vnaprej določen. Ponavadi je dan za predstavnike medijev v zaključni fazi aktivnosti, pri različnih usposabljanjih in izobraževanju na stopnji, ko slušatelji že osvojijo določena znanja in veščine. Predstavniki medijev se udeležujejo tovrstnih aktivnosti iz različnih razlogov. Določena skupina medijskih hiš, tu gre predvsem za lokalne radije in časopise, se dogodkov udeležuje zaradi obveščanja lokalnega prebivalstva v kraju, kjer se določena aktivnost dogaja. V primeru vojaškega študentskega tabora spadajo v to skupino mediji, kot je Gorenjski glas, Radio Triglav, Radio Sora in Primorske novice. V drugo skupino spadajo večje medijske hiše, ki pokrivajo večji del prebivalstva Republike Slovenije in niso le lokalno usmerjene. Študentski vojaški tabor je za tovrstne medije zanimiv iz vidika aktivnosti, ki jih izvaja Slovenska vojska v okviru civilno-vojaškega sodelovanja ter zato, ker se dneva predstavnikov medijev pogosto udeležujejo visoki predstavniki Ministrstva za obrambo in Generalštaba Slovenske vojske.

Vsako leto Slovenska vojska na študentski vojaški tabor povabi tudi predstavnike medijev. Najpogosteje dan za medije sovpada z obiskom ministra za obrambo in načelnika

Generalštaba Slovenske vojske. Izvajalci vojaškega študentskega tabora pripravijo program obiska in dinamično predstavitev aktivnosti, ki jo izvedejo izvajalci usposabljanja skupaj s študenti, s katerimi gostom in predstavnikom medijev pokažejo, kakšna znanja in veščine študenti pridobijo v kratkem času na taboru. Organizacija dneva za predstavnike medijev je opredeljena v mesečnem komunikacijskem načrtu Slovenske vojske, kjer so opredeljeni vsi dogodki, ki jih želi Slovenska vojska predstaviti javnosti, notranji ali zunanji. Izvajalec usposabljanja skrbi za izvedbo predstavitev vojaškega študentskega tabora, organizacijo izvedbe in dinamične predstavitev. Oddelek za odnose z javnostmi pošlje predstavnikom medijev vabila, pripravi novinarske mape, obširno gradivo o vojaškem študentskem taboru, v katerem predstavniki medijev pridobijo vse potrebne informacije o aktivnosti, vključno z zgodovino dogodka, opisa enote, ki aktivnost izvaja, skratka vse odgovore na vprašanja kdo, kaj, kdaj, kako, kje in zakaj. To novinarsko gradivo predstavnikom medijev pomaga pri oblikovanju člankov, saj lahko vse pomembne podatke najdejo tam, čas na dinamični predstavitvi pa lahko namenijo za pogovor s študenti, izvajalci usposabljanja in drugimi gosti na predstavitvi.

Dneva za medije na vojaškem študentskem taboru se udeležuje veliko število predstavnikov medijev, kar potrjuje, da je aktivnost za javnost zelo zanimiva, predvsem zato, ker se je udeležuje veliko študentov, bodočih intelektualcev, ki bodo v bližnji prihodnosti iskali zaposlitev, nekateri v Slovenski vojski, drugi na obrambnem področju, torej bodo na neki način v prihodnosti sooblikovali obrambni sistem Republike Slovenije. Večina študentov bo delo iskala drugje. Kljub temu je pomembno, da se v času študija srečajo tudi z vojsko, spoznajo vojaško življenje in predvsem srečajo z vojsko svoje države ter si ustvarijo svoje lastno mnenje o Slovenski vojski na osnovi izkušnje, ki so jo doživeli sami.

5.2. Vabilo za javnost (vabilo za predstavnike medijev)

Vabilo za zunanjo javnost in predstavnike medijev je orodje, s katerim Slovenska vojska vabi predstavnike medijev in javnost na različne aktivnosti. Na določene aktivnosti vabi le

predstavnik medijev, predvsem takrat, ko želi, da se dogodek predstavi širši javnosti. Na aktivnosti, ki so bolj lokalnega značaja, Slovenska vojska vabi tudi širšo javnost. Dan odprtih vrat v vojašnicah je tipična aktivnost, na katero vojska povabi tudi širšo javnost, saj je sam namen aktivnosti predstavitev enot, tehničnih sredstev in oborožitve ter prostorov širši javnosti, ljudem, ki živijo v bližini vojašnice, ki se vsakodnevno srečujejo z vojsko.

Vabilo predstavnikom medijev mora vsebovati ključne informacije o dogodku. Namen vabila predstavnikom medijev je povabiti medije na dogodek, in sicer na predstavitev novosti, novinarsko konferenco, obiske tujih delegacij, svečanosti, itd. Vabilo mora odgovoriti na vprašanja kdo, kaj, kdaj in kje ter poudariti zanimivost dogodka, ki mora predstavljati nekaj novega. Vabilo mora biti kratko, do pol strani, poslano pravočasno, 24–48 ur pred dogodkom. V primeru izrednih dogodkov se vabilo medijem pošilja tudi krajši čas pred dogodkom, vendar je treba uporabiti orodja, s katerimi na čim hitrejši način obvestimo predstavnike medijev o dogodku. Vabilo predstavnikom medijev ne vsebuje navedkov. Ko se vabilo predstavnikom medijev pošlje, moramo biti pripravljeni na vprašanja, pripraviti odgovore na najverjetnejša vprašanja ter biti dosegljivi.

Sestava vabila medijem je standardizirana. Vabilo je sestavljeno iz več sklopov, in sicer:

- Naslov, v katerem napovemo aktivnost, na katero vabimo predstavnike medijev ali javnost. Naslov mora predstaviti aktivnost in kaj si bodo lahko predstavniki medijev ogledali.
- Glavni del, v katerem odgovorimo na vsa vprašanja, ki zanimajo predstavnike medijev. Pomembno je, da je na začetku vabila, v glavnem delu odgovorjeno na vprašanja KDAJ, KJE, KDO.
- Zaključek, v katerem poskušamo odgovoriti še na vprašanja KAJ in ZAKAJ ter včasih tudi koliko, če gre za stroške aktivnosti ali nakup nekega novega sredstva.
- Obvestilo uredniku samo izjemoma, kadar želimo, da se določene pomembne informacije izpostavijo. Včasih se določena aktivnosti dogaja na težko dostopnem kraju, v vremensko neugodnih razmerah ali pa so okoliščine takšne, da je potrebno predhodno obvestilo.
- Kontaktne informacije so pomemben del vabila medijem, da se predstavniki medijev lahko pozanimajo o dodatnih informacijah o dogodku.

V primeru vabila medijem na študentski vojaški tabor (Priloga A) so bila upoštevana pravila pisanja vabila medijem. V glavnem delu je odgovorjeno na vprašanje KDAJ, KAJ, KDO IN KJE. Na osnovi prvih informacij uredniki razberejo, za kakšno aktivnost gre, kdo jo organizira, kje se dogaja in kdaj bo potekala. V glavnem delu so pojasnjene podrobnosti vojaškega študentskega tabora, iz katerih se razbere, koliko študentov se udeležuje tabora, kakšna je njihova struktura, namen tabora ter kratek potek celotne aktivnosti. V zaključku sta predstavnikom medijev predstavljen program in potek obiska ter ostale pomembne informacije. Na koncu vabila medijem je ime in priimek kontaktne osebe, ki jo predstavniki medijev lahko pokličejo za dodatna vprašanja.

5.3. Sprejem novinarjev na študentskem vojaškem taboru in predstavitev

Za sprejem predstavnikov medijev na študentskem vojaškem taboru in predstavitev je odgovoren vodja usposabljanja. Pri izvedbi dneva za predstavnike medijev pa sodelujeta še Oddelek za odnose z javnostmi, Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje in poveljstvo enote, v kateri se študentski vojaški tabor neposredno izvaja.

Na dan, ko predstavniki medijev obiščejo študente, se program izvedbe vojaškega študentskega tabora prilagodi, tako da izvajalci vojaškega študentskega tabora s študenti predstavnikom medijev in gostom prikažejo znanja in veščine, s katerimi so se seznanili na vojaškem študentskem taboru.

5.3.1. Program usposabljanja

Usposabljanje poteka na ožjem območju na strelišču in vadišču Mačkovec po delovnih točkah. Na vsaki delovni točki se izvaja po ena aktivnost. Po izvedeni aktivnosti na delovni točki enote, v kateri so organizirani, študenti krožijo, tako da v enem dnevu vsi vodi izvedejo vse aktivnosti. Usposabljanje poteka neodvisno od obiska, saj se pogosto zgodi, da čas obiska ni točno znan. Na ta način se predstavnikom medijev in gostom v vsakem trenutku lahko predstavijo usposabljanje in vse aktivnosti. V ta program, usposabljanje po delovnih točkah, so vključeni študenti, ki se vojaškega študentskega tabora udeležujejo prvič. Študenti, ki se tabora udeležujejo drugič ali večkrat, za ta dan pripravijo lažjo prikazno vajo.

5.3.2. Sprejem predstavnikov medijev in gostov

Predstavniki medijev, ki se odzovejo vabilu, in gosti se zberejo na strelišču in vadišču Mačkovec. Predstavnike medijev sprejme pripadnik ali pripadnica Oddelka za odnose z javnostmi, načelnika Generalštaba sprejme poveljnik Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje, ministra za obrambo pa načelnik Generalštaba.

5.3.3. Predstavitev usposabljanja

Vodja usposabljanja predstavnikom medijev in gostom na kratko predstavi študentski vojaški tabor, izvedene aktivnosti, osnovne podatke o vojaškem študentskem taboru in način izvedbe dneva za predstavnike medijev.

5.3.4. Ogled usposabljanja

Predstavniki medijev in gosti si ogledajo usposabljanje na delovnih točkah. Na vsaki delovni točki poveljujoči inštruktor komentira aktivnost, ki se izvaja.

5.3.5. Ogled prikazne vaje

Študenti, ki se udeležujejo tabora drugič ali večkrat, so razporejeni v 1. in 2. vod. Inštruktorji in študenti prvega in drugega voda izvedejo lažjo prikazno vajo, na kateri predstavijo znanja in veščine, ki so jih nadgradili iz prejšnjih let.

5.3.6. Pogovor s predstavniki medijev in gosti

Po zaključenem ogledu usposabljanja in prikazni vaji si predstavniki medijev ogledajo taborni prostor in se pogovorijo s študenti, izvajalci usposabljanja in gosti. V tem delu študenti

predstavijo svoje vtise in izkušnje, ki so jih pridobili na vojaškem študentskem taboru. Prav ti pogovori so ključni za predstavnike medijev, saj so izjave študentov odraz dela pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, ki izvajajo usposabljanje na vojaškem študentskem taboru.

5.4. Sporočilo za javnost

Sporočilo za javnost je orodje, s katerim želimo neki dogodek, informacijo, novost predstaviti javnosti. Sporočilo za javnost mora biti zanimivo za medije in javnost. Vsebovati mora informacije, ki bodo pritegnile določene javnosti in zanimive za urednike, da bodo objavili vsebino sporočila za javnost. Vsebovati mora novico, novost ali neko novo stvar, s katero želimo seznaniti javnost z namenom predstavitve del in nalog Slovenske vojske. Razlogi za sporočilo za javnost so vaje ali napotitve pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske na mednarodne mirovne operacije, nova oprema in oborožitev, obletnice ali dnevi enot Slovenske vojske, nesreče in izredni dogodki in drugi dogodki, zanimivi za javnost.

Sporočilo za javnost mora biti napisano v obliki novice, dolžine do ene strani ter poslano pred dogodkom, med njim ali po njem. Vsebovati mora dejstva in biti dopolnjeno z navedki. Veliko težo dajejo sporočilu za javnost trditve določenih odgovornih oseb, ki so povezane z dogodkom.

Sporočilo za javnost je sestavljeno iz treh delov, in sicer iz glavnega dela, kjer so odgovori na vprašanja KDO, KAJ, KJE in KDAJ. Glavni del sporočila za javnost je najpomembnejši del. Medijske hiše dnevno prejemajo veliko sporočil za javnost, zato morajo biti v glavnem delu izpostavljene vse ključne informacije o dogodku. Drugi del sporočila za javnost – most odgovori na vprašanje ZAKAJ, v zadnjem delu, v zaključku pa se navedejo ostali, manj pomembni informacije in navedki. Pomemben del sporočila za javnost so kontaktne informacije osebe, največkrat predstavnika Oddelka za odnose z javnostmi, na katerega lahko predstavniki medijev in javnost naslovijo določena dodatna vprašanja v zvezi z dogodkom.

Primer sporočila za javnost iz vojaškega študentskega tabora, ki ga je pripravil Oddelek za odnose z javnostmi na Generalštabu Slovenske vojske leta 2005 (priloga 1).

S sporočilom za javnost želimo javnosti sporočiti vsa pomembna sporočila, ki bodo pripomogla k dosegu zastavljenega cilja. V primeru študentskega vojaškega tabora so glavna

sporočila namenjena mladim ljudem s ciljem promocije vojaškega poklica in vojske ter pozitivne oblike civilno-vojaškega sodelovanja. Sporočila, ki jih je Slovenska vojska poudarila v sporočilu za javnost, so:

- sedmi zaporedni tabor; gre za civilno-vojaško sodelovanje, ki ga Slovenska vojska izvaja že dalj časa. Iz sporočila je razvidno, da gre za utečeno aktivnost, katere se bodo lahko študenti udeležili tudi naslednje leto.
- Slovenska vojska izvaja tabor v sodelovanju s Katedro za obramboslovje ljubljanske Fakultete za družbene vede; torej za civilno-vojaško sodelovanje med vojsko kot strokovno izvajalko in znanstveno ustanovo, ki ima vsekakor tudi svoje cilje, torej za skrbno načrtovano in odgovorno aktivnost.
- Tabora se udeležuje 72 študentov, od tega 42 fantov in 30 deklet; pomembno sporočilo je velika udeležba študentov in prisotnost obeh spolov, kar pomeni, da Slovenska vojska podpira vključevanje v svoj sistem obema spoloma enakovredno in da imajo dekleta v vojski enake možnosti za zaposlitev kot moški.
- Med njimi so študenti desetih različnih fakultet; tabor je namenjen vsem študentom in da so v Slovenski vojski dobrodošli različni poklici.
- Pri izvedbi tabora sodeluje 16 enot Slovenske vojske; študenti imajo na taboru možnost spoznati različne rodove in službe Slovenske vojske. Pripadnice in pripadniki različnih enot Slovenske vojske so visoko usposobljeni in sposobni skupaj delovati v različnih situacijah.
- Študenti so izredno zadovoljni s programom dela v taboru in predvsem z izvajalci, za katere menijo, da so strokovni, motivirani in znajo delati z ljudmi; sporočilo potrjuje, da so študenti s taborom zadovoljni in da z njimi delajo visoko usposobljeni in motivirani inštruktorji, torej pripadnice in pripadniki Slovenske vojske.
- Kar nekaj študentov se tabora udeležuje že tretjič; nekaterim študentom je tabor tako všeč, da se vračajo.
- Večina udeležencev pa si želi, da bi se lahko po končanem študiju zaposlila v Slovenski vojski; to sporočilo je bolj predvidevanje kot dejstvo, saj je večina študentov ob koncu vojaškega tabora polna vtisov.

V sporočilu za javnost so navedena vsa sporočila, ki jih želi Slovenska vojska s pomočjo medijev sporočiti javnosti. Če mediji sporočila vojske povzamejo in jih posredujejo javnosti, lahko trdimo, da so mediji ob vojaških študentskih taborih pomemben instrument promocije

vojaškega poklica. Prisotnost medijev in objave pozitivnih sporočil v medijih o vojaškem študentskem taboru pripomorejo k promociji vojaškega poklica.

5.5. Poročanje o študentskem vojaškem taboru v medijih

Študentski vojaški tabor v medijih

Vsako leto je med novinarji slovenskih medijskih hiš zelo veliko zanimanje za študentski vojaški tabor, saj se dneva za medije udeležijo predstavniki različnih medijev. V drugem tednu, ko se tabor izvaja v obliki terenskega usposabljanja v okolici Bohinjske Bele, Slovenska vojska povabi novinarje na obisk študentskega vojaškega tabora, kot je navedeno v poglavju Dan za predstavnike medijev. Novinarji na taboru preživijo en dan usposabljanja, kjer se seznanijo z načinom izvedbe tabora. Novinarji se pogovorijo z izvajalci usposabljanja in študenti. Objave v medijih so ponavadi isti dan izvedbe obiska novinarjev na taboru oziroma še nekaj dni kasneje. Po končanem usposabljanju objav v medijih ni več. Življenjski cikel agende (Korez, 2008). Če študentski vojaški tabor obravnavamo po življenjskem ciklu agende, lahko obisk novinarjev na vojaškem študentskem taboru opredelimo kot »razkritje«, prvo stopnjo cikla, ko problem postane predmet javne razprave, navdušenje nad reševanjem problema. Program za dan, ko pridejo novinarji na obisk, ki ga organizira Slovenska vojska za prikaz usposabljanja študentov na taboru, navduši novinarje. Vsako leto študentski vojaški tabor v istem dnevu kot novinarji obišejo predstavniki ministrstva za obrambo in Slovenske vojske ter predstavniki fakultet, iz katerih prihajajo študenti.

Predstavniki medijev se po izčrpnem prikazu usposabljanja in življenja na vojaškem študentskem taboru običajno odpravijo polni vtisov in navdušenja. Na prehodu v drugo fazo življenjskega cikla medijske agende (»vrhunca«) ne moremo govoriti, da pride do spoznanja, da so rešitve težke, temveč na eni strani do bliskovitega in obsežnega poročanja novinarjev v medijih in na drugi strani velike pozornosti v javnosti. Faza »pojemanja«, nasičenosti in nezainteresiranosti pride v primeru poročanja o vojaškem študentskem taboru zelo hitro. Ker gre za enkratni dogodek, za »ad hoc« aktivnost Slovenske vojske, ki se dogaja le enkrat na leto in v dokaj kratkem času, se zanimanje tako medijev kot javnosti zelo hitro zmanjša. Naslednji fazi življenjskega cikla medijske agende (»obdobje po problemu«), ko problem ni več zanimiv in se čaka na obnovitev problema, in faza »obdobje pred problemom«, ko problem obstaja, vendar ni vzbudil javne pozornosti, potekata v primeru vojaškega

študentskega tabora dolgo. Zanimanje za problem prek leta sicer obstaja, vendar le med študenti, ki so se tabora udeležili, študenti, ki se nameravajo tabora udeležiti v naslednjem terminu, med strokovno javnostjo, v katero spadajo različne fakultete, katerih študenti se udeležujejo taborov, in med ozko množico notranje javnosti Slovenske vojske, ki je sodelovala na taboru. Predvsem pa zanimanje ostaja med posamezniki znotraj notranje javnosti, ki se ukvarjajo z načrtovanjem in pripravami na naslednji študentski vojaški tabor.

V večini primerov se študentski vojaški tabor pojavlja v medijih le po obisku predstavnikov medijev na taboru. V primeru izrednih dogodkov, ko pride do nesreče ali nezaželenih situacij, pa se zgodi, da mediji poročajo o dogodku, še preden Slovenska vojska da o dogodku izjavo za javnost. Na vojaškem študentskem taboru leta 2001, ki je potekal na Kostanjevici na Krasu, je prišlo na usposabljanju do nesreče. Študentki se je med usposabljanjem v roki sprožil vžigalnik vadbene ročne bombe in je dobila lažje poškodbe roke. Informacija o nesreči je kmalu po dogodku, preden je Slovenska vojska uspela pripraviti sporočilo za javnost, prišla v medije. Mediji so poročali, da je v Slovenski vojski na usposabljanju študentov prišlo do hude poškodbe z eksplozivnimi sredstvi, čeprav je prišlo le do lažje poškodbe. Kljub negativnim sporočilom, ki so jih takrat mediji sporočali javnosti, se je dogodek končal pozitivno. Študentka, ki je bila udeležena v nesreči, je po oskrbi roke v bolnišnici nadaljevala usposabljanje na vojaškem študentskem taboru. V izjavi za javnost, ki jo je študentka sporočila predstavnikom medijev, pa je dejala: »Nesreča je zame koristna izkušnja. Študija zaradi tega ne bom pustila, saj me zdaj še bolj zanima. Zaradi poškodbe sem morala tabor za nekaj dni zapustiti. Najbolj mi je žal, da sem zamudila streljanje s puškomitraljezom. Zelo si želim, da bi se na tabor vrnila tudi prihodnje leto.« (Revija Slovenska vojska, 2001)

5.6. Analiza medijskih zapisov

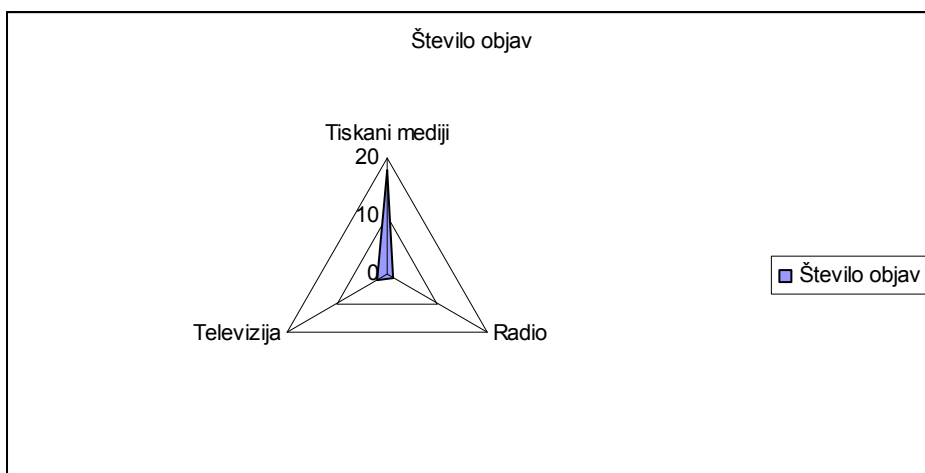
Študentski vojaški tabor je vsako leto obiskalo veliko predstavnikov medijev. Poleg zunanjih medijev je o dogajanju na vojaškem študentskem taboru pisalo tudi v reviji Slovenska vojska. V analizo primerov sem vključil medijske zapise iz tiskanih medijev, televizije in radia od leta 2000 do 2007. Analiziral sem 10 objav v tiskanih medijih, 2 objavi na televiziji in eno objavo na radiu ter vseh osem člankov o vojaškem študentskem taboru iz revije Slovenska vojska. V analizo sem vključil več kot 80 odstotkov vseh objav o vojaškem študentskem taboru, ki so bile objavljene v slovenskih medijih, in sicer tiste, ki sem jih uspel pridobiti.

Medijske objave o vojaškem študentskem taboru, 2000–2007

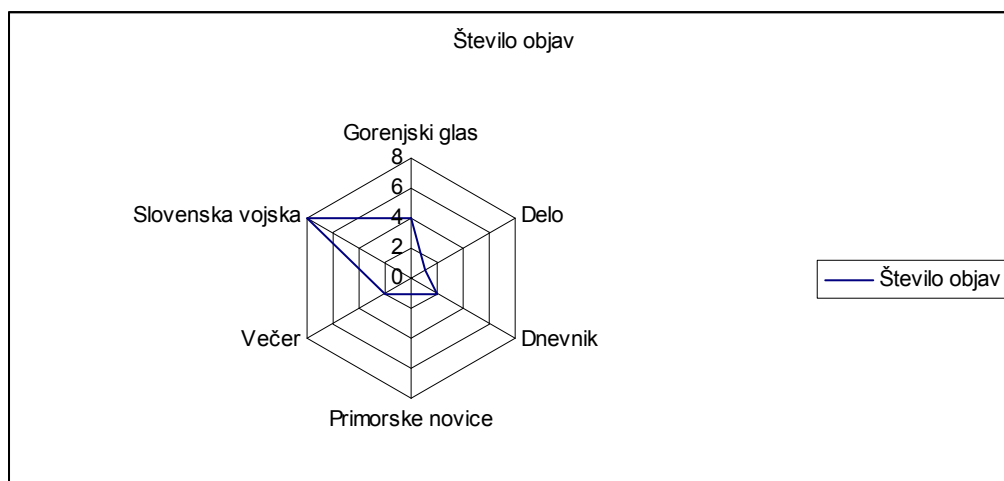
Zap. št.	Medij	Naslov članka	Datum izdaje	Velikost članka
1.	Revija Slovenska vojska	Znojenje pod čelado	11. 8. 2000	8547 znakov
2.	Dnevnik	Študentje obramboslovja na dvotedenskem »poskusnem vojaškem življenju«	21. 7. 2001	5049 znakov
3.	Revija Slovenska vojska	Tabor obramboslovcev na Kostanjevici	10. 8. 2001	6545 znakov
4.	Večer	Med udeleženci tretjega vojaškega tabora študentov obramboslovja v Vipavi	23. 7. 2002	2809 znakov
5.	Večer	Komentiramo – Rekruti prostovoljci	23. 7. 2002	2076 znakov
6.	Primorske novice	Na Mlakah pri Vipavi so se urili obramboslovci	27. 7. 2002	2456 znakov
7.	Revija Slovenska vojska	Od taborov do univerzitetnega vojaškega študija	9. 8. 2002	7066 znakov
8.	Gorenjski glas	Študentje na vojaškem študentskem taboru	18. 7. 2003	1301 znak
9.	Revija Slovenska vojska	Iz študentskih klopi v vojaško uniformo	8. 8. 2003	6264 znakov
10.	Gorenjski glas	Mladi spoznavali vojsko	27. 7. 2004	1477 znakov
11.	POP TV	Študentski vojaški tabor	27. 7. 2004	2306 znakov
12.	Revija Slovenska vojska	Študentje izkusili vojaško življenje	6. 8. 2004	7066 znakov
13.	TV Slovenija	Študentski vojaški tabor	13. 7. 2005	1945 znakov
14.	RADIO TRIGLAV	Študentski vojaški tabor	13. 7. 2005	1056 znakov
15.	Gorenjski glas	Šesti študentski vojaški tabor	15. 7. 2005	1242 znakov

16.	Revija Slovenska vojska	Rekordna udeležba na vojaškem študentskem taboru	15. 7. 2005	7682 znakov
17.	Gorenjski glas	Študentski vojaški tabor	15. 7. 2006	542 znakov
18.	Revija Slovenska vojska	Študentje spoznavali vojaško življenje	11. 8. 2006	7819 znakov
19.	Delo	Študentski vojaški tabor na Bohinjski Beli – Iz Šentvida peš na Bohinjsko Belo	20. 7. 2007	2320 znakov
20.	Dnevnik	Vojaški škorenj za generacijo v »teniskah«	20. 7. 2007	1597 znakov
21.	Revija Slovenska vojska	Na vojaškem taboru največ študentov do zdaj	17. 8. 2007	6134 znakov

Graf 1: Objave v medijih

Graf 2: Objave v tiskanih medijih

Medijske objave o vojaškem študentskem taboru 2000–2007 kažejo, da je bila večina objav o vojaškem študentskem taboru, in sicer 85 odstotkov, v tiskanih medijih, deset odstotkov objav na televiziji in le pet odstotkov objav na radiu.

Največji del objav v tiskanih medijih, 44 odstotkov, predstavljajo objave v Reviji Slovenska vojska. Revija Slovenska vojska je edini tiskani medij, ki je vsako leto objavila obsežno reportažo o vojaškem študentskem taboru. Študentski vojaški tabor predstavlja eno pomembnejših aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja Slovenske vojske in je zato zanimiv za notranjo javnost, pripadnice in pripadnike Slovenske vojske in Ministrstva za obrambo. Z objavo tovrstnih dogodkov v internem časopisu se aktivnosti, v katerih sodeluje več enot Slovenske vojske, predstavi širši javnosti. Revijo Slovenska vojska berejo poleg pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske in Ministrstva tudi študenti katedre za obramboslovje, pogodbeni pripadniki rezervne sestave Slovenske vojske, upokojenci Ministrstva za obrambo, štipendisti in drugi, ki jih zanima dogajanje na obrambnem področju. Študentski vojaški tabor je bil v vseh letih s pomočjo objav v reviji Slovenska vojska predstavljen velikemu številu slovenske populacije, med drugim tudi potencialnim kandidatom za vojaški poklic.

Na drugem mestu po številu objav v tiskanih medijih je Gorenjski glas, kjer je bilo objavljenih kar 22 odstotkov objav. Študentski vojaški tabor se je od leta 2003 izvajal na Bohinjski Beli in njeni širši okolici, torej na Gorenjskem. Gorenjski glas kot lokalni časopis je redno poročal o dogajanju na vojaškem študentskem taboru, kar je vsekakor pozitivno vplivalo na lokalno prebivalstvo. Študentski vojaški tabor se dogaja skoraj dva tedna in veliko aktivnosti tudi zunaj vojašnice ter v okolici Bleda, kjer je v času tabora veliko turistov. Pozitivno poročanje o tovrstnih aktivnostih v lokalnih medijih, v tem primeru v Gorenjskem Glasu, je zato zelo pomembno, saj se lokalno prebivalstvo seznanja z aktivnostjo, ki poteka v njihovi okolici, in jo tudi pozitivno sprejema.

Šest odstotkov objav predstavljajo objave v Primorskih novicah. To so objave iz prvih vojaških študentskih taborov, ki so se izvajali na Kostanjevici na Krasu in v Vipavi.

Dnevnik z 11 odstotki objav in Delo s 6 odstotki objav sta tiskana medija, ki pokrivata celotno populacijo Republike Slovenije. Prisotnost predstavnikov večjih medijskih hiš na tovrstnih aktivnostih je odvisna od trenutne situacije v državi. Če se v Slovenski vojski ali na Ministrstvu za obrambo v času vojaškega študentskega tabora dogajajo tudi druge pomembne aktivnosti, se nacionalni mediji udeležujejo tudi aktivnosti, kot je študentski vojaški tabor. Predvsem zato, ker si tabor isti dan ogledajo visoki predstavniki ministrstva in vojske.

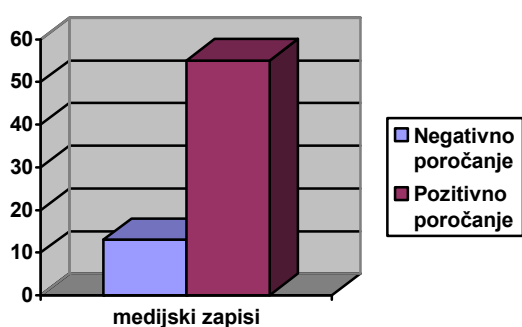
Analiza medijskih objav o študentskem vojaškem taboru

Medij	Pozitivna sporočila v medijskih objavah	Negativna sporočila v medijskih objavah
Dnevnik	<ul style="list-style-type: none"> • Prostovoljna udeležba • Opravljanje prakse • Udeležba deklet na taboru • Pozitiven odnos študentov do vojske • Tabor daje študentom vpogled v vojaško življenje • Študenti spoznajo delo v Slovenski vojski 	
Večer	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Prostovoljna udeležba • Študenti so na taboru zelo motivirani • Zanimanje za vojaški poklic tudi med 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravstvene težave – žulji • Študenti telesno slabo pripravljeni

	dekleti zelo velik <ul style="list-style-type: none"> • Pozitivna izkušnja • Udeležba deklet na taboru • Pozitivna poteza Slovenske vojske • Možnost zaposlitve in nadaljevanja šolanja na Šoli za častnike 	
Primorske novice	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Možnost zaposlitve v Slovenski vojski • Prostovoljna udeležba • Tabor zelo zanimiv • Dobra organizacija • Udeležba deklet na taboru • Pozitivna izkušnja 	<ul style="list-style-type: none"> • Malo prostega časa • Tabor fizično naporen
Gorenjski glas	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Pozitivna izkušnja • Udeležba deklet na taboru • Možnost za zaposlitev v Slovenski vojski in nadaljevanje šolanja na Šoli za častnike 	
POP TV	<ul style="list-style-type: none"> • Udeležba deklet na taboru • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Reklamiranje častniškega zbora • Večkratna udeležba na taborih 	<ul style="list-style-type: none"> • Usposabljanje naporno
TV Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Študenti so na taboru zelo motivirani • Udeležba deklet na taboru • Večkratna udeležba študentov na taboru • Odlična promocija Slovenske vojske • Pozitivna izkušnja • Možnost za zaposlitev v Slovenski vojski in nadaljevanje šolanja na Šoli za častnike 	<ul style="list-style-type: none"> • Žulji
Radio Triglav	<ul style="list-style-type: none"> • Udeležba deklet na taboru • Možnost vpogleda v vojaško življenje 	

Delo	<ul style="list-style-type: none"> • Odlična promocija Slovenske vojske • Tabor dober primer civilno-vojaškega sodelovanja • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Večkratna udeležba študentov na taboru • Opravljanje prakse 	<ul style="list-style-type: none"> • Usposabljanje naporno
Dnevnik	<ul style="list-style-type: none"> • Prostovoljna udeležba • Udeležba deklet na taboru • Večkratna udeležba študentov na taboru • Opravljanje prakse • Možnost za zaposlitev v Slovenski vojski in nadaljevanje šolanja na Šoli za častnike; 	<ul style="list-style-type: none"> • Neprimerna obutev • Premalo prostega časa • Usposabljanje naporno
Revija Slovenska vojska	<ul style="list-style-type: none"> • Opravljanje prakse • Možnost vpogleda v vojaško življenje • Prostovoljna udeležba • Študenti so na taboru zelo motivirani • Možnost za zaposlitev v Slovenski vojski in nadaljevanje šolanja na Šoli za častnike • Udeležba deklet na taboru • Večkratna udeležba študentov na taboru 	<ul style="list-style-type: none"> • Neustrezna oprema • Premalo prostega časa • Usposabljanje naporno

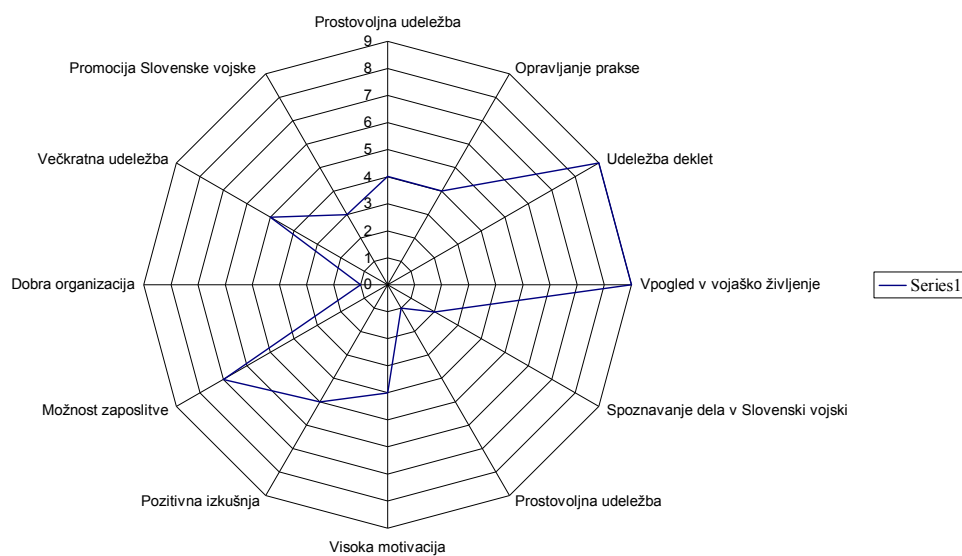
Graf 3: Pozitivno in negativno poročanje o študentskem vojaškem taboru v medijih

Analiza medijskih objav zajema vse objave v medijih. Objave so analizirane tako, da so v analizo vključena vsa pozitivna in negativna poročanja. Analiza medijskih objav o vojaškem študentskem taboru kaže, da mediji v večini primerov pozitivno predstavljajo študentski

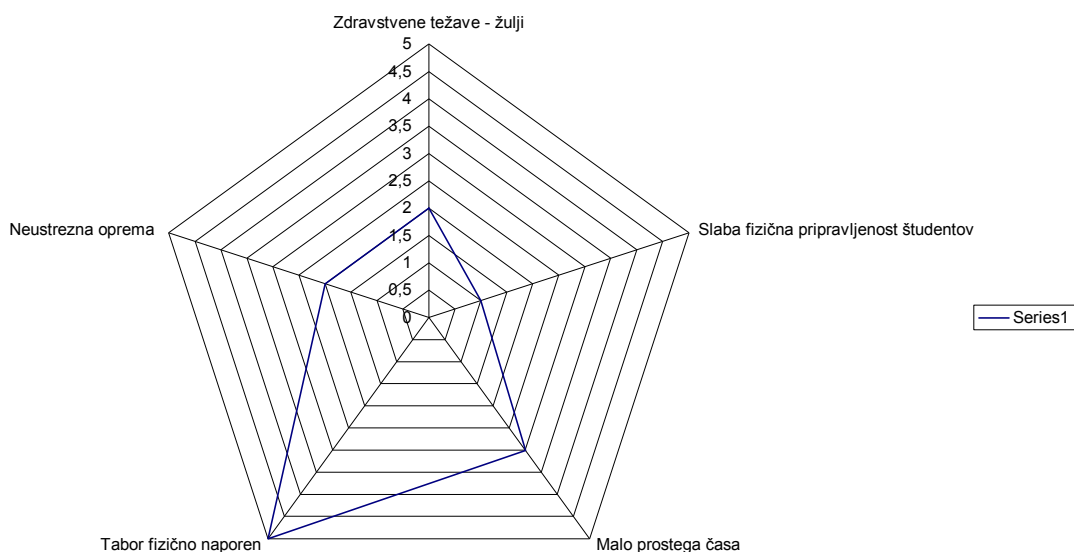
vojaški tabor in Slovensko vojsko. V objavah v medijih se študentski vojaški tabor v več kot 80 odstotkih predstavlja pozitivno.

Graf 4: Pozitivna sporočila v medijskih objavah

Analiza pozitivnih sporočil v medijskih objavah o študentskem vojaškem taboru kaže, da so mediji v večini primerov študentski vojaški tabor predstavljali kot pozitivno aktivnost Slovenske vojske. Mediji so kot pozitivna sporočila največkrat izpostavili možnost vpogleda v vojaško življenje, udeležbo na vojaškem študentskem taboru kot možnost za zaposlitev v Slovenski vojski in šolanje na Šoli za častnike ter udeležbo deklet na vojaškem študentskem taboru. Ostala pozitivna sporočila, ki so jih sporočali mediji, so še visoka motiviranost študentov, večkratna udeležba na taborih, možnost opravljanja študijske prakse, in da je študentski vojaški tabor pozitivna izkušnja za vsakega študenta in študentko, ki se udeleži tabora.

Graf 5: Negativna sporočila v medijskih objavah

Analiza negativnih sporočil v medijih kaže, da so mediji poročali predvsem o zdravstvenih težavah študentk in študentov na taboru, neustrezni opremi, fizično napornem taboru, malo prostega časa in slabi fizični pripravljenosti študentk in študentov. Večina negativnih objav za Slovensko vojsko ne predstavlja slabosti. Za zdravstvene težave, predvsem žulje, je vsekakor kriva neprimerna obutev. Slovenska vojska je vsem študentom zagotovila vojaško obutev, ki pa v večini primerov ni bila nova, temveč rabljena. Študenti so se lahko odločili tudi za svojo obutev, vendar večina mladih uporablja lahko športno obutev, kar je bil glavni razlog za poškodbe stopal. Slaba fizična pripravljenost študentk in študentov je razlog, da je bil študentski vojaški tabor fizično zelo naporen. Cilj Slovenske vojske na vojaških študentskih taborih je izvesti kakovostno usposabljanje, ki je pogosto fizično naporno.

Negativno poročanje o neustrezni opremi je še najpomembnejše za Slovensko vojsko. Neustrezna in stara oprema ni primerna za izvajanje usposabljanja. V primerih tovrstnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja bi morali študenti zadolžiti novo opremo, enako kot

jo imajo poklicni vojaki Slovenske vojske, da bi se seznanili in lažje izvajali aktivnosti na vojaškem študentskem taboru.

Analiza medijskih zapisov je pokazala, da je Slovenska vojska s pomočjo medijev dosegla zastavljene cilje, promocijo vojaškega poklica in vojske. Večina sporočil, objavljenih v medijih, je pozitivna. Če primerjamo sporočilo za javnost, ki ga pripravlja Slovenska vojska (Priloga 1), in medijske zapise, vidimo, da so mediji objavljali popolnoma enaka sporočila, kot jih je želela Slovenska vojska sporočiti javnosti in so opisana v poglavju 5.4. Sporočilo za javnost. Zato lahko trdim, da so mediji ob vojaških študentskih taborih pomemben instrument promocije vojaškega poklica. Prisotnost medijev in objave prispevkov o vojaškem študentskem taboru pripomorejo k promociji vojaškega poklica ter s tem potrdim tudi hipotezo, da mediji prikazujejo študentski vojaški tabor kot eno prijaznejših oblik delovanja Slovenske vojske.

6. Promocija vojaškega poklica na študentskem vojaškem taboru

Poklicna pot se začne že v obdobju pred vpisom na srednjo šolo. Pred poklicno odločitvijo je treba oceniti svoje zmožnosti, interese in druge osebnostne lastnosti (Slanc, 1992, str. 9).

Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 10372004) v 47. členu opredeljuje, da vojaško službo opravljajo pripadniki stalne sestave, vojaški obvezniki, ki so na služenju vojaškega roka, ter pripadniki rezervne sestave, kadar so vpoklicani v vojaško službo.

Študentski vojaški tabor kot oblika civilno-vojaškega sodelovanja predstavlja enega pomembnejših promocijskih aktivnosti vojaškega poklica med študentsko populacijo. Na študentskem vojaškem taboru se študenti seznanijo z vsemi vrstami vojaških poklicev. Študenti, ki se tabora udeležujejo prvič, so ves čas usposabljanja v vlogi vojaka, študenti, ki sodelujejo na taboru drugič ali so bili na taboru celo večkrat, pa se že vključujejo v posamezne nezahtevne poveljniške vloge. Stalna prisotnost poveljujočega kadra na vojaškem študentskem taboru omogoča študentom seznanitev s častniškim in podčastniškim in vojaškim poklicem. Ves čas usposabljanja so udeleženci vpeti v sistem poveljevanja in kontrole. Na ta način spoznajo način dela in relacije med hierarhičnimi skupinami v Slovenski vojski. Večina študentov, ki se udeležujejo študentskih vojaških taborov, prihaja s Fakultete za družbene vede in Fakultete za varnostne vede ter drugih fakultet, kjer so štipendisti Ministrstva za obrambo. Torej gre za skupino ljudi, ki bodo po končanem študiju potencialni kandidati za zaposlitev v Slovenski vojski ali bodo kakor koli povezani z obrambnim sistemom Republike Slovenije.

Vsem ostalim študentkam in študentom, ki so se udeležili študentskega vojaškega tabora in ne bodo po končanem študiju iskali zaposlitve v obrambnem sistemu, pa bo študentski vojaški tabor ostal v spominu kot pozitivna izkušnja, seznanitev s Slovensko vojsko pa pomoč pri lažjem razumevanju Slovenske vojske in obrambnega sistema ter pozitivno sprejemanje vojske nasploh.

Del usposabljanja na vojaškem študentskem taboru je vsako leto opravil Oddelek za pridobivanje kadrov⁸, ki študentom predstavi način in različne možnosti zaposlitve v Slovenski vojski, in sicer kot vojak, podčastnik, častnik, vojaški uslužbenec, kot pripadnik pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske ali kot vojak na prostovoljnem služenjem vojaškega roka z možnostjo vključitve v pogodbeno rezervno sestavo SV. Naloge Uprav za obrambo na področju pridobivanja kadrov so:

- izvajanje promocijskih aktivnosti na terenu (prireditve),
- sodelovanje s šolami,
- sodelovanje z zavodi za zaposlovanje,
- sodelovanje na dnevih odprtih vrat v vojašnicah Slovenske vojske,
- predstavitev Slovenske vojske v okviru civilno-vojaškega sodelovanja.

Redna naloga Oddelka za pridobivanje kadrov, izvajanje promocijskih aktivnosti na terenu in predstavitev Slovenske vojske v okviru civilno-vojaškega sodelovanja je tudi sodelovanje oddelka na vojaškem študentskem taboru. Dve uri v programu vojaškega študentskega tabora sta namenjeni seznanitvi študentov o možnostih vključevanja v Slovensko vojsko. Pripadniki Oddelka za pridobivanje kadrov izvedejo predstavitev Slovenske vojske ter možnosti za vstop v vojsko, ki jih imajo študenti po končanem študiju. Kljub temu da je vsako leto udeležba na predstavitvi Oddelka za pridobivanje kadrov prostovoljna, so se predstavitve udeleževali vsi študenti. Velikokrat sta bili dve uri za predstavitev zaradi vprašanj študentov premalo, zato smo aktivnost načrtovali v času, ko ni bilo načrtovano usposabljanje. Interes študentov na predstavitvi Oddelka za pridobivanje kadrov potrjuje, da je interes za zaposlitev v Slovenski vojski med študentsko populacijo velik in bi morala Slovenska vojska organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh zaradi promocije vojaškega poklica. Ocenjujem, da je prisotnost Oddelka za pridobivanje kadrov na tovrstnih aktivnostih nujna, saj gre za strokovnjake, ki poznajo vse postopke vključevanja v Slovensko vojsko. Na ta način študenti dobijo ustrezne in verodostojne informacije.

⁸ OPK; Oddelek za pridobivanje kadrov SV. Z reorganizacijo v letu 2008 delo oddelkov za pridobivanje kadrov opravljajo Uprave za obrambo v direktoratu za obrambne zadeve.

7. Uspešnost študentskega vojaškega tabora pri promociji vojaškega poklica

Študentski vojaški tabor pozitivno vpliva na promocijo vojaškega poklica med študentsko populacijo. Nekateri študenti in študentke, ki so se udeležili vojaškega študentskega tabora, so se po končanem študiju zaposlili v Slovenski vojski.

Nekaj izmed naključno izbranih pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, ki so se kot študenti udeleževali študentskega vojaškega tabora, sem povprašal za njihovo mnenje, kako je študentski vojaški tabor vplival na njihovo odločitev za zaposlitev v Slovenski vojski. To sem naredil s pomočjo vprašanja:

»Spoštovani udeleženske in udeleženci vojaškega študentskega tabora, cenjeni kolegi, kako je udeležba na študentskih vojaških taborih pripomogla k vaši odločitvi za zaposlitev v Slovenski vojski, kako je tabor vplival na vašo odločitev za vojaški poklic, ali je mogoče pri tistih, ki ste se večkrat vračali, vzdrževal ambicije po zaposlitvi v vojski?«

Na prošnjo za sodelovanje se mi je odzvalo pet študentk in študentov, med njimi tudi študentka, ki se je na študentskem vojaškem taboru na Kostanjevici na Krasu leta 2001 poškodovala z vžigalnikom za vadbeno ročno bombo, o čemer so mediji takrat veliko pisali. Slaba izkušnja z vžigalniki jo je utrdila v prepričanju, da želi postati častnica Slovenske vojske.

Za mnenje pa sem prosil tudi študentko, ki se je redno udeleževala študentskih vojaških taborov, vendar se po končanem študiju ni zaposlila v Slovenski vojski.

Analiza odgovorov

Pripadniki in pripadnice Slovenske vojske, ki so se udeležili vojaških taborov, so v svojih odgovorih napisali, kako je študentski vojaški tabor vplival na njihovo odločitev za zaposlitev v Slovenski vojski. Iz odgovorov (Priloga 4) sem povzel nekaj dejstev, ki potrjujejo, da je študentski vojaški tabor oblika civilno-vojaškega sodelovanja, ki omogoča promocijo med študentsko mladino in da bi Slovenska vojska morala organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh zaradi promocije vojaškega poklica. Odgovori potrjujejo, da študentski vojaški tabor pozitivno vpliva na promocijo vojaškega poklica med študentsko populacijo. V nadaljevanju bom predstavil ugotovitve pripadnic in

pripadnikov Slovenske vojske, ki so se udeležili študentskega vojaškega tabora, tako da bom najprej napisal njihova stališča in nato svoje zaključke.

- »Študentskih vojaških taborov sem se udeležil trikrat zaporedoma v letih 2003, 2004, 2005 in vsakič je bila moja predstava o vojaškem poklicu bolj jasna.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je večkratna udeležba na taborih pripomogla k promociji vojaškega poklica in da je zaporedno udeleževanje na taborih pri študentu vzdrževalo ambicije po zaposlitvi v vojski, vsako leto je bil še odločnejši, da se zaposli kot častnik Slovenske vojske.

- »Kot inštruktorji so na študentskem vojaškem taboru sodelovali tudi kandidati Šole za častnike, kar je bilo dobrodošlo, saj smo iz prve roke dobivali informacije, kako poteka karierna pot častnika. Drugi tabor je pomenil razširitev samega vojaškega znanja in pa vedenja o moji pričakovani karierni poti.«

Iz zapisanega se da razbrati, da so imeli študenti na študentskem vojaškem taboru možnost neposredne komunikacije z njihovimi predhodniki, na novo zaposlenimi kandidati za častnike. S tem so dobili informacije, ki so jim pomagale pri odločitvi za vojaški poklic, večkratna udeležba na taboru pa je pozitivno vplivala na odločitev o zaposlitvi v Slovenski vojski.

- »Poveljevali pa so nam odlični inštruktorji, tako da smo izvajali že kar resne akcije, katerih nauke sem s pridom izkoristil še mnogokrat pozneje v poklicnem življenju.«

Iz zapisanega se da razbrati, da so študenti, predvsem tisti, ki so se taborov udeleževali večkrat, pridobili določena uporabna znanja, ki so jim pomagala tudi pri selekcijskem postopku za vstop v Šolo za častnike. Kljub temu da je bil cilj vojaškega študentskega tabora seznanitev z vojaškim poklicem in usposabljanje iz osnovnih vojaških veščin, je na osnovi nadgradnje programa tabor zanimiv tudi za tiste študente, ki so se tabora udeleževali večkrat.

- »Ta tabor je minil kot ena sama akcija, nadvse intenzivno in zanimivo in od tam sem odšel z zavedanjem, da sem na pravi poklicni poti.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je se je študent prav na osnovi izkušnje tabora prepričal, da si resnično želi postati častnik Slovenske vojske, ter da je študentski vojaški tabor prava aktivnost civilno-vojaškega sodelovanja, ki študentom pomaga pri odločitvi o izbiri poklica.

- »Moje udeležbe na vojaških študentskih taborih so vsekakor vplivale na mojo zaposlitev v SV. Skozi tabore sem spoznaval vojaško organizacijo in življenje. Vojaški tabori pa so mi dali idealno priložnost, da sem vpogledal v sistem in na privlačen način spoznal, kakšno naj bi bilo moje prihodnje delo.«

Iz zapisanega se da razbrati, da so tabori vplivali na študentovo zaposlitev v Slovenski vojski ter da študentski vojaški tabor predstavlja aktivnost, ki omogoča vpogled v sistem Slovenske vojske ter na primeren način predstavi vojaški poklic.

- »Mnogi moji takratni soborci so danes moji kolegi poročniki, veliko se jih je zaposlilo drugod v obrambnem sistemu in v javni upravi, veliko jih je zgolj znancev ali pa dobrih prijateljev.«

Iz zapisanega se da razbrati, da se je v Slovenski vojski zaposlilo veliko študentov, ki so se udeležili tabora, prav tako v obrambnem sistemu. Na študentskem vojaškem taboru so se v kratkem času oblikovali pravi vojaški kolektivi z občutkom pripadnosti enoti. Med študenti, predvsem tisti, ki so se študentskega vojaškega tabora udeleževali večkrat in ki so se zaposlili v Slovenski vojski, bodo tudi v prihodnosti ta prijateljstva temelj za dober in strokoven častniški odnos, kar je ključno za ustvarjanje homogenih vojaških kolektivov in enot ter za izvajanje najzahtevnejših vojaških nalog.

- »Osebno sem se takrat na taborih veliko naučil in marsikaj sem še kdaj pozneje s pridom uporabil. Brez vojaškega tabora bi jih bila večina prikrajšana za to izkušnjo. S tem se širi vedenje in razumevanje obrambnega sistema ter obrambna kultura. Ob tem Vam izrekam vse pohvale.«

Iz zapisanega se da razbrati, da so vsi študenti, ki so se udeležili študentskega vojaškega tabora, prejeli izkušnjo, ki jih bo spremljala skozi življenje. Imeli so možnost vpogleda v vojaško življenje in si ustvariti lastno mnenje o Slovenski vojski. Na študentskem vojaškem taboru so poleg osnovnih vojaških veščin pridobili tudi določena dodatna vojaška znanja in

znanja s področja vojaškega voditeljstva, ki jih uporabljajo tudi kot častniki v Slovenski vojski.

- »V slabih štirinajstih dneh, kolikor časa je trajal vojaški tabor, ste oziroma so študentom predstavili opremo in delo, s katerim se bo srečeval bodoči pripadnik Slovenske vojske. Moja udeležba na taboru/ih je dejansko potrdila oziroma dala piko na i k zaposlitvi v Slovenski vojski.«

Iz zapisanega se da razbrati, da študentski vojaški tabor omogoča študentom spoznati delo, opremo in oborožitev v Slovenski vojski ter da je študentski vojaški tabor aktivnost, ki študentom pomaga pri odločitvi o zaposlitvi v Slovenski vojski.

- »Menim da je izkušnja na vojaškem taboru pustila nek pozitiven vtis na celotno organizacijo tabora, postopke in pridobljena znanja in izkušnje. Bolj kot to pa moram priznati, da sem si po taboru še bolj želela pridobiti štipendijo Ministrstva za obrambo, kar je bil tisti ključni faktor, da sem se zaposlila v Slovenski vojski.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je študentka na taboru sprejela odločitev, da si želi zaposlitev v Slovenski vojski in posledično štipendijo, ki ji je omogočila pristop k selekciji za Šolo za častnike. Kljub temu pa meni, da je na njeno zaposlitev bistveno bolj vplivala štipendija kot študentski vojaški tabor.

- »Udeležba na taboru je le še podkrepila mojo željo po zaposlitvi v vojski, ker sem takrat dejansko videla oziroma doživela, kaj v praksi pomeni biti vojak oziroma kako poteka vojaško življenje.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je pri študentki študentski vojaški tabor vzdrževal željo po zaposlitvi v Slovenski vojski. Na taboru je spoznala delo in življenje vojaka in način, ki ji je omogočil vpogled v vojsko, jo je prepričal, da se zaposli kot častnica Slovenske vojske.

- »Taborov sem se udeležila trikrat, da, tabor je vzdrževal ambicije po zaposlitvi oziroma jih je še povečal.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je bil program študentskega vojaškega tabora zanimiv, da je večraven program študentom omogočal spoznavanje vedno novih stvari.

- »Mislim, da se mojemu mnenju pridružuje marsikateri, ki se je z mano udeležil teh taborov.«

Iz zapisanega se da razbrati, da med študenti, ki se udeležujejo študentskih vojaških taborov, poteka komunikacija in da ima večina študentov o taboru podobno mnenje.

- »Vojaški tabor je pripomogel k odločitvi za zaposlitev v Slovenski vojski, s tem da sem tam spoznala način dela, ki mi je ustrezal, saj je poklic zelo intenziven in so naloge ter zahteve službe raznolike.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je bilo usposabljanje na študentskem vojaškem taboru intenzivno in naporno. S tem so študenti dobili stvarno sliko o načinu dela v vojski.

- »Z vsako ponovno udeležbo in s tem z novimi spoznanji me je delo v vojski še bolj pritegnilo.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je večkratna udeležba in nadgradnja programa študentskega vojaškega tabora vzdrževala željo po zaposlitvi v Slovenski vojski.

- »Vojaški tabor je podal tudi neko osnovo za graditev uspešnega kolektiva v sedanji enoti, s tem ko so nam inštruktorji pokazali, da je možno v 13 dneh združiti v enotno ekipo nekje 20 posameznikov, ki se med seboj ne poznajo, ter na ta način premagati vse izzive, ki so bili pred nami v tem času.«

Iz zapisanega se da razbrati, da so se na študentskem vojaškem taboru v kratkem času oblikovali pravi vojaški kolektivi z občutkom pripadnosti enoti, kar je dobra življenjska izkušnja, predvsem za študente, ki so se kasneje zaposlili kot častniki Slovenske vojske, pa tudi za ostale, ki bodo v prihodnosti delali v različnih kolektivih. Kljub temu da je študentski vojaški tabor potekal le kratek čas, so študenti dobili vzorec, kako se lahko v tako kratkem času izdela oziroma vzpostavi vojaški kolektiv.

Za mnenje sem povprašal tudi študentko, ki se je redno udeleževala študentskih vojaških taborov, vendar se po končanem študiju ni zaposlila v Slovenski vojski. Na isto vprašanje, kot sem ga zastavil bivšim študentom, ki so sedaj zaposleni v Slovenski vojski, je v odgovoru (Priloga 5) povedala:

- »Večkratna udeležba na vojaškem taboru ni v nobenem pogledu negativno vplivala na misel o zaposlitvi v vojski. Sama sem bila pred udeležbo na taborih precej odločena, da se zaposlim v vojski, ne da bi razmišljala, kakšen je pravzaprav ta poklic in kako lahko vpliva na potencialno družino.«

Iz zapisanega se da razbrati, da se je študentka na začetku študija in ko se je študentskega vojaškega tabora udeležila prvič, želela zaposliti v Slovenski vojski. To dokazuje tudi dejstvo, da se je tabora udeležila štirikrat. Zanj je bila večkratna udeležba na študentskih vojaških taborih pomembna, saj je imela s pomočjo tovrstne izkušnje možnost spoznati, kako poteka vojaško življenje ter kaj vse pomeni biti častnica Slovenske vojske. Na osnovi teh izkušenj si je poiskala delo drugje.

- »Na taboru sem bila štirikrat, vsak posebej in na svoj način mi je bil všeč in če bi bila samska bi se skoraj brez predsodkov tudi zaposlila v vojski.«

Iz zapisanega se da razbrati, da si še vedno želi postati častnica Slovenske vojske in da je udeležba na vojaških študentskih taborih študentki vojaški poklic in delo v vojski predstavila pozitivno in jo navdušila.

- »Sicer pa je tabor name deloval zelo pozitivno, če bi bila kakršnakoli možnost, ki bi mi z gotovostjo omogočala delo v bližini Kranja in pa izogibanje mednarodnim operacijam in misijam, bi bila takoj za. Torej, razen zgoraj naštetega, nimam nobenih predsodkov za zaposlitev v vojski, vojaški tabor mi je željo po zaposlitvi v vojski samo povečal.«

Iz zapisanega se da razbrati, da se je študentka po končanem študiju in udeležbah na študentskem vojaškem taboru zavedala, da bo v primeru zaposlitve v Slovenski vojski težko vplivala na kraj službovanja in potencialno napotitev na mednarodno operacijo in misijo.

- »Možnost je častniška šola, za katero je potrebno prej opraviti selekcijo, pa še potem najbrž ni popolnoma sigurno, da bo kaj od tega, in prihodnost delovanja je lahko daleč od doma.«

Iz zapisanega se da razbrati, da Šola za častnike večini diplomantov fakultet predstavlja dodatno aktivnost, ki jo morajo opraviti, preden začnejo opravljati poklic častnika oziroma častnice Slovenske vojske. Leto dni šolanja, za mnoge daleč od doma, predvsem za dekleta predstavlja oviro, ob koncu šolanja pa nimajo možnosti soodločanja o kraju in enoti službovanja.

- »Če bi se za poklic odločala izključno na podlagi vojaških taborov, katerih sem se udeležila, bi bila že del Ministrstva za obrambo.«

Iz zapisanega se da razbrati, da je Slovenska vojska z vojaškimi študentskimi tabori dosegla cilj. Program študentskega vojaškega tabora je naravnano tako, da Slovenska vojska z izvedbo tabora uspešno promovira vojaški poklic in delo v vojski prikazuje na stvaren način. Res pa je, da je vojaški poklic specifičen in da so za odločitev za zaposlitev v Slovenski vojski odvisni tudi drugi dejavniki.

Študentka se po končanem študiju ni odločila za vojaški poklic iz drugih razlogov in ne zaradi udeležbe na študentskem vojaškem taboru. Tabori, katerih se je udeleževala, so bili zanjo prijetna izkušnja. Na taborih je spoznala način dela v vojski, karierno pot častnika in način življenja pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske. Zanj je to vsekakor pozitivna izkušnja, saj je na taboru spoznala, da tovrstno delo ni primerno zanjo in da je bolje, če zaposlitev išče drugje, bliže domu in družini.

8. Zaključek in priporočila

Študentski vojaški tabor je namenjen predvsem študentski populaciji, torej kandidatom za častnike Slovenske vojske. Slovenska vojska v svoje vrste ne vabi le ljudi s končno fakulteto, ampak tudi kandidate za vojake. Menim, da bi morala Slovenska vojska organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh za promocijo vojaškega poklica. Na ta način bi ob prilagoditvi programa vojaški poklic predstavili tudi srednješolcem, ki pa niso kandidati le za častniške dolžnosti v Slovenski vojski, temveč primarno kandidati za vojake in podčastnike. Organizacija tovrstnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja je toliko pomembnejša sedaj, ko se Slovenska vojska popolnjuje s poklicnimi vojaki, služenje vojaškega roka pa je prostovoljno, torej se z vojsko seznanijo le tisti, ki se odločijo za prostovoljno služenje vojaškega roka, in tisti, ki se zaposlijo v vojski kot poklicni vojaki.

Specialistično nalogo sem razdelil v štiri sklope, v katerih sem na različne načine poskušal potrditi hipoteze, ki sem jih postavil na začetku pisanja naloge. V prvem sklopu, organizaciji študentskih vojaških taborov, sem analiziral ukaze, program in elaborate za izvedbo študentskih vojaških taborov. Najpomembnejši del ukazov in elaboratov so cilji študentskega vojaškega tabora, ki jih je postavila Slovenska vojska. Menim, da sta splošni cilj – motiviranje študentske populacije za vojaški poklic – in posebni cilj, da študenti obvladajo začetna vojaška znanja in veščine, ki so potrebni za uspešno izvajanje bojnih nalog vojaka strelca in preživetje na bojišču primerna, vendar bi morala Slovenska vojska s tovrstno aktivnostjo civilno-vojaškega sodelovanja postaviti več ciljev. Nekateri izmed študentk in študentov, ki se udeležujejo študentskih vojaških taborov, so štipendisti Ministrstva za obrambo. Slovenska vojska bi lahko na podlagi udeležbe in dela štipendistov na študentskem vojaškem taboru lažje razvrščala študente s štipendijo po končanem študiju, bodisi za delo v vojski bodisi na upravnem delu ministrstva. Študentski vojaški tabor bi Slovenska vojska lahko organizirala z namenom izbire kandidatov za štipendijo in zaposlitev po končanem študiju. Študentom, ki se večkrat udeležujejo taborov, pa bi večkratna udeležba pomenila prednost pri selekcijskem postopku za vpis na Šolo za častnike.

V drugem sklopu specialističnega dela, ugotovitve sodelujočih pri izvedbi študentskega vojaškega tabora, sem ugotovil, da so bili cilji, ki si jih je Slovenska vojska postavila, vedno

doseženi. Študenti so študentski vojaški tabor v večini primerov ocenili kot pozitivno obliko civilno-vojaškega sodelovanja in dober način promocije vojaškega poklica. Rezultati analiz so potrditev, da Slovenska vojska izvaja študentski vojaški tabor strokovno, kakovostno in v skladu s pričakovanji študentov. Analize po izvedbi študentskega vojaškega tabora so pripomogle k izboljšavi programa za naslednje leto in odpravo pomanjkljivosti.

Slovenska vojska je z rednim nadgrajevanjem programa in prilagajanjem novi opremi in oborožitvi študentski vojaški tabor ohranjala zanimiv, pester in strokoven, predvsem za študente, ki so se taborov udeleževali večkrat. Enotni program bi za študente, ki ga pogosto obiskujejo, študentski postal monoton in nezanimiv.

V tretjem sklopu, študentski vojaški tabor v medijih, sem analiziral medijske zapise o vojaškem študentskem taboru v medijih. Zbral sem več kot 80 odstotkov vseh objav v različnih medijih. Z analizo medijskih zapisov sem ugotovil, da so mediji ob študentskih vojaških taborih pomemben instrument promocije vojaškega poklica. Prisotnost medijev in objave pozitivnih sporočil v objavah o študentskem vojaškem taboru pripomorejo k promociji vojaškega poklica. Vse objave so bile izrazito pozitivne, mediji so sporočali pozitivna sporočila, ki jih je Slovenska vojska želela sporočiti javnosti. Glede na rezultate analize medijskih objav o študentskem vojaškem taboru lahko trdim, da mediji spremljajo študentski vojaški tabor kot eno prijaznejših oblik delovanja Slovenske vojske.

Slovenska vojska bi morala organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh z namenom promocije vojaškega poklica, saj so tovrstne aktivnosti za medije zanimive in privabijo predvsem veliko lokalnih medijev, ki v večini primerov o aktivnostih poročajo neodvisno, kot jim Slovenska vojska predstavi aktivnost.

V zadnjem sklopu, uspešnost študentskega vojaškega tabora pri promociji vojaškega poklica, sem pripadnice in pripadnike Slovenske vojske, ki so se kot študenti udeleževali študentskega vojaškega tabora, povprašal za njihovo mnenje, kako je študentski vojaški tabor vplival na njihovo odločitev za zaposlitev v Slovenski vojski. Prav tako sem za mnenje povprašal tudi študentko, ki se je redno udeleževala študentskih vojaških taborov, vendar se po končanem študiju ni zaposlila v Slovenski vojski.

Z analizo odgovorov sem ugotovil, da je študentski vojaški tabor oblika civilno-vojaškega sodelovanja, ki omogoča promocijo med študentsko mladino, ter da si je Slovenska vojska izbrala študentski vojaški tabor kot eno izmed aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja, ki dejansko omogoča promocijo vojaškega poklica in vpogled v vojaško življenje. Na osnovi odgovorov zaposlenih v Slovenski vojski, ki so se udeleževali študentskih vojaških taborov, sem ugotovil, da študentski vojaški tabor pozitivno vpliva na promocijo vojaškega poklica med študentsko populacijo.

Vojaški poklic je specifičen poklic in odločitev za zaposlitev v Slovenski vojski je težka, saj biti vojak, podčastnik ali častnik Slovenske vojske ne pomeni biti le poklicni vojak, temveč je vojaški poklic način življenja. Kdor se odloči za delo v vojski, mora biti pripravljen, da bo sodeloval na različnih večdnevni usposabljanjih in vajah čez celo leto, v vseh vremenskih pogojih, v mednarodnih operacijah in misijah ter na predstavništvih Slovenske vojske in mednarodnih poveljstvih po vsem svetu. Vse aktivnosti poklicnega vojaka posredno vplivajo tudi na zasebno življenje. Poklicni vojaki so sinovi in hčere, možje in žene, očetje in mame, torej vojaški poklic vpliva tudi na družine poklicnih vojakov. Odločitev za vojaški poklic je še toliko težja, zato je organiziranje civilno-vojaškega sodelovanja, na katerem posamezniki, potencialni iskalci zaposlitve, na osnovi lastne izkušnje spoznajo delo v vojski in vojaški poklic, toliko pomembnejša. Prav zato, da bi vsi imeli možnosti vpogleda v vojaško življenje, bi morala Slovenska vojska organizirati več podobnih aktivnosti civilno-vojaškega sodelovanja na različnih ravneh za promocijo vojaškega poklica. Tako kot imajo možnost študenti, potencialni častniki in častnice, na študentskem vojaškem taboru spoznati Slovensko vojsko, opremo in oborožitev ter način dela v Slovenski vojski, bi morali imeti tudi potencialni kandidati za vojake in podčastnike možnost udeležbe na podobni civilno-vojaški aktivnosti Slovenske vojske.

Vesel sem, da sem imel kot mlad častnik Slovenske vojske možnost sodelovanja na študentskem vojaškem taboru. Tabori so bili tudi zame dragocena izkušnja, ki je zaznamovala mojo častniško pot in me bo spremljala tudi v prihodnosti. Že na začetku sodelovanja je bil moj cilj, da kot vodja vojaškega študentskega tabora poskušam v kratkem času študentom predstaviti Slovensko vojsko na podoben način, kot sem jo imel možnost spoznati sam na Šoli za častnike vojnih enot v Šentvidu pri Ljubljani. Na služenju vojaškega roka na Šoli za častnike vojnih enot so takrat z nami, kandidati za častnike vojnih enot Slovenske vojske, delali ljudje, ki so me kot absolventa tik pred diplomo prepričali, da sem se zaposlil v

Slovenski vojski, čeprav sem imel pred služenjem vojaškega roka popolnoma druge načrte. Profesionalen in korekten odnos takratnih zaposlenih na Šoli za častnike me je prepričal, da je Slovenska vojska okolje, kjer se želim zaposliti po končanem študiju. Vesel sem, da sem imel možnost služenja vojaškega roka v enoti, kot je bila Šola za častnike vojnih enot, da sem tam spoznal častnike, ki so mi predstavili Slovensko vojsko in delo častnika na pravi način in da sem tam spoznal veliko ljudi, ki so sedaj častniki Slovenske vojske, moji kolegi in sotovariši.

Kot vodja tabora sem imel srečo, da sem vsako leto sodeloval z ljudmi, ki so s svojo strokovnostjo, vojaškim znanjem, kulturo in zanosom prispevali k vedno boljšemu izvajanju usposabljanja. Kljub temu da smo bili izvajalci vojaškega študentskega tabora zbrani iz različnih enot Slovenske vojske, z mnogimi smo se spoznali na pripravah nekaj dni pred izvedbo tabora, smo vedno sodelovali dobro, usklajeno, s ciljem dobre in kakovostne izvedbe vojaškega tabora, dobre predstavitve Slovenske vojske in vojaškega poklica. Prav ti ljudje so s svojim prispevkom, ki ga lahko imenujem tudi dodana vrednost, pomagali, da smo študentom uspeli prikazati Slovensko vojsko, opremo in oborožitev ter vojaški poklic na podoben način, kot sem ga imel priložnost sam spoznati na Šoli za častnike vojnih enot.

9. Literatura

Primarni viri

- Bland, M., Theaker, A., in Wragg, D. (1996): *Effective Media Relations*: Kogan Page/IPR.
- Državni zbor RS (2004): Zakon o obrambi – uradno prečiščeno besedilo (Zobr – UPB 1). Ljubljana: Uradni list 103/2004.
- Državni zbor RS (2002): Zakon o vojaški dolžnosti, uradno prečiščeno besedilo (Zvojd – UPB 1). Ljubljana: Uradni list 10872002.
- Državni zbor RS (2001): Zakon o medijih, (uradno prečiščeno besedilo, (ZMed-UPB1). Ljubljana; Zakon o medijih (ZMed), stran 4017.
- Državni zbor RS (2003): *Zakon o dostopu do informacij javnega značaja*, uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 96/05, kratica ZDIJZ-UPB1). Ljubljana: Uradni list RS 96/05 str. 9954.
- Državni zbor RS (2006): *Zakon o javnih uslužbencih – uradno prečiščeno besedilo (ZJU – UPB2)*. Ljubljana: Uradni list 32/06.
- Erjavec, K. (1999a): *Medijska pismenost*. Ljubljana: DZS.
- Erjavec, K. (1999b): *Odraščanje z mediji: Rezultati raziskave Mladi in mediji*. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije.
- Foster, J. (2001): *Effective Writing Skills for Public Relations*: Norfolk: Guildford and King's Lynn.
- Furlan, B. (2006): *Vojaška doktrina*: Ljubljana: Defensor.
- Grizold, Anton, ur. (1998): *Perspektive sodobne varnosti*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Habermas, J. (1989). *Strukturne spremembe javnosti*. Ljubljana: Studia Humanitaris.
- Kenneth, R. (1995): *Kako oglaševati*. Radovljica: Euroshop.
- Jelušič, Ljubica (1997): *Legitimnost sodobnega vojaštva*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Malešič, Marjan ur. (2002): *Nacionalna in mednarodna varnost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

- Malešič, Marjan ur. (2007): *Varnost v postmoderni družbi*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Malešič, M., Hrvatin, S., Polič, M.: *Komuniciranje v krizi*. Ljubljana: Založba FDV.
- Ministrstvo za obrambo (2006): *Srednjeročni obrambni program 2007-2012*. Dostopno na http://www.mors.si/fileadmin/mors/pdf/dokumenti/SOPR_2007-2012_cistopis.pdf (13. marec 2008).
- Ministrstvo za obrambo (2007): *Zakon o službi v Slovenski vojski*. Ljubljana: Zakon o službi v Slovenski vojski (ZSSloV), stran 9624.
- Razpet, A.: *Komuniciranje s finančnimi javnostmi*. Ljubljana: GV Založba, 2003.
- Rupar, M (2005): *Analiza vojaškega študentskega tabora*: Ljubljana, PDRIU.
- Russett, Bruce (1996): *Svetovna politika*.. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Slanc, A (1992): *Srednješolski programi in poklici*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Theaker, A. (2004): *Priročnik za odnose z javnostmi*. Ljubljana:GV Založba.
- Vlada RS (2006): *Pravila službe v Slovenski vojski*. Ljubljana: Uradni list 49/96 in 82/03.
- Vlada RS (2002): *Uredba o pogodbenem opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske*. Ljubljana: Uradni list 95/2002.
- Vlada RS (2004): *Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o pogodbenem opravljanju službe v rezervni sestavi Slovenske vojske*. Ljubljana: Uradni list 122/2004.
- Vozel et. al. (2002): *Program 1. vojaškega tabora za študente*. Ljubljana: CVŠ.
- Vrabič et. al. (2003): *Program vojaškega študentskega praktikuma*. Ljubljana: CVŠ.
- Vreg, F (2000): *Politično komuniciranje in prepričevanje*: Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- White, J., in Dozier, D. M.: Public relations and management decision making, v J. E. Grunig (ur.): *Excellence in Public Relations and Communication Management*, Lawrence Erlbaum, 1992
- Wilcox, D. L., Adult, P. M., in Agee, W. K.: *Public Relations Strategies and Tactics*, HarperCollins, 1993.

Internetni viri

- *Inštitut za projektni management.* Dostopno prek: <http://rcum.uni-mb.si/~pmi/SLO/provoj.htm> (6. april 2008).
- *Delovne migracije, Slovenija.* Dostopno prek: http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-234-mp.htm#_Toc154454762 (13. marec 2008).
- (http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-234-mp.htm#_Toc154454762, 13.03.2008).

Članki

- *Dnevnik.* 2001. Študentje obramboslovja na dvotedenskem »poskusnem vojaškem življenju, (21. julij).
 - *Delo.* 2007. Študentski vojaški tabor na Bohinjski Beli, (20. julij).
 - *Dnevnik.* 2007. Vojaški škorenj za generacijo v »teniskah«, (20. julij).
 - *Gorenjski glas.* 2003. Študentje na vojaškem študentskem taboru, (18. julij).
 - *Gorenjski glas.* 2005. Šesti študentski vojaški tabor, (15. julij).
 - *Gorenjski glas.* 2006. Bohinjska Bela, študentski vojaški tabor, (14. julij).
 - POP TV. 2004. *24 ur.* Ljubljana, 17. julij.
 - *Primorske novice.* 2002. Na vipavskih Mlakah so se urili obramboslovci, (27. julij).
 - Radio Triglav. 2005. *Lokalne vesti.* Jesenice, 13. julij.
 - *Revija Slovenska vojska.* 2000. Znojenje pod čelado, (11. avgust).
 - *Revija Slovenska vojska.* 2001. Tabor obramboslovcev na Kostanjevici, (10. avgust).
 - *Revija Slovenska vojska.* 2002. Od taborov do univerzitetnega študija, (9. avgust).
 - *Revija Slovenska vojska.* 2003. Iz študentskih klopi v vojaško uniformo, (8. avgust).
- Revija Slovenska vojska.* 2004. Študentje izkusili vojaško življenje, (6. avgust).
- *Revija Slovenska vojska.* 2005. Rekordna udeležba na vojaškem študentskem taboru, (15. avgust).
 - *Revija Slovenska vojska.* 2006. Študentje spoznavali vojaško življenje, (11. avgust).
 - *Revija Slovenska vojska.* 2007. Na vojaškem taboru največ študentov do zdaj, (17. avgust).

- TV Slovenija, 1. program. 2005. *Novice*. Ljubljana, 13. julij.
- *Večer*. 2002. Med udeleženci tretjega vojaškega tabora študentov obramboslovja v Vipavi, (23. julij).
- *Večer*. 2002. Komentiramo, (23. julij).

10. Priloge

Priloga A – Vabilo medijem

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
Služba za odnose z javnostmi

SPOROČILO 1

Datum: XX.XX.XXX

Namen: VABILO PREDSTAVNIKOM MEDIJEV

Ogled študentskega vojaškega tabora

Predstavnike medijev vabimo, da se v sredo, 14. julija, ob 13. uri udeležite ogleda študentskega vojaškega tabora na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli, ki ga v času od 5. do 17. julija organizira Poveljstvo za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje in Katedro za obramboslovje, ljubljanske Fakultete za družbene vede.

Vojaškega tabora se skupno udeležuje 154 študentk in študentov iz 13 fakultet, od tega je polovica deklet. Med njimi so študenti Fakultete za družbene vede, Fakultete za policijsko-varnostne vede ter štipendistov Vlade Republike Slovenije za potrebe Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske.

Tabor študentom nudi vpogled v življenje, kakršnega imajo vojaki v vojašnicah in na terenu. V času taborjenja se seznanjajo z glavnimi nalogami poklicnih vojakov ter z oborožitvijo in opremo, ki jo uporabljajo pri usposabljanju. Med usposabljanjem se preizkušajo tudi kot poveljniki. Takšen tabor je za študente priložnost, da teoretično znanje preizkusijo tudi v praksi ter tako spoznavajo delo v Slovenski vojski.

Predstavnike medijev vabimo, da se 14. julija, najkasneje ob 12.45 uri zberejo na parkirišču vojašnice Bohinjska Bela. Ogled študentskega vojaškega tabora bodo spremljali po sledečem programu:

- 13.00 – 13.15 predstavnikov medijev na vadišču Mačkovec
- 13.15 – 13.30 predstavitev študentskega vojaškega tabora
- 13.30 – 14.30 ogled vaje in delovnih točk
- 14.30 – 15.30 pogovor s študenti in izvajalci študentskega vojaškega tabora

Več informacij: stotnik Marko Prvinšek, tel. XXX XXX XXX
primer@mors.si, www.slovenskavojska.si

POŠILJATELJ

Služba za odnose z javnostmi

Priloga B – Sporočilo za javnost

Študentski vojaški tabor – sporočilo za javnost

V četrtek, 13. julija so si predstavniki medijev ogledali študentski vojaškega tabora na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli, ki ga že sedmo leto zapored organizirata Šola za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje in Katedra za obramboslovje, ljubljanske Fakultete za družbene vede.

Tabora, ki se bo zaključil v soboto, se skupno udeležuje 72 študentov, od tega 42 fantov in 30 deklet. Med njimi so študenti desetih različnih fakultet, tudi Filozofske fakultete, Visoke zdravstvene šole. Študenti Fakultete za policijsko-varnostne vede ter Fakultete za družbene vede z udeležbo na taboru opravljajo obvezno prakso.

Tabor študentom nudi vpogled v življenje, kakršnega imajo vojaki v vojašnicah in na terenu. Pri izvedbi tabora sodeluje 16. enot Slovenske vojske, tako se lahko kar najbolje seznanijo z dejavnostmi in nalogami poklicnih vojakov ter z oborožitvijo in opremo. Študenti so se v času taborjenja, pod budnim nadzorom usposobljenih inštruktorjev, usposabljali iz taktike, preizkusili so se v prečkanju vodne ovire s pomočjo vrvi in v letni alpinistki, seznanili so se z oklepnimi vozili, bataljonom za RKB zaščito, spustili so se tudi po ognjeni reki s čolnom... Študenti so izredno zadovoljni s programom dela v taboru in predvsem z izvajalci za katere menijo, da so strokovni, motivirani in znajo delati z ljudmi. Kar nekaj študentov se tabora udeležuje že tretjič, večina udeležencev pa si želi, da bi se lahko po končanem študiju zaposlilo v Slovenski vojski.

Priloga C – Medijski zapisi o študentskem vojaškem taboru

Primer 1 – Dnevnik, 21. 7. 2001

Študentje obramboslovja na dvotedenskem »poskusnem vojaškem življenju«

»Komplet vojaških hlač premalo«

Na vojaškem taboru študente seznanijo predvsem s praktičnimi veščinami

Kostanjevica na Krasu, 21- Klub temu, da je dež padal kot iz škafo, so mladi študentje obramboslovja stali mirno, ko je tako zaukazal njihov inštruktor. Sicer z nasmeškom – vojaški dril se jim pač kot avantgardi slovenskega intelekta zdi skregan s svobodomiselno logiko – a vendar. Za poskusno vojaško življenje so se odločili prostovoljno, nekateri zato, da opravijo obvezno prakso, drugi zato, ker so bili v taboru že lani in se jim je dogodivščina zdela nadvse »fletna«.

V vadbenem centru Kostanjevica na Krasu namreč letos že drugič poteka študentski vojaški tabor, ki ga skupaj organizirata Center vojaških šol, ki deluje v okviru generalštaba Slovenske vojske in katedra za obramboslovje Fakultete za družbene vede. Študentje obramboslovja imajo namreč v rednem študijskem programu tudi obvezno prakso, ki jo lahko opravijo v civilni sferi (civilna zaščita), pol civilni sferi (na primer v službi za stike z javnostmi ministrstva za obrambo, ali v vojaški sferi. A kako daleč od prisile je ta tabor kažejo tudi besede dr. Ljubice Jelušič, predstojnice katedre za obramboslovje, ki je včeraj kar ponosno (in prezeblo) zrla v svoje študente. »Med študenti so tudi študenti filozofske fakultete, ki so vpisali dvo predmetni študij in četrti letniki, ki so bili na taboru že lani in so letos prišli svojim mladim kolegom pomagati kot inštruktorji« pravi dr. Ljubica Jelušič. Pravi, da bodo jeseni na kratko urjenje v Center vojaških šol poslali tudi druge letnike in jim tako skušali že na začetku študija približati vojaško življenje.

Dejstvo je namreč, da se po raziskavah kar 60 odstotkov študentov odloči za študij obramboslovja, ker menijo, da gre za vojaško fakulteto – tako rekoč vojaško akademijo. Kot pravi dr. Ljubica Jelušič, univerza obramboslovce uči kritičnega odnosa do obrambnega sistema in je še posebno po letu 1992 morda pretesno zaprla vrata vojaški uniformi in učenju vojaških veščin. Kako zelo netolerantna je univerzitetna sfera do »uniforne«, kaže tudi podatek, da vojaška oseba v fakulteto ne more vstopiti v vojaški uniformi, če za to nima posebnega dovoljenja rektorja. Ker je v okvir univerzitetnega programa nemogoče vključiti poučevanje vojaških veščin, je novi sistem novaških taborov toliko boljši, saj daje študentom

vsaj en konkreten pogled v vojaško življenje. In ker ne gre za prisilo, so ga tudi študentje sprejeli z odprtimi rokami.

Program je fantastičen in zares pester, morda le za kanček prenaporen. Ne gre toliko za fizični napor – čeprav je tudi ta precejšen – ampak bolj za psihičen, ker je vse določeno natančno do minute, časa za počitek skoraj ni in neprestano smo pod nadzorom,« je svoje vtise strnila Alenka Brodnik, študentka tretjega letnika obramboslovja. Vstala je kot vsi 15 minut pred šesto zjutraj, dopoldne preživi sedem ur ob spoznavanju vojaških veščin – od spuščanja v kraško jamo do predavanja o uporabi gorske opreme – po kosilu pa spet tri ure ob spoznavanju osnovnih veščin.

Tabor jo je spremenil

»Moram reči, da nisem bila nikoli posebno mahnjena na vojsko, prej anti militaristično nastrojena. Zdaj sem pogled na vojsko precej spremenila in si glede tega razčistila obzorje,« je razlagala vsa premočena Alenka. Pohvalila je še inštruktorje, ki so ji ob bojnem streljanju z avtomatsko puško pomagali premagati strah in so nasploh »tako fejšt«. In hitro dodala, da ji je uniforma kar všeč, a jo moti, da so dobili le en komplet hlač in srajce, tako da se – kot rečeno vsa premočena – nima v kaj preobleči. A bo tudi na to hitro pozabila, saj je razpoloženje met »taborniki« izredno. »program vojaškega tabora je nastajal dve leti, prvič pa smo ga izvedli lani, ko smo prav tako tukaj v Kostanjevici na Krasu pripravili petdnevni tabor za študente tretjega letnika, ki so nato spomladi opravili še 28 urni vojaški praktikum, zdaj pa bodo ciklus zaključili z inštruktorstvom mlajšim kolegom na letošnjem taboru,« pravi brigadir Tomaž Porš, svetovalec načelnika Centra vojaških šol in koordinator med CVŠ in katedro za obramboslovje. »Na tem taboru predstavimo študentom odnose v Slovenski vojski, pozdravljanje častnikov, naslavljanje po činih, opremo, ki jo uporabljamo in praktične veščine. Poudarek pa je predvsem na praktičnih veščinah, saj je le 30 odstotkov časa namenjena teoriji,« pravi brigadir Porš in dodaja, da so nad motiviranostjo in angažiranostjo študentov navdušeni.

Čeprav vojaški tabor študentov v idiličnem okolju kraške vasice traja le trinajst dni, v katere skušajo inštruktorji stlačiti v okrnjenem obsegu vse tisto, kar nabornike učijo prvi mesec, je vendarle dovolj dolg, da nekateri ugotovijo, ali so iz pravega testa za življenje v vojski. Ali so torej pripravljeni in sposobni svoje življenje posvetiti vojski. Tisti, ki ga ne bodo, pa bodo lahko vsaj rekli, da so metali bombo in streljali s puško. Predvsem za nežnejši del študentske populacije bo to najbrž edini stik z orožjem.

Primer 2 – Večer, 23. 7. 2002

Med udeleženci tretjega vojaškega tabora študentov obramboslovja v Vipavi

»Imeli smo nekaj težav z žulji«

Približno šestdeset odstotkov bodočih obramboslovcev se vidi v neposrednem, profesionalnem vojaškem življenju, ugotavljajo na FDV.

Šola za častnike in Fakulteta za družbene vede sta že tretjič organizirali trinajstdnevni študentski vojaški tabor. V Vipavi se ga je udeležilo 29 študentov in študentk tretjega letnika obramboslovja na FDV. Študenti so se seznanili z osnovnimi vojaškimi obveznostmi vojakov, z osnovno oborožitvijo in opremo, ki jo uporabljajo vojaki pri usposabljanju, torej z življenjem, kakršnega imajo vojaki v vojašnicah.

Dr. Ljubica Jelušič s katedre za obramboslovje na FDV je dejala, da je med 300 študenti obramboslovja praviloma 60 odstotkov takih, ki želijo imeti stik z vojaškim življenjem, druge pa zanima delo v preostalih civilnih strukturah obrambnega sistema, kot so ministrstvo za zunanje ali notranje zadeve, pošta, železnica. »Problem študija na FDV je preveč akademsko in premalo praktično delo. Ugotovili smo, da bi bilo pametneje, če bi nekatere oblike prenesli tudi v prakso. Da ne bi vojaškega življenja spoznavali šele takrat, ko bodo imeli diplomo, smo s kolegi iz Centra vojaških šol ugotovili, da bi bilo dobro to opraviti nekoliko prej.« V Slovenski vojski in pri FDV upajo, da študenti obramboslovja lahko presodijo, ali so res pripravljeni na izzive in zahteve, ki jih je do sedaj pripravljala Slovenska vojska za vojaške obveznike na usposabljanju.

Zaenkrat je trinajstdnevni vojaški tabor prostovoljna vsebina, ki jo je v celoti denarno podprla Slovenska vojska. Študenti se preizkušajo tudi v vodstvenih vlogah – ne zelo odgovornih, ker tudi po vojaških predpisih ne smejo prevzemati nase preveč odgovornosti.

V šoli za častnike četrtnina žensk

Stotnik Robert Simonič, je povedal, da so se študenti na taboru seznanili s teoretičnimi določbami in s postopki vojaka v napadu. »Z urjenjem postopkov sem zelo zadovoljen. Študenti so zelo motivirani,« je dejal Simonič, in poudaril, da so kandidati za vpis na Šolo za častnike odlični. »Presenečajo me predvsem dekleta – ne toliko s svojo telesno pripravljenostjo kot s trmo. Nasploh so študenti telesno bolj slabo pripravljeni, imajo pa veliko voljo. Do sedaj ni še nihče odstopil. «Marija Požanel, poročnica iz Šole za častnike, je povedala, da študenti telesno niso dobro pripravljeni sp pa vztrajni. »imeli smo nekaj težav z žulji. Zanimanje za vojaški poklic pa je veliko tudi med dekleti, daj je v Šoli za častnike več kot četrtnina žensk.«

Da je urjenje udeležencev študentskega vojaškega tabora, ki traja vsak dan sedem ur, zelo naporno, smo izvedeli iz prve roke. Žiga Mulej, študent 3. letnika obramboslovja na FDV: »Prvi teden je bilo nekoliko lažje, drugi teden smo imeli več težav. Telesno ni tako naporno kot psihično. Hrana mi je všeč. Zabave ni«

Anja Verbovšek, študentka 3. letnika obramboslovja na FDV: »Zame je bilo zelo zanimivo, pridobila sem veliko novih izkušenj. Primanjkuje mi kondicije, zato je bilo urjenje zame zelo naporno. Če bi se na to pripravila, bi bilo še boljše. Mogoče se bom tabora udeležila tudi naslednje leto. Vojaško življenje me je zmeraj zanimalo, vendar do zdaj nisem vedela, da je tako naporno. Kljub temu ni nihče med nami obupal, vsi smo vztrajali. Smo pravi obramboslovci.«

Primer 3 – Večer, 23. 7. 2002

Komentiramo

Rekruti prostovoljci

Študentski vojaški tabor, ki ga organizirata Fakulteta za družbene vede in Slovenska vojska, je nedvomno poteza, ki jo je vredno pozdraviti. Študenti na FDV že lep čas jadikujejo, da se utapljujejo v teorijah, o praktičnem delu pa se jim niti ne sanja.

Akadska naravnost študija se je v zadnjih letih prevesila v stigmo, ki se drži FDV-ja kot klop. Nekateri so stekali, da imajo težave pri iskanju zaposlitve, težave tistih, ki so našli zaposlitev in se soočili z vojaškim življenjem, pa so tudi nastopale koz po tekočem traku. Po besedah dr. Ljubice Jelušič mnogi diplomanti niso znali uporabiti teorije v neposrednem vojaškem življenju. Da bi se temu izognili, so v Slovenski vojski v celoti financirali projekt prostovoljnega urjenja študentov obramboslovja. Spoznanje, da na mladih svet stoji, je nedvomno dobrodošlo, saj študentov entuziastov, ki si učenja na poligonih želijo, resnično ne manjka. Dokler je to prostovoljna študijska vsebina, je treba pograbit in izkoristiti vojaško razpoloženje študentov obramboslovja. Ko bodo nabornike zamenjali poklicni vojaki, bo tudi v SV zavel nov veter. Delo in pristop do poklicnega vojaka se bosta bistveno spremenila. Stotnik Marko Prvinšek zato meni, da je bilo civilno-vojašk in vojaško sodelovanje zmeraj pomembno in da bo v prihodnje povezava med vojsko in civilno-vojašk družbo preko medijev vedno večja. Glede na to, da je v Sloveniji nastopil trend civilnega služenja, je ta povezanost nedvomno koristna. In če se vsi mladi fantje otepajo vojaške suknje kot hudič

križa je prav, da jim dajo neustrašni obramboslovci še posebno predstavnice nežnejšega spola, malo vetra.

Skrajni čas je tudi, da začne država spodbujati tovrstne prostovoljne odločitve. Štipendiste ministrstva za obrambo so že letos bolj intenzivno povabili na tabor in jim dali jasno vedeti, da bi bilo dobro, da se pridružijo kolegom in kolegicam. Seveda je bila končna odločitev njihova. Politika ministrstva se bo najverjetneje razvijala v to smer, da bo moral vsak štipendist ministrstva za obrambo skozi tovrstne oblike urjenja.

Primer 4 – Primorske novice, 27. 7. 2002

Na vipavskih Mlakah so se urili obramboslovci

Vojak naj bom?

Vipava – V vipavski vojašnici so letos gostili tretji študentski vojaški tabor, ki ga organizirata Šola za častnike Centra vojaških šol in Fakulteta za družbene vede.

Trinajstdnevnega tabora se je udeležilo 29 študentov tretjega letnika obramboslovja, 18 fantov in 11 deklet.

Letošnji študentski vojaški tabor je bil priložnost, da študentje ocenijo, ali so pripravljeni na izzive vojaškega življenja. Zanj se po besedah Ljubice Jelušič, predstojnice katedre za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede, odloči okrog 60 odstotkov študentov, obramboslovja. »Ker je bil študij na FDV doslej zelo akademsko in malo praktično usmerjen, so se študentje, ki so se odločili za delo v Slovenski vojski, pogosto znašli v težavah. Bili so teoretično zelo dobro podkovani, vendar teorije niso znali uporabiti v vojaškem življenju« pojasnjuje Jelušičeva. Skupaj s Slovensko vojsko so se zato odločili, da bi nekatere oblike praktičnega življenja vključili že v študij. »Zdi se nam nekorektno, da štiri leta vlagaš v človeka, ga usposabljaš in mu ponujaš nekaj, nad čimer je kasneje toliko razočaran,« dodaja Jelušičeva.

V 240 urnem programu, ki so ga pod vodstvom Centra vojaških šol izvajali od novembra do maja, so študente tretjega letnika seznanili predvsem s teoretičnimi osnovami. Na taboru pa so se, kot nam je pojasnil polkovnik Tomaž Pörš, svetovalec načelnika Centra vojaških šol, ukvarjali s praktičnim urjenjem. Udeležba na taboru je bila doslej še prostovoljna študijska vsebina in del obvezne prakse, ki jo morajo študentje opraviti v tretjem letniku. Po navedbah Jelušičeve pa bodo že v prihodnjem študijskem letu poskušali na katedri obramboslovja

uvesti novo smer, na kateri bodo študirali študentje s štipendijami in bodo izbrani skladno z novimi zahtevami Slovenske vojske. Zanje bo praktično urjenje že obvezna vsebina.

Rok Smrdelj, Ljubljana: *»Tabor je bil zanimiv, organizacija je bila dobra, seveda pa tu pogrēšaš udobje, kakršnega imaš doma. Program je bil fizično naporen, imeli smo malo prostega časa. Presenetila me je strogost inštruktorjev.«*

Mihaela Urbanc, Slovenj Gradec: *»Za tabor sem se odločila, ker je ministrstvo za obrambo priporočilo svojim štipendistom, naj se ga udeležijo. Program je bil kar obsežen in fizično naporen. To je bila moja prva tovrstna izkušnja. Pravijo pa, da je v Šoli za častnike, ki jo bom obiskovala po opravljeni diplomi, program še zahtevnejši.«*

Primer 5 – Gorenjski glas, 18. 7. 2003

Študentje na vojaškem študentskem taboru

Bohinjska Bela – Študentje obramboslovja se tudi letos udeležujejo vojaškega tabora, ki ga četrtič zapored organizirata Šola za častnike Centra vojaških šol in Katedra za obramboslovje Fakultete za družbene vede. Na 13 – dnevnem taboru, ki poteka od 7. do 19. julija, se je zbralo 108 študentov, med njimi 48 deklet in 60 fantov. Na tak način želi fakulteta predstaviti svojim študentom vojaški poklic. Za študente 3. letnika je tabor ena od rednih obveznosti, za druge pa zanimiva izkušnja. Ker je delo na taboru primerljivo s prvo fazo usposabljanja nabornikov, tam spoznavajo zlasti taktične postopke vojaka posameznika. Seznanijo se tudi z obveznostmi vojaka in osnovno oborožitvijo ter opremo, obenem pa se preskušajo v vodstvenih vlogah. Na taboru sodelujejo tudi kandidati Šole za častnike, ki se urijo v usposabljanju skupine, vodenju in poveljevanju. Za študente je tabor dobra priložnost, da preizkusijo teoretično znanje v praksi in spoznajo delo v Slovenski vojski, je povedal stotnik Marko Prvinšek. Prvi del tabora so študentje prebili v vojašnici Bohinjska Bela, drugi del pa na strelišču Crngrob in vadišču Mačkovec. Tam je udeležence tabora minulo sredo obiskal načelnik generalštaba Slovenske vojske generalmajor Ladislav Lipič s sodelavci.

Primer 6 – Gorenjski glas, 27. 7. 2004

Mladi spoznavali vojsko

Bohinjska Bela – Zadnji dan so udeleženci tradicionalnega študentskega vojaškega tabora na Bohinjski Beli predstavnikom medijev pokazali, kaj vse so se naučili med dvotedenskim bivanjem v vojašnici in na strelišču.

Tabora Šole za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje ter katedre za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede se je letos udeležilo 72 študentov različnih smeri, največ pa je bilo obramboslovcev in štipendistov Ministrstva za obrambo RS. V vojašnici na Bohinjski Beli in na strelišču Mačkovec so spoznali osnovne obveznosti vojakov, njihovo opremo in oborožitev ter vojaško življenje, osnovnim vsebinam usposabljanja pa so dodali še nekaj dodatnih, tako da so študenti preizkusili tudi plezanje v Iglici. Inštruktorji so bili z vsemi udeleženci izredno zadovoljni, še posebej, pravijo, so se izkazali pri plezanju, saj so bili vsi brez plezalnih izkušenj. Mnogi med njimi se bodo prihodnje leto vrnil in upajo, da se bodo nekoč lahko tudi zaposlili v vojski. Letos med udeleženci prvič poteka selekcija za bodoče uslužbence. »Vsi bodo šli skozi selekcijo, na podlagi rezultatov pa bodo izbrani najboljši« je povedal načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Ladislav Lipič, ki je tabor obiskal v petek. Nekaj dni pred tem je obiskal tudi prvo generacijo vojakov prostovoljcev, ki so v teh dneh končali trimesečno usposabljanje v štirih slovenskih vojašnicah, med njimi tudi na Bohinjski Beli.

Primer 7 – POP TV, 17. 7. 2004, 24 ur, 19.00

Približno 70 študentov, večina je obramboslovcev v FDV, je zadnjih 14 dni okušalo vojaško življenje na Bohinjski Beli in bližnji okolici. Zadnji dan tabora, ki ga vsako leto pripravlja Šola za častnike in omenjena fakulteta, je bila tam tudi naša ekipa.

BRIGITA POTOČNIK: Takole smo se v okolici Bohinjske Bele vmešali v spopad dveh skupin zamaskiranih vojakov. Seveda ni šlo zares, čeprav je bila zvočna kulisa pristna. Pod čeladami pa so se skrivala tudi dekleta.

METKA PRELC (Študentka 4. letnika obramboslovja): Super je,

POTOČNIK: Najbrž bi bilo pa drugače, če bi šlo zares?

METKA PRELC: Ja, adrenalin bi bil tokrat malo na višku. Po mojem, da tudi fantje bi malo drugače gledali na to. Malo bolj bi jih bilo strah.

POTOČNIK: Drugi pa so se medtem urili v steni. Vidim, da si kar utrujen.

DEJAN PAGON (Študent 3. letnika obramboslovja): Malo, ma ni hudo. Letos sem že drugo leto, tako da smo kar navajeni.

FEDJA VRANIČAR (Poveljnik učne enote): Tako da smo teh 14 dni kar trdo delali, resno delali in so tudi študenti pokazali trud. Mislim, da niso bile samo počitnice.

POTOČNIK: Vmes so bile tudi, predvsem prve dni vojaškega življenja, sem pa tja tudi kakšne pritožbe.

VRANIČAR: Nad vstajanjem, nad jutranjo telovadbo na začetku, nad postrojem, da je treba biti pravočasno v postroju. Drugih pripomb ni bilo.

POTOČNIK: Kaj pa kot bodoči intelektualec, ki ti ukazujejo?

BLAŽ PRIMC (Študent 3. letnika obramboslovja): Ne, saj ne ukazujejo toliko, so dosti popustljivi do nas, do študentov. Oni vojaki imajo pač drugače.

POTOČNIK: Poleg tega, da bi študenti sami preverili pravilnost svoje odločitve o prihodnji zaposlitvi v Slovenski vojski, naj bi tabor pripomogel tudi k odpravi stereotipa o naši vojski, kot togi organizaciji.

LADISLAV LIPIČ (načelnik Generalštaba Slovenske vojske): Ne samo pridobivanje strokovnih znanj in pa veščin, ampak tudi na to vpliva takšna oblika izobraževanja.

LJUBICA JELUŠIČ (predstojnica katedre za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede): Ta način dela, ki ga ima tu Slovenska vojska, je zlasti pomemben za reklamiranje častniškega zbora. Zato, da imaš ti odgovornost za druge ljudi, ne pa da si samo poklicni vojak, skrbiš zase, za svojo plačo.

POTOČNIK: Slovenska vojska stavi predvsem na študente, ki se večkrat udeležijo tovrstnih taborov, teh pa je trenutno okrog 20.

Primer 8 – TV SLOVENIJA 1, 13. 7. 2005, NOVICE, 17.00

VLASTA TIFENGRABER: Na Bohinjski Beli poteka že šesti študentski vojaški tabor. Štirinajstdnevno spoznavanje vojaškega življenja je za stopetinpetdeset študentov, predvsem obramboslovcev, menda kar naporno. Voljo za premagovanje naporov jim bosta najbrž vlila tudi obrambni minister in načelnik Generalštaba Slovenske vojske, ki sta prav zdaj z njimi. Že zjutraj pa jih je obiskala tudi naša ekipa.

Marjeta Klemenc: Kot na fronti je bilo zjutraj na Mačkovcu. Študentje, ki so knjige zamenjali za puške, so tabor vzeli telo resno. Je to kakšna posebna tehnika?

KRISTJAN PODBEVŠEK: Je. Prvo zeleno nanesete, potem pa samo črte skozi. Vse je odvisno od okolice.

DRAGO KOVAČ: Vse je fajn, zastonj počitnice.

TOMAŽ JELENKO: Ni sabo tukaj. Pač malo za spremembo, da ne sedimo venomer za knjigami.

KATJA SMALC: Danes je lepo vreme, se mi zdi malo manj naporno, kot če pada dež.

KLEMENC: Zadnje dni jih je na terenu in pod šotori pošteno močilo, prve dni pa so vojaško življenje spoznavali v vojašnici brez vsakršnih težav, pravi poveljnik.

NADPOROČNIK FEDJA VRANIČAR (vodja tabora): Vstajali so takrat, kot so ponavadi šli spat. Redna prehrana jih je najbrž malo motila, ker je bilo treba začeti ob pol sedmih z zajtrkom.

KLEMENC: Visoka motivacija je presenetljiva, še zlasti zato, ker je prvič več deklet kot fantov. Česa porabite več, kave ali obližev?

SARA KRANJC: Obližev definitivno. Drugače je pa super, kavica se tudi dobi, samo znajti se je treba, drugače je pa fenomenalno.

KLEMENC: Sicer je pa tabor, nekateri so na njem že tretjič, priložnost, da študentje spoznajo, ali so izbrali pravi poklic, pa tudi odlična promocija Slovenske vojske.

LJUBICA JELUŠIČ: Pri teh fantih in dekletih bo šlo za to, da bodo znali povedati in dobre in slabe strani vojaškega življenja-

KLEMENC: Intelektualcem morda res ne pritičejo ukazi in povišani toni nadrejenih, so pa tovrstne izkušnje vsekakor dobrodošle. Če že ne za nadaljnjo kariero, pa za življenje nasploh.

Primer 9 – RADIO TRIGLAV, 13. 7. 2005, LOKALNE VESTI, 10.30

Minister za obrambo Karl Erjavec in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Ladislav Lipič bosta popoldne obiskala študentski vojaški tabor na Bohinjski Beli. Tabor šesto leto zapored organizirata Šola za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje Slovenske vojske ter katedra za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede. Tabora, ki se je začel 4. in se bo končal 16. julija, se udeležuje 155 študentov, od tega 75 fantov in 80 deklet, so sporočili iz ministrstva. Med njimi so študenti obramboslovja, študenti Fakultete za policijsko varnostne vede ter štipendisti ministrstva za obrambo, ki študirajo na drugih fakultetah. Študentje se v času taborjenja seznanjajo z življenjem, kakršnega imajo vojaki v vojašnicah in na terenu, ter njihovimi poglavitnimi nalogami, oborožitvijo in opremo, ki jo uporabljajo pri usposabljanju. V času tabora se študenti preizkušajo tudi kot poveljniki. Takšen tabor študentom omogoča, da teoretično znanje preizkusijo tudi v praksi ter tako spoznavajo delo v Slovenski vojski.

Primer 10 – GORENJSKI GLAS, 15. 7. 2005

ŠESTI ŠTUDENTSKI VOJAŠKI TABOR

Mačkovec – V sredo sta bila na Mačkovcu pri Bohinjski Beli na ogled že šestega študentskega vojaškega tabora med drugimi povabljena tudi minister za obrambo Karl Erjavec in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Ladislav Lipič. Tokrat se je zgodilo prvič v zgodovini tabora, da so na obisk dobili tudi ministra za obrambo, ki navdušenja nad študenti ni skrival. Morda je bil rahlo presenečen nad številom udeleženk tabora.

Tabor organizirata Šola za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje Slovenske vojske ter katedra za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede. Tabor traja štirinajst dni, zaključil se bo v soboto, udeležilo pa se ga je 154 študentov – med njimi 75 fantov in 79 deklet, od prvega do četrtega letnika. Gre za študente obramboslovja, študente Fakultete za policijsko varnostne vede ter štipendiste Ministrstva za obrambo, ki študirajo na drugih fakultetah ljubljanske in mariborske univerze. Študentje se v času taborjenja seznanjajo z življenjem vojakov v vojašnicah in na terenu ter njihovimi poglavitnimi nalogami, oborožitvijo in opremo, ki jo uporabljajo pri usposabljanju. Tabor študentom omogoča, da teoretično znanje preizkusijo v praksi.

Primer 11 – GORENJSKI GLAS, 14. 7. 2006

Bohinjska bela

Študentski vojaški tabor

Na vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli sedmo leto zapored poteka študentski vojaški tabor. Organizirata ga šola za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj izobraževanje in usposabljanje ter katedra za obramboslovje na ljubljanski fakulteti za družbene vede. Tabora, ki se končuje jutri, se udeležuje 72 študentov devetih fakultet, 42 fantov in 30 deklet. Študentom omogoča vpogled v vojaško življenje, seznanja jih z nalogami poklicnih vojakov, oborožitvijo in opremo, preizkušajo se tudi kot poveljniki.

Primer 12 – DELO, 20. 7. 2007

Študentski vojaški tabor na Bohinjski Beli

Iz Šentvida peš na Bohinjsko Belo

Letos na taboru 105 študentov – Tabor kot temelj za pridobivanje kadrov za častniške položaje v SV

Bohinjska Bela – Na vojaškem vadišču Mačkovec pri Bohinjski Beli se bo v soboto končal osmi 14 dnevni študentski vojaški tabor, ki se ga je letos udeležilo 105 študentov, največ doslej. Včeraj sta si tabor in aktivnosti na njem ogledala obrambni minister Karl Erjavec in načelnik generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Albin Gutman in oba sta bila po ogledu zadovoljna. Minister je dejal, da je tabor dober primer civilno-vojašk vojaškega sodelovanja, ker iz tega bazena lahko pridobi kakovostne kadre z visoko izobrazbo za častniške položaje v Slovenski vojski.

Po mnenju Karla Erjavca so častniška mesta v SV popolnjena, vendar pa manjka približno 500 vojakov s srednješolsko izobrazbo, s čimer imajo velike težave. Opozoril je na prenizke plače vojakov (500 evrov) in dodal, da zakonodaja ni sledila profesionalizaciji SV. Predvideva, da bo zakon o služenju v SV poskrbel za zvišanje plač vojakov in izboljšal njihov socialni položaj ter da bodo na tej podlagi lažje popolnili vrste. Poudaril je, da je treba nadgraditi civilno-vojašk vojaško sodelovanje in več pozornosti nameniti promociji vojaških poklicev. Na vprašanje, ali je tabor odskočna deska za zaposlovanje v SV, je Maja Garb s fakultete za družbene vede dejala, da neposredne povezave med usposabljanjem na taboru in poznejšim zaposlovanjem v Slovenski vojski še ne morejo oceniti. Letošnja novost je bilo sodelovanje z generalno policijsko upravo in kriminalisti, saj so se študenti seznanili tako z vojaškimi znanji kakor z dejavnostmi na kriminalističnem področju, študenti, ki so se tabora udeležili večkrat, pa so na Bohinjsko Belo iz Šentvida pri Ljubljani prišli peš. »Tabor je zelo zahteven« je dejal načelnik Generalštaba Slovenske vojske, generalpodpolkovnik Albin Gutman. Med udeleženci je bilo največ študentov s fakultete za družbene vede (smer obramboslovje) in s fakultete za varnostne vede, se je pa tabora udeležila, da bi opravila obvezno prakso, in dodala, da ni pričakovala, da bo tako zahteven. Podobnega mnenja je tudi Gregor Podkrajšek, študent gradbeništva, ki se je tabora udeležil, ker ga zanima vojaški poklic, dodal pa je, da se za poklic v SV ne bo odločil.

Primer 13 – DNEVNIK 20. 7. 2007

Vojaški škorenj za generacijo v »teniskah«

108 študentk in študentov s 13 fakultet na usposabljanju

Miran Šubic

Bohinjska Bela – Že osmič so se študentke in študenti prostovoljno odločili za vojaško usposabljanje v študentskem vojaškem taboru pri Bohinjski Beli. Tokrat jih je bilo 108, polovica deklet.

Vodja tabora, stotnik Fedja Vraničar nam je povedal, da je udeležba odlična: »Mnogi so prišli prvič, nekateri že večkrat. Največ je študentov obramboslovja in fakultete ta varnostne vede, preostali so s še enajstih fakultet.« Izvedeli smo, da je za večino najtežji problem vojaški škorenj. »To je generacija, ki je največkrat obuta v športne copate, noge niso navajene težke obutve, žuljev je ogromno.« je dejal sogovornik, ki je poudaril, da je to usposabljanje za nekatere lahko del študijske prakse, za druge podlaga za šolo za častnike. Če je torej odziv med študenti dober, kako je potem mogoče, da ima Slovenska vojska tako hude težave pri novačenju – le peščica namesto 500 potrebnih vojakov se je odločila za omenjeni poklic? » V šolah bomo morali narediti več, da bodo mladi znali svojo himno, poznali državne simbole in cenili svojo vojsko. Seveda je tudi trg delovne sile tisti, ki mlade usmerja tja, kjer so pogoji boljši,« je dejal Vraničar. Študent obramboslovja Danijel Borojevič nam je povedal, da je obremenitev v taboru stalna: »Pogrešam kako uro prostega časa, tempo je hud!« Bodoča pravnica Nena Kojadin je po prečkanju reke na Železni vrvi dodala: »Ni lahko, a tukaj sem spoznala stvari, ki jih v življenju verjetno ne bi!« In je odhitela v športnih copatih (žulji, žulji,...)

Priloga D – Objave v Reviji Slovenska vojska

Primer 1 – Revija Slovenska vojska, 11. avgust 2000

Znojenje pod čelado

»Študente peljemo na najrazličnejše vaje, toda praviloma se na teh vajah gleda. To je tisto, Česar ne marajo. Nočejo več gledati, radi bi se preizkusili.«

Citat v uvodu so besede prof. dr. Ljubice Jelušič, predstojnice Katedre za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede. Vsekakor, pomanjkanje prave prakse je prva pritožba, ki bo prišla na misel študentu obramboslovja, ko bo skušal ovrednotiti svoje šolanje. Ampak v zadnjem času so se razmere začele radikalno spreminjati in, kdo ve, morda bodo čez nekaj let obramboslovci že tožili nad tem, da je njihov študij fizično precej naporen. Vlada je pred nekaj meseci sprejela sistem izobraževanja in usposabljanja častnikov ter podčastnikov, in ta sistem skupaj z zakonom o obrambi omogoča poučevanje določenih vsebin, ki jih potrebuje vojska, tudi na univerzah. »Če univerza te vsebine hoče imeti, ji mi pomagamo pri izvedbi, seveda pa jo tudi uporabljamo za pridobivanje naših znanj. Sistem je pravno-formalno odprl sodelovanje z obramboslovci, ki je sicer obstajalo že prej,« je razložil podpolkovnik David Humar, načelnik Centra vojaških šol (CVŠ), medtem ko so študentje nekaj metrov za njim čistili ostanke »paintballa« s svojih uniform. Načelnik Humar je nadaljeval: »Vsekakor morajo vojaške osnove možni kandidati za častniški poklic dobiti čim prej, ker se takrat človek odloči, ali je to zanj. Pošteno je, da to študentom pokažemo čim prej. Zato bi po mojem mnenju morali osnovno vojaško usposabljanje, ki bi trajalo kakšnih 30 dni, organizirati že v prvem letniku obramboslovja.« Obramboslovci v ozadju so bili sicer iz tretjega letnika in na prvi vojaški tabor po dolgoletni prekinitvi so prišli le za pet dni, od 10. do 14. julija, toda prvi korak je bil storjen. Od 59 se jih je kar 50 odločilo, da bodo pol obvezne prakse opravili na terenu. Med njimi so bili celo taki - in celo take - ki so bili tam popolnoma prostovoljno, saj jim zaradi dvo predmetnega študija na prakso sploh ne bi bilo treba.

Tabor se vrača

Več kot desetletje nazaj so bili vojaški tabori stalen del izobraževanja obramboslovcev, v obdobju osamosvajanja pa je ta dejavnost zamrla. Dva tedna obvezne prakse so tako študentje

opravljali posamično v najbližji vojašnici, oddelku za obrambo, CVŠ ali v kakem drugem delu Morsa. Prof. Jelušičeva je pojasnila, kako je prišlo do obuditve taborov: »Študentje so sami ugotovili, da bi znalo biti zanimivo, če bi pripravili tabor. Podpolkovnik Humar, ki izvaja vaje pri predmetu teorija taktike, je bil za to, navdušen pa je bil tudi dr. Igor Kotnik - Dvojmoč, vodja strokovne prakse. Humar in Kotnik sta s študenti sestavila seznam želja, kaj bi vse radi počeli, major Bogomir Povše pa je naredil program za pet dni, saj je s svojimi izkušnjami točno vedel, kaj je izvedljivo.« Nastal je program, zamišljen kot izsek iz usposabljanja vojaka. V Kostanjevici na Krasu so v treh dneh spoznali postrojiteljska pravila, pehotna orožja, osnove tehnike streljanja in postopke vojaka v boju. Nato so se preselili pod šotorska krila ob strelišču Mlake pri Vipavi in streljali z malokalibrsko ter vojaško puško in se poučili o osnovah taktike oddelka. Zadnji dan so obiskali oklepni bataljon na Vrhniki in bili deležni osnov protioklepnega boja. Svoje mesto v sporedu so našli tudi mnogi manj običajni dodatki: spoznavanje kraškega podzemlja z ostalinami iz prve svetovne vojne, paintball, ogled muzeja v vojašnici v Vipavi, preizkus laserskega taktičnega namerilnega sistema latrasys, debata z obiskovalci z West Pointa in drugo. Naslednji teden so prakso nadaljevali s skupinskimi obiski v enotah SV, vsak dan jih je avtobus odpeljal v drugo vojašnico, ali pa so preostanek odslužili v civilnem delu ministrstva. Organizacija tabora je bila v celoti v rokah CVŠ, major Povše je bil vodja, program so izvajali častniki, slušatelji šole za častnike pa so bili v vlogi inštruktorjev. »Resnično je treba izpostaviti odlično delo in motiviranost vseh,« sta poudarjala prof. Jelušičeva in dr. Kotnik - Dvojmoč.

Slednji je raziskovalec na katedri za obramboslovje, nosilec predmeta popolnjevanje oboroženih sil in mobilizacija ter vodja strokovne prakse, ob tem pa še rezervni častnik s činom poročnika. Na taboru je bil ves čas zraven kot predstavnik katedre. »V celoti tabor zelo dobro funkcionira, imamo pa določene probleme, ker v SV logistika ne deluje tako, kot bi morala. Imamo, recimo, težave z oskrbo s čeladami, transportnimi sredstvi in s kurilnim oljem, tako da topla voda ni zagotovljena.« je dejal Kotnik.

Ne vojaški akademiji

Dr. Kotnik ima naslednji pogled na odnos med obramboslovjem in vojsko: »Bistveno je, da nam je uspelo slovensko strokovno in splošno javnost prepričati, da različica z vojaško akademijo ni primerna za slovenski prostor, da je predvsem neracionalna glede na letne potrebe po častnikih. Tudi v najrazvitejših državah usmeritev ni taka. Če pogledamo ZDA kot vodilno vojaško silo v svetu, na West Pointu zagotavljajo na leto samo 20 odstotkov častnikov za ameriško kopensko vojsko. Druge dobijo iz civilnega visokega šolstva po posebnem programu, ki ga želimo uveljaviti tudi pri nas. To je tako imenovani ROTC

program, Reserve Officer Training Course. V Sloveniji bi ROTC delili na dva dela, eden bi bil bolj specializiran in primeren za karijerne častnike, drugi pa bolj splošen, ki bi zagotavljal častnike, ki bi šli v SV za krajše obdobje, recimo do osem let, nekako do čina stotnika, potem pa bi prešli v civilni sektor. Ta tabor naj bi bil preizkus motiviranosti študentov in pripravljenosti SV za izvajanje takšnega vojaško strokovnega programa.« Stališče načelnika Humarja se je z mislimi Kotnika precej ujemalo: »Katedra za obramboslovje je zagotovo institucija, ki omogoča vez med vojsko in univerzo. Možnosti za sodelovanje je več, glede na pravila univerze in naše potrebe ter zahteve bomo morali dobiti neko vmesno rešitev. Razvidno je, da smo se odločili, da ne bomo oblikovali vojaške akademije, ampak da bomo čim bolj izkoristili civilne fakultete. Naš interes je, da bi študentom, ki jih to zanima, že med študijem namenili čim več vojaških vsebin. Želja je, da dobimo diplomanta z dvema poklicema - npr. strojnika in hkrati častnika.

Častnik je poklic kot vsi drugi, le da nima neke matične šole. Ta poklic ni ozek, častnike potrebujemo kot pilote, pehotnike, inženirje za razvoj - Slovenija si ne more privoščiti šolanja častnikov v tako širokem spektru.«

So dobili, kar so hoteli?

Prav je, da damo za konec besedo še tistim, ki jim je bil tabor namenjen. Obramboslovce smo na zadnji dan v Kostanjevici pobarali, ali je tabor v skladu z njihovimi pričakovanji. »Mislil sem si, da bo nekaj takega, čeprav sem pričakoval manjšo intenzivnost in natrpanost. Od 6. do 22. ure ali še dlje, če stražiš, smo ves čas aktivni. Nimaš časa, da bi se vmes za eno uro usedel. No, včeraj smo imeli od 20. do 21. ure čas, da smo malo telefonirali. Drugače pa mi tak pristop čisto ustreza. Tukaj je zanimivo, ker v praksi vidiš, kar si se učil, vidiš, kako je, če bi šel v vojsko delat. Vsaj malo spoznaš, kako je na služenju - čeprav tisti, ki so že odslužili, pravijo, da je tu težje. Bilo bi v redu, če bi imeli vsako leto kaj podobnega. Kar dobro je, da imamo postrojitelvena pravila, da se malo naučiš reda. V redu pa je tudi, da ne komplicirajo zaradi

postelj in imamo lahko kar spalne vreče.«

»Malo več so nam obljubljali, predvsem svobode zvečer. Saj ni nihče pričakoval kakega popivanja, a vendar ... Malo butasto je prvi večer iti že ob desetih spat. Potem smo sicer izposlovali malo dodatnega časa, tako da je zdaj malo boljše. Kar se drugega tiče - je naporno, a se da preživeti. Priprava na vojsko pač, vpogled v njen sistem dela. Kot način prakse se mi zdi zelo v redu. Všeč mi je, da bom prvič streljal, všeč mi je biti v uniformi in živeti na vojaški način.« »Ni čisto to, kar smo pričakovali, a smo se navadili. Obetala sem si

malo več prostega časa in druženja. Skoraj ves čas smo po oddelkih in ne toliko skupaj. Drugače je vse v redu, zanimive stvari se da videti in preizkusiti.«

»Pričakovala sem nekaj takega, mislila sem celo, da bo kondicijsko bolj zahtevno. Nismo pa še imeli plazenja, tako da težko rečem. Všeč mi je tak način - za zdaj še! Mislim, da bi morali v štirih letih študija večkrat organizirati kaj podobnega. Bi pa lahko imeli malo več prostega časa. Prvi dan smo morali po večerji teči, in to ni ravno zdravo. Prej je veliko sošolcev mislilo delati v vojski in zdaj se jih bo verjetno dosti premislilo. Poveljniki nam puncam nič ne gledajo skozi prste ... mogoče se le malo lepše gledamo.«

Miha Logar

Primer 2 – Revija Slovenska vojska, 10. avgust 2001

Tabor obramboslovcev na Kostanjevici

V Vadbenem centru Kostanjevica na Krasu je bil med 9. in 21. julijem že drugi študentski vojaški tabor, ki se ga je udeležilo 49 študentov obramboslovja. Tabor organizirata Katedra za obramboslovje Fakultete za družbene vede in Center vojaških šol. Študentje se za taborjenje odločijo prostovoljno, poleg tega pa lahko opravijo tudi obvezno prakso, ki je predpisana v študijskem programu za tretji letnik. Obramboslovci si na dvotedenskem taborjenju nabirajo znanja o osnovnih vojaških veščinah, kot so plazenje, maskiranje, gibanje vojaka v boju, izdelujejo zaklonilnike in žične ovire, se seznanijo z načini preživljanja v naravi, orientacijo, oborožitvijo in osebno ter zaščitno opremo vojaka.

Študentom omogočili vpogled v vojaško življenje

Čeprav je ves dan močno deževalo, so bili študentje obramboslovja precej aktivni. Letos se je vojaškega tabora udeležilo 37 študentov tretjega in 12 študentov četrtega letnika, ki so bili na taboru že lani in so letos prišli svojim kolegom pomagat kot inštruktorji. Predstojnica Katedre za obramboslovje na FDV prof. dr. Ljubica Jelušič je povedala: »V okviru univerzitetnega programa je nemogoče zagotoviti poučevanje vojaških veščin, zato je novi sistem vojaških taborov boljši, saj študentom omogoča vpogled v vojaško življenje. Ker ne gre za prisilo, so ga obramboslovci sprejeli z odprtimi rokami.« Namen tabora je bodoče obramboslovce seznaniti z nekaterimi vojaškimi veščinami in jim predstaviti določene teme iz vojaškega

življenja, kot so pozdravljanje, oblačenje, nošenje uniforme, jih seznaniti z oborožitvijo, taktičnimi postopki in sredstvi zvez. »Na taboru smo z njimi zadovoljni. Ničesar ne ocenjujemo. Po končanem taboru bodo tisti, ki bodo uspešni, dobili posebno potrdilo, ki ga bodo lahko uporabili, če bodo nadaljevali šolanje v Šoli za častnike vojnih enot, je povedal brigadir Tomaž Pörš, koordinator med CVŠ in Katedro za obramboslovje. Na podlagi izkušenj se bodo študentje lažje odločili, ali bodo po študiju nadaljevali vojaško kariero v SV ali se bodo zaposlili v civilnem delu obrambnega sistema. Za organizacijo tabora je poskrbel CVŠ, program so izvajali Častniki, slušatelji šole za častnike pa so bili inštruktorji. Vodja tabora major Bogomir Povše, ki je pripravil program aktivnosti, je poudaril: »Letos smo program bistveno razširili, vanj smo vključili osnove taktike, velik poudarek pa je bil tudi na seznanjanju z oborožitvijo, opremo, vojaško topografijo in RKBO. Program je praktičen, saj se zavedamo, da imajo študentje dovolj teoretične podlage, manjkajo jim predvsem izkušnje. Mislimo, da je to boljše kot lani, ko so drugi teden prakso nadaljevali s skupinskimi obiski v enotah SV, tako da so jih vsak dan z avtobusi vozili v drugo vojašnico, ali pa so odslužili v civilnem delu MO.«

Odločitev za tabor je prostovoljna

Med študenti so bili celo taki, ki jim zaradi dvo predmetnega študija na prakso sploh ne bi bilo treba. Več kot desetletje nazaj so bili vojaški tabori del izobraževanja obramboslovcev, po osamosvojitvi pa je ta dejavnost zamrla. Dr. Jelušičeva je dodala: »Gre za poskus prikaza vojaškega življenja in nekaterih vojaških veščin. Obramboslovci pridejo študirat s prepričanjem, da bodo dobili znanja za delo v Slovenski vojski. Raziskave so pokazale, da se kar 60 odstotkov študentov odloči za študij obramboslovja, ker mislijo, da gre za vojaško fakulteto. To željo je treba spodbuditi, zato smo se odločili, da bi bilo dobro po vzoru projekta Mors in mladi, ki že nekaj let poteka na CVŠ, in ob upoštevanju izkušenj prejšnjih taborov to dejavnost zopet obuditi.« Odločitev za tabor je prostovoljna, poleg tega lahko študentje tretjega letnika tako opravijo tudi obvezno prakso, ki je predpisana po študijskem programu. Na taboru se študentje poleg vojaških veščin naučijo tudi skupinskega življenja in tovarštva. »S tem želimo študentom pokazati, ali je to tisto, kar pričakujejo od vojske, ali je boljše, da se usmerijo v civilne dele obrambnega sistema, kot so na primer civilna obramba ali zaščita in reševanje,« je povedala prof. Ljubica Jelušič. Pri pripravi programa taborjenja so upoštevali možnosti CVŠ in SV, delno želje študentov, program pa nadgrajujejo na podlagi izkušenj iz preteklih let. Pri tem upoštevajo dejstvo, da so to ljudje s slabšo kondicijo in da so med njimi tudi dekleta. »Z MORS smo se dogovorili, da lahko študentje obvezno prakso opravijo v kateremkoli delu obrambnega sistema, doslej so jo namreč lahko opravljali v bližnjih

vojašnicah, na CVŠ ali MORS. Na podlagi tega smo se domislili, da bi se lahko z vsemi vojaškimi veščinami seznanili na enem mestu. Tako je nastala ideja o vojaškem taboru,« je še dodala prof. Ljubica Jelušič. Jeseni bodo na CVŠ na kratko urjenje poslali tudi študente drugega letnika in jim tako že na začetku študija približali vojaški poklic. V Kostanjevici na Krasu so v dveh tednih spoznali osnove postrojitenih pravil, pehotno orožje, osnovne tehnike streljanja, postopke vojaka v boju, nato so se preselili na strelišče Mlake pri Vipavi, kje so streljali z malokalibrsko in avtomatsko puško ter pištolo. Poleg tega so spoznali kraški teren in ostanke prve svetovne vojne, ogledali so si vojaški muzej, si privoščili paintball in streljanje z lokom. Katja Berčič, študentka tretjega letnika obramboslovja, ki je po nesreči sprožila vadbeni vžigalnik ročne bombe, tako da si je laže poškodovala roko:

»Nesreča je zame koristna izkušnja. Študija zaradi tega ne bom pustila, saj me zdaj še bolj zanima. Zaradi poškodbe sem morala tabor za nekaj dni zapustiti. Najbolj mi je žal, da sem zamudila streljanje s puškomitraljezom. Zelo si želim, da bi se na tabor vrnila tudi prihodnje leto.«

So dobili, kar so hoteli?

Lovro Peterlin, študent tretjega letnika obramboslovja: »Tri leta že študiram obramboslovje. To je bila prva priložnost, da sem se seznanil z vojsko. Razočaran sem nad oborožitvijo in opremo vojakov v SV. Najteže sem se navadil jutranjega vstajanja. Poleg tega nismo bili navajeni izvrševati ukaze, pa tudi red in disciplina sta nam povzročala kar precej težav. Tabora se bom udeležil tudi prihodnje leto.«

Katja Berčič, študentka tretjega letnika obramboslovja, ki je po nesreči sprožila vadbeni vžigalnik ročne bombe, tako da si je laže poškodovala roko: »Nesreča je zame koristna izkušnja. Študija zaradi tega ne bom pustila, saj me zdaj še bolj zanima. Zaradi poškodbe sem morala tabor za nekaj dni zapustiti. Najbolj mi je žal, da sem zamudila streljanje s puškomitraljezom. Zelo si želim, da bi se na tabor vrnila tudi prihodnje leto.«

Primer 3 – Revija Slovenska vojska, 9. avgust 2002

Od taborov do univerzitetnega vojaškega študija

Šola za častnike na CVŠ in Katedra za obramboslovje na FDV sta od 8. do 20. julija že tretjič organizirala študentski vojaški tabor, ki je bil obenem praktični zaključek sedemmesečnega vojaškega usposabljanja študentov tretjega letnika. Študentje so med letom pridobivali teoretično vojaško znanje, v praksi pa je 29 prostovoljcev vojaško življenje preskusilo na taboru na Mlakah pri Vipavi in na strelišču Bač. Študentje obramboslovja so se vojaškega usposabljanja tudi letos udeležili v okviru predvidene študijske prakse, že jeseni pa bi lahko na Katedri za obramboslovje na FDV zaživel nov študijski program, namenjen kariernim častnikom Slovenske vojske.

Bo na FDV jeseni zaživel vojaški študij?

Nove oblike vojaškega usposabljanja

V prvi letnik študija na Katedri za obramboslovje na FDV vsako leto vpišejo 50 študentov, kar je več kot tretjina vseh kandidatov. Število študentov se v višjih letnikih v primerjavi z drugimi univerzitetnimi študijskimi programi povečuje, saj se na obramboslovje prepisujejo z drugih študijskih programov. Med razlogi predstojnica katedre dr. Ljubica Jelušič navaja zanimanje za študij in prepričanje študentov o velikih zaposlitvenih možnostih. Kot navaja dr. Ljubica Jelušič, pričakovanja študentov niso povsem realna, saj se jih v vojaškem sistemu po diplomi zaposli le od 10 do 15 odstotkov. Večina diplomantov najde delo na drugih mestih v nacionalno varnostnem sistemu, tudi v velikih podjetjih, ki izvajajo obrambne priprave. Študentje obramboslovja pridobivajo akademsko znanje, v praktičnih vojaških vsebinah po diplomi in zaposlitvi v SV pa jih usposabljuje v Centru vojaških šol. Spoznavanje vojaškega življenja v praksi po pridobitvi diplome po mnenju predstojnice obramboslovne katedre ni povsem primerno, prav tako o prenovi sistema vojaškega šolstva razmišljajo na MORS. Nov vojaški modul oziroma nova smer študija na Katedri za obramboslovje bi lahko zaživela že to jesen, saj sta CVŠ in FDV že pripravila okvirni predmetnik. »Na novi študijski smeri bo 32 predmetov iz naravoslovja, družboslovja, z obrambno varnostnega in vojaškega področja. Program je podrobneje sestavljen za prvi letnik študija, ki naj bi se začel že jeseni. Del nosilcev predmetov bomo zagotovili v Slovenski vojski,« je dejal svetovalec načelnika CVŠ polkovnik Tomaž Pörš, ki sodeluje pri pogovorih z ljubljansko univerzo o materialni zagotovitvi študija. Čeprav sta univerza in MORS podprla predlog študijske smeri, pa zaradi številnih postopkov na univerzi ni nujno, da bo program v resnici zaživel že naslednje

študijsko leto, je dejala Ljubica Jelušič, ki obenem zatrjuje, da so priprave na uvedbo študija intenzivne. »Nova smer študija, namenjena predvsem štipendistom MORS, bo izhajala iz zahtev sodobnih armad glede poklicnih častnikov, pri čemer bomo morali s SV precej dela vložiti v iskanje ustreznih kandidatov za vojaški modul oziroma častniški zbor v SV.« Poleg vojaškega študija bosta FDV in CVŠ za študente drugih smeri še naprej organizirala dvotedenske taborne. K udeležbi bodo spodbujali predvsem študente obramboslovja, strojništva in štipendiste vlade za potrebe MORS. S tabori in znanjem teorije, ki ga študentje pridobijo med letom, poskušajo dvigniti raven vojaškega znanja pred zaposlitvijo na MORS in pred usposabljanjem na CVŠ. Podobne sisteme, ki vključujejo predhodno selekcijo kandidatov za častnike in različne oblike usposabljanja, imajo oziroma oblikujejo tudi v drugih državah brez vojaških akademij.

Tabor kot oblika selekcije

Za približno 180 od 300 študentov obramboslovja, ki si želijo čim prej spoznati vojaško življenje, pa vojaškega roka zaradi študija povečini niso odslužili, je trenutno edina organizirana možnost študentski vojaški tabor. Prvega so pred tremi leti organizirali prav na pobudo študentov, ki po udeležbi običajno prvič razmišljajo o tem, ali so pripravljeni na vojaško življenje. Tako jih več kot desetina na taboru spozna, da jim delo v vojski ne ustreza in zaposlitev pozneje poiščejo v civilnem delu obrambnega sistema. Organizacija in izvedba tabora, ki ga na FDV priznajo kot opravljeno obvezno študijsko prakso, sta po mnenju predstojnice obramboslovne katedre dr. Ljubice Jelušič iz leta v leto boljši. »Začeli smo s petdnevnim taborom, na lanskem desetdnevnem smo že povečali obseg taktičnih vsebin, letos pa študentje na dvotedenskem taboru preverjajo teoretično znanje, ki so ga od novembra do maja en dan na teden pridobivali na CVŠ.« Zaradi razširjenega programa so študentje poleg pravil vojaškega reda in discipline ter osnovne

oborožitve in opreme spoznavali tudi vojaške predpise, postopke vodenja in poveljevanja ter mednarodno humanitarno pravo. »Celotno usposabljanje letos obsega kar 240 ur. Polovico programa smo opravili med letom, polovico pa na taboru, na katerem smo razmerje med teorijo in prakso z lanskega 1 : 1 povečali na 1 : 4,« je dejal svetovalec načelnika CVŠ polkovnik Tomaž Pörš, ki je bil nad veliko udeležbo študentov presenečen, saj bi ti obvezno študijsko prakso lahko opravljali v katerikoli komponenti obrambnega sistema. Usposabljanja med letom se je udeležilo 43 študentov tretjega letnika, zaključnega tabora pa 29. Programa usposabljanja za študente med letom se je udeležilo tudi 36 študentov četrtega letnika, ki so na taboru sodelovali lani. Nov program usposabljanja študentov, ki je po besedah polkovnika Pörša primerljiv s prvo fazo usposabljanja nabornikov, omogoča, da študentje dobra

osvojijo vsebine in dosledno izvajajo vse taktične postopke vojaka posameznika. Tabor, na katerem so sodelovali tudi kandidati šole za častnike, ki so se urili v usposabljanju skupine, vodenju in poveljevanju, so vsebinsko razdelili na dva dela. »Prvi teden so študentje streljali z avtomatsko in malokalibrsko puško, tudi ponoči. Pri inženirstvu so se seznanili z vžigom eksploziva in metanjem bomb, pri saniteti so morali oskrbeti ranjenca, poleg tega so osvojili orientacijske vsebine in opravljali stražo,« je program dela predstavil vodja usposabljanja višji vodnik Tomaž Kokl. V drugem delu tabora so spoznavali predvsem taktične vsebine, in sicer maskiranje, gibanje na terenu, napad ter obrambo. Po tednu dni na terenu so študentje kljub različnemu predznanju in motiviranosti že začeli delovati kot enotna skupina s precejšnjo stopnjo avtomatizma, so zadovoljni ugotavljali organizatorji usposabljanja. Tudi dekleta, ki jih je na obramboslovju zadnja štiri leta kar polovico študentske populacije, so se ob visoki stopnji motiviranosti prav dobro odrezala, je dejal polkovnik Pörš, problematična pa je bila fizična pripravljenost udeležencev tabora.

Študentka Mihaela Urbanc, ki se po končanem študiju kot štipendistka MORS želi zaposliti v vojaškem sistemu, je bila nad fizično zahtevnostjo terenskega usposabljanja nekoliko presenečena. »Bilo je zelo naporno, a smo s trmo naloge kar dobro opravili. Tabora sem vesela, saj so se teme odlično dopolnjevale z usposabljanji med letom. Seveda smo morali znanje tu takoj pokazati, poveljniki pa so se do nas vedli, kot da bi bili že vojaki.«

Primer 4 – Revija Slovenska vojska, 8. avgust 2003

Iz študentskih klopi v vojaško uniformo

Izkušnje s tabora bodo vključili v študij

Tabora se udeležujejo študentje politologije, smer obramboslovje. »Po diplomi bodo specializirani civilni strokovnjaki za obrambo. Določeno število študentov se želi ukvarjati z vojaškimi zadevami. Na FDV imamo približno 400 rednih in izrednih študentov. Tukaj jih je četrtnina, od tega bo v SV najbrž dobilo službo zelo malo študentov, mogoče od 30 do 40,« je povedala dr. Ljubica Jelušič s Katedre za obramboslovje s FDV. Po raziskavah FDV se v prvi letnik obramboslovja vpiše 60 odstotkov tistih, ki mislijo, da bodo delali v SV. Zanimanje za delo v vojski se potem zmanjša.

»Študentje četrnih letnikov, ki so bili na taborjenju že večkrat, se zelo identificirajo z vojaškim poklicem. To so povečini študenti, ki se jim zdi prav, da pridejo na takšno taborjenje,« je pojasnila dr. Ljubica Jelušič.

S prehodom na poklicno vojsko bo takšnih izkušenj s tem področjem vedno manj. »Ena ključnih težav politikov je, da odločajo na podlagi izkušenj, ki so jih dobili v drugačni vojski, in sprejemajo zakone, po vezane z življenjem v Slovenski vojski. Za nas je pomembno, da se znanje, izkušnje in vedenje o SV razširijo predvsem med intelektualce,« je dejala dr. Ljubica Jelušič. Poudarila je, da so izkušnje, ki jih dobijo študentje na taborih, pomembne tudi za študij. »Študentje so spoznali delo vojaškega duhovnika, sodelovali so tudi pri maši in se pogovarjali o tem, kako poteka vojaška religiozna duhovna oskrba v SV. Pri predmetu sociologija vojske bomo razpravljali o tem, kaj počnejo vojaški duhovniki in kako se razlikuje njihovo delo po vojskah. Tako želimo izkušnje s tabora vključiti v študij.« »Na taboru so v svojem prostem času. Tako pokažejo, da se želijo seznaniti z načinom življenja v Slovenski vojski. Prav je, da spoznajo vojaško življenje, preden diplomirajo. Letos se tabora prvič udeležujejo študentje vseh letnikov, študentje četrtega letnika pa imajo več praktičnega dela. Sicer je med kandidati na Šoli za častnike do 70 odstotkov študentov obramboslovja,« je pojasnil major Pörš.

Mokre hlače deklet ne motijo

Novinarji smo študentski vojaški tabor obiskali, ko so na različne načine premagovali vodne ovire. Vodja taborjenja nadporočnik Marjan Zupančič je pojasnil, da jim tako prikažejo tehnike prehodov čez vodo, in sicer s pomočjo vrvi, kola in drugih študentov, s čimer se jim dvigne samozavest. Čez reko so morali prepeljati tudi delovno opremo. »Med uporabo čolna in veslanjem so morali pravilno razporediti težo. Pri tem se krepi predvsem skupinski duh. Posameznik ne more sam nič narediti, šele skupina bo čoln premaknila v zeleno smer.« Študentka Nataša Kunovar je potrdila, da se s skupinskim delom doseže veliko: »Smo edina skupina, ki je premagala brzice. Pokazali smo, da je treba delati skupaj.« Vrvna žičnica je bila najbolj zanimiva. »Gre za hitro premagovanje ovir z večje višine, pri čemer ne uporabljamo bojne opreme. Kdor premaga strah, postane bolj samozavesten. Če se pa kdo preveč boji, ga inštruktorji Gorske šole SV, s katero sodelujemo, ne silijo,« je pojasnil nadporočnik Zupančič. Na vsaki delovni točki je bilo poskrbljeno za varnostne ukrepe. Z znanjem, ki so ga pokazali študenti, so bili zadovoljni tudi inštruktorji. Poročnica Marija Poženel je dejala: »Študente zanima izobraževanje in usposabljanje, pokazali so tudi veliko motivacijo, mogoče

so le fizično premalo pripravljene. Z malo dodatnega dela bi dosegli tisto, kar smo pričakovali od njih. Nekateri so zdaj za službo v Slovenski vojski bolj navdušeni, drugi manj, saj so bila pričakovanja različna.« Udeleženka tabora Špela Vesel je povedala: »Če hočemo spoznati vojaško življenje, moramo poizkusiti vse. Tako tudi mokre hlače niso prevelika ovira, saj danes pač premagujemo vodne ovire. Niti ni tako težko, ker nam natančno povejo, kaj moramo narediti. Na tabor sem prišla, da vidim, ali je taka služba zame, in mislim, da je. Tudi drugim bom svetovala, naj se udeležijo tabora. Nekaj jih je odšlo domov že prve dni, čeprav se tisti naporji ne morejo primerjati z zdajšnjimi.« Andrej Kosič je dejal: »Danes je vsekakor najboljši dan. Dobro se mi zdi, da se vsaj študentje obramboslovja udeležijo teh taborov, da teorijo preverijo tudi v praksi. Pri študiju bi lahko bilo več specialističnih programov, da bi vojaški modul z več strokovnimi predmeti zaživel. Mislim, da se bom tabora udeležil tudi prihodnje leto.«

Naredila bom vse, da bom delala v SV

Na taborih poznajo tudi veterane. Tako namreč imenujejo tiste študente, ki so se jih že večkrat udeležili. Povečini so to študentje četrtega letnika. Vesna Kastelic je povedala, da so za njih pripravili poseben program, saj je več praktičnega usposabljanja, spoznali pa so tudi alpinistiko. »Nižjim letnikom svetujemo, kako morajo postlati postelje. Rada bi delala v Slovenski vojski, saj me zanimajo predvsem logistika in zveze, delala pa bi tudi v 1. brigadi.« Gregor Budal je povedal, da zdaj manj razmišlja o poklicni vojski: »Na tem taboru sem spoznal, kakšno je življenje v Slovenski vojski, zato bolj razmišljam o rezervni sestavi. Vsega je malo, veliko časa pa smo porabili za čiščenje avtomatske puške. Počutim se dobro, vendar že pogrešam civilno-vojaško življenje.« V nasprotju z njim pa je nad življenjem v vojski še bolj navdušena Alenka Kokalj: »Že prej me je vojaški poklic zelo zanimal. Zdaj, ko sem vse to tudi doživela, se bom poskusila zaposliti v Slovenski vojski. Privlačijo me način dela in stvari, ki smo jih tukaj počeli, najboljše pa je bilo streljanje. Naredila bom vse, kar je v mojih močeh, da bom delala v Slovenski vojski.« Vesna Stanič je dejala: »Na terenu je zanimivo, posebno danes, ko delamo stvari, ki jih nismo še nikoli. Tudi streljanje z avtomatsko puško in metanje bombe je precej zanimivo. V teh dneh smo se navadili tudi na puško, najtežja pa sta bila prva dva dneva. Treba se je prilagoditi skupini, saj če je enemu težko, drugi poskrbijo, da je malo lažje.« Tabor je pripravila Šola za častnike Centra vojaških šol v sodelovanju z logistično bazo, 132. gorskim bataljonom in 18. bataljonom RKBO. Vsi udeleženci, ki so dosegli 90-odstotno normo, dobijo na koncu potrdilo. Nekaj študentov je zaradi zdravstvenih težav ali izrednih dogodkov predčasno zapustilo tabor.

Primer 5 – Revija Slovenska vojska, 6. avgust 2004

Študentje izkusili vojaško življenje

Šola za častnike Poveljstva za doktrino, razvoj, izobraževanje in usposabljanje ter Katedra za obramboslovje Fakultete za družbene vede sta že petič organizirala 13 dnevni študentski vojaški tabor, ki je potekal od 6. do 17. julija. Udeležilo se ga je 70 študentov vseh štirih letnikov obramboslovja, prvič letos tudi študentje z drugih fakultet, ki so štipendisti Ministrstva za obrambo. V prvem delu usposabljanja so bili študentje nastanjeni v Vojašnici Bohinjska Bela, drugi del pa so preživeli v vojaškem taboru na vadišču Mačkovec in strelišču Crngrob. Študente je na usposabljanju obiskal tudi načelnik GŠSV generalmajor Ladislav Lipič.

Teorijo spoznali v praksi

»Tabor organiziramo predvsem zato, da štipendisti, ki naj bi se zaposlili v Slovenski vojski, preverijo, ali so primerni za ta poklic. Tabora se je udeležilo tudi 18 študentov z drugih slovenskih fakultet, in sicer s Fakultete za strojništvo, Fakultete za elektrotehniko, s Fakultete za upravo, s Filozofske fakultete, Medicinske fakultete itn. Med njimi so bili tudi štipendisti, ki bi se lahko zaposlili v upravnem delu MORS. Nekaj udeležencev tabora nima štipendije, vendar jih je zanimalo, kako deluje Slovenska vojska. Mogoče bodo zdaj zaprosili za štipendijo,« je pojasnil major Tomaž Pörš, svetovalec poveljnika CDR za pedagoško delo in posebne naloge ter koordinator aktivnosti med CDR in FDV. Dr. Ljubica Jelušič s Katedre za obramboslovje je poudarila, da se na takih taborih vzpostavlja stik med akademskim prostorom in Slovensko vojsko. »Pomembno je, da bodoči intelektualci vedo, kakšna je Slovenska vojska, saj morda nikoli več ne bodo prišli z njo v stik, ker imamo sistem poklicne vojske. Mogoče bodo prav oni pozneje odločali o Slovenski vojski ali opravljali civilni nadzor nad organizacijo, zato je pomembno, da imajo vpogled v to, kakšna je danes in kako deluje.« Dr. Ljubica Jelušič je dodala, da se veliko študentov vpiše na obramboslovje z napačnimi predstavami o tem, kaj jih čaka, poleg tega pa upajo, da bodo lahko delali v obrambnem sistemu. Zelo malo študentov dobi po končanem študiju zaposlitev v SV, in sicer do šest študentov na generacijo, ob začetku študija pa jih želi kar 60 odstotkov. Po novem niti vsi štipendisti ne bodo dobili zaposlitve v Slovenski vojski. »Letos smo prvič pripravili izbirni postopek, tako da bomo sprejeli najboljše. Izbirali smo med 48 štipendisti in

pripadniki SV, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za Šolo za častnike, izbrali pa jih bomo največ trideset. Tudi v prihodnje bomo pripravili izbirni postopek in tako postopoma spreminjali razmerje med častniki, podčastniki in vojaki,« je pojasnil načelnik GŠSV generalmajor Ladislav Lipič.

Drugačen program za tiste, ki na taboru niso prvič

Vsebine usposabljanja na taborjenju so primerljive s temeljno fazo vojaškega usposabljanja, delno pa tudi z nadaljevalno, ki ju izvajajo v Centru za usposabljanje. Šola za častnike je bila odgovorna za vodenje taborjenja, štiri inštruktorji so bili iz Centra za usposabljanje, šest inštruktorjev in poveljniki vodov so bili iz 132. gorskega bataljona, 18. bataljon za RKBO pa je postavil šotor za dekontaminacijo, da so se študentje lahko prhali. Vodja taborjenja nadporočnik Fedja Vraničar je pojasnil, da je ekipa, odgovorna za izvajanje programa, delovala utečeno. »Prvič smo delali skupaj in smo vse naredili zelo dobro ter varno. Inštruktorji so bili iz različnih enot, vendar ni bilo težav, kar kaže na dobro usposobljenost Slovenske vojske.« Pripravili so dve različici programa, in sicer A ter B. Prva je bila namenjena tistim, ki so se tabora udeležili prvič, tako da so študentje spoznali osnovno opremo in oborožitev, organizacijo življenja in razne aktivnosti. Za tiste, ki so se tabora udeležili drugič ali tretjič, so program prilagodili tako, da so dodali vsebine o gorništvu, preizkusili so se tudi v nekaterih vodstvenih vlogah, saj so delo organizirali na ravni oddelka. »Izkušnje so vsako leto bogatejše, zato je program boljši in se osredotočimo na vsebine, ki študente zanimajo. Preizkusili so se lahko v premagovanju vodnih ovir, športnih igrah in paintballu. Tako smo razvili kolektivni, tekmovalni in športni duh,« je dejal nadporočnik Vraničar. Tudi raziskave, ki jih pred taborom in dvakrat po njem opravijo na FDV, kažejo, da so študentje zelo zadovoljni, kar po mnenju dr. Maje Garb s Katedre za obramboslovje, pove tudi, da se zato precej študentov vrača na taborjenje in večinoma pozitivno vrednoti te izkušnje.

Zadovoljni s programom na taboru

Nina Režen je absolventka na obramboslovju in ima štipendijo MO, rada pa bi se zaposlila v SV. »Upam, da mi bo to tudi uspelo, saj je treba opraviti izbirni postopek za Šolo za častnike. Na taboru sem že tretjič in zagotovo ne bi prišla večkrat, če mi ne bi bilo všeč. Vedno se kaj dogaja, spoznavam nove stvari o vojski in življenju v njej. Vedno se potrudijo in pripravijo program tudi za nas, ki smo se tabora udeležili že večkrat, najboljše pa je bilo plezanje.« Vesna Matko je končala prvi letnik obramboslovja in pravi, da je na taboru dobila izkušnje iz življenja vojske, saj je znanje, ki ga pridobivajo na fakulteti, predvsem teoretično. »Tu je res zanimivo. Prvi teden smo bili v vojašnici in smo spoznavali teorijo, na terenu pa je več praktičnega dela. Med najbolj zanimivimi so bili izvajanje napada in obrambe ter prečkanje reke na različne načine. Za študij obramboslovja sem se odločila, ker me je zanimala le ta smer. Spoznala sem, da ne bo tako lahko dobiti zaposlitve v Slovenski vojski, tako da vem, da se bom morala zelo potruditi.« Nevenka Lajkovič študira psihologijo na Filozofski fakulteti in je bila kot štipendistka povabljena, da se udeleži tabora. »Zaposlila naj bi se v Slovenski vojski, zato sem prišla pogledat, kakšno službo mi omogoča štipendija. Ugotavljam, bi bilo delo v vojski naporno. Nekoliko sem prehlajena in imam že od prej težave s hrbtenico, tako da se nisem udeležila vseh aktivnosti. Naučili smo se pravilno postlati postelje, na terenu pa smo streljali z različnimi puškami. Inštruktorji so bili dobri, tudi vsebine so bile zanimive. Če si vztrajen, je vse mogoče, in če bom zdrava, bom službo tudi sprejela.« Franci Dolanc študira organizacijo in menedžment v Kranju in dobiva štipendijo MO. »Sem v zadnjem letniku. Mislil sem, da bom že letos končal študij in se zaposlil, vendar sem zamudil izbirni postopek, tako da ga bom najverjetneje opravljal prihodnje leto in bom poskušal priti na Šolo za častnike. Na taborjenju se je potrdilo to, kar sem vedel o Slovenski vojski in da me tako delo res zanima. Menim, da smo obravnavali dovolj vojaških vsebin, tabor pa bi lahko bil za kakšen teden daljši.« Rok Šuligoj se je tabora udeležil drugič, čeprav ni štipendist, študira pa obramboslovje in zgodovino. Kot je dejal, se trenutno ne želi zaposliti v SV, morda kdaj pozneje. »Za nas, ki nismo bili prvič na taboru, so pripravili posebne vsebine. Manj je osnov, ker smo to znanje že pridobili, novo pa je na primer plezanje. Spremembe so dobre in mi je zelo všeč, da sem tu.«

Primer 6 – Revija Slovenska vojska, 15. julij 2005

Rekordna udeležba na vojaškem študentskem taboru

Prvi tedni poletja so za študente običajno priložnost, da opravijo kak izpit ali zaslužijo nekaj denarja, kar 160 pa se jih je letos odločilo, da bodo dneve od 4. do 16. julija preživeli aktivno in v vojaški uniformi. Tako je na študentski vojaški tabor, ki ga Šola za častnike iz PDRIU že tretje leto zapored organizira na območju Bohinjske Bele letos prišlo kar 84 deklet in 76 fantov, ki spoznavajo osnove dela in življenja vojaka.

Na taboru prvič študentje različnih fakultet

Študentski vojaški tabor je Šola za častnike SV za študente obramboslovja prvič organizirala leta 2000, Fakulteta za družbene vede pa ga je študentom 3. letnika priznala kot opravljanje strokovne prakse. Število študentov, ki se odločajo zanj, se iz leta v leto povečuje, saj je tabor odlična priložnost, da študentje dogajanje v vojski ne le opazujejo, temveč se sami preizkusijo v vojaških nalogah ter tako ugotovijo, ali jim delo v vojski ustreza. Letos je tabor kot del strokovne prakse študentom 1. in 2. letnika prvič priznala tudi Fakulteta za policijsko-varnostne vede, udeležili pa so se ga lahko tudi študentje drugih fakultet. »Tako je na tabor letos prišlo kar 84 študentk in 76 študentov, lani pa se ga je udeležilo 70 mladih. Poleg tistih, ki so se za tabor odločili zaradi strokovne prakse, so na Bohinjski Beli tudi štipendisti MO. Kar šest študentov je letos na taboru že tretjič, 27 pa drugič,« je dejal vodja usposabljanja in poveljnik 2. čete 132. gorskega bataljona, nadporočnik Fedja Vraničar. Kot je dejal vodja usposabljanja, so študente zaradi številčnosti letos razporedili v četo s štirimi vodi, pri čemer so v prvem študentje, ki so že bili na taboru. V četi so poveljnik čete, njegov namestnik, četni podčastnik in štirje poveljniki vodov s po štirimi inštruktorji za vsak oddelek. Tako za izvedbo programa skrbi 30 inštruktorjev iz 132. gorskega bataljona, Šole za častnike, Šole za podčastnike, vipavskega Centra za usposabljanje in 10. MOTB.

Številne aktivnosti utrudijo tudi najbolj vzdržljive

Program usposabljanja na vojaških študentskih taborih Šola za častnike iz PDRIU v sodelovanju z izvajalci programa nenehno dopolnjuje. Kot je dejal nadporočnik Vraničar, ki je sodeloval že pri pripravi programa za prvi tabor na Bohinjski Beli, je Šola za častnike pred tremi leti sprejela odločitev, da tabore organizira na Bohinjski Beli, saj so v obnovljeni

vojašnici dobre zmogljivosti. Prav tako je v bližini vojašnice Mačkovec, kjer lahko študentje opravijo strelsko urjenje in taborjenje, osnove alpinistike lahko osvojijo na umetni steni v vojašnici oziroma na plezališču Iglica, izvajajo pa lahko tudi prečenje vodnih ovir. Po lanski dopolnitvi programa, ko so študentom, ki so na tabor prišli drugič, omogočili več terenskih aktivnosti, so program letos dopolnili za študente, ki so na taboru tretjič. Ti študentje spoznavajo osnove metodike vojaškega usposabljanja, saj bodo drugi teden tabora v vlogah pomočnikov poveljnikov oddelkov, razvodnikov straže in vodij zavarovanja tabora. Program je obsežen, saj želijo študentom predstaviti čim več vsebin in jim omogočiti, da pridobijo realno podobo o delu v Slovenski vojski. Študentje, ki jih zanima delo v vojski, vojaško življenje prvič neposredno spoznajo prav na vojaških študentskih taborih, na katerih dobijo možnost, da se pred koncem študija odločijo, ali bi želeli delati v SV. Tako se prvi teden tabora študentje seznanijo z osnovami vojaških predmetov, kot so postrojiteljska pravila, oborožitev s poukom streljanja in postopki vojaka v boju, zveze, alpinistika, premagovanje vodnih ovir ter orientacija, velik poudarek pa je tudi na športni vzgoji.

Za študente sta poleg streljanja najzanimivejša spust s čolni po Savi Bohinjki in alpinistika. »Na taboru študentje poznajo osnovne veščine alpinistike, od opreme, vozlov, navezovanja, uporabe plezalnega pasu do vrvne ograje, žemarjenja, vrvne žičnice in podobno,« je pojasnil eden od petih inštruktorjev Gorske šole SV na taboru, štabni vodnik Tomaž Perše. Vsak študent mora preplezati 40 metrov visoko steno, se po žičnici spustiti čez prepad na drugo skalo in nato po vrvi na izhodiščno višino. Kot je dejal štabni vodnik Perše, študente alpinistika zanima, saj naloge z veseljem opravljajo, pa tudi vprašanj imajo precej. »Vesel sem, da je alpinistika vključena v program tabora, saj lahko te veščine uporabimo, če hodimo v hribe. Osnove vrvne tehnike so precej preproste in na spolzkem terenu močno povečajo varnost,« je pojasnil štabni vodnik Perše in dodal, da poskušajo študente spodbuditi k iznajdljivosti in povečati njihovo gibljivost.

Drugi teden tabora študentje preživijo na terenu, kjer sami postavijo tabor s šotori in jedilnico ter nadzorno točko s stražo in tudi sicer poskrbijo za zavarovanje. Študentje na terenu preizkusijo znanje, ki so ga pridobili prvi teden, glavni poudarek pa je na vojaški taktiki, od izvidovanja in opazovanja do napada, obrambe in zasede. Usposabljanje vsak dan poteka od zgodnjega jutra do 21. ure in obsega številne terenske aktivnosti, zato vsako leto nekaj študentov tabor predčasno zapusti, čeprav se pri izvajanju skupnih aktivnosti skupina prilagaja najšibkejšim, pri individualnih aktivnostih pa lahko študentje sami ocenijo zmognosti in počivajo. Tako je tabor letos po prvem tednu zapustilo pet študentov. »Mnogi študentje v enem dnevu na taboru opravijo toliko fizičnih aktivnosti kot sicer v tednu dni,

prav tako pa smo imeli letos precej slabo vreme. Tudi meni je bilo kot študentki obramboslovja na taboru najtežje delo v neprimernih vremenskih razmerah,« je poudarila poveljnica 4. voda na taboru, sicer poveljnica minometnega ognjenega voda v 10. MOTB, poročnica Nina Kovač. »Letos na taboru prvič sodelujem kot pripadnica SV in mislim, da so tabori za študente vsebinsko zelo zanimivi. Želim, da bi čas čim bolj izkoristili, zato poskušamo študente motivirati in jih spodbujamo pri delu v parih in skupinah. Vsak večer imamo sestanek, na katerem lahko povedo svoje težave, vprašanja ali želje,« je še dejala poročnica Kovač. Po prvem tednu tabora je zanimanje za delo v Slovenski vojski pokazala več kot tretjina študentov, nekateri pa razmišljajo tudi o vstopu v pogodbeno rezervo.

pospravljanje, namestitve in hrana sta dobri. Med seboj se dobro razumemo, na taboru pa sta tudi moj sošolec in sosed. Stikov s prijatelji doma nimam, saj sem mobilni telefon izklopil. Študij sem prekinil, zato se bom poskušal zaposliti v policiji ali vojski. Če se bo uresničilo slednje, razmišljam tudi o vstopu v pogodbeno rezervo. Kakšni so pogoji za delo novega. Zelo zanimivo je bilo streljanje, čeprav sem kot članica lovske družine že streljala. Kondicije imam dovolj, saj se ukvarjam predvsem z gorništvom, alpinizmom in kolesarstvom, sicer pa lahko počivamo, če je prenaporno. Jaz poskušam izvesti vse, le zvečer sem nekoliko utrujena. Težav z uniformo nimam, saj sem končala srednjo zdravstveno vojaškega usposabljanja. Tako bomo dobili nekaj znanja tudi o delu inštruktorjev. V našem vodu težav s kondicijo nimamo. Sama sem deset let trenirala odbojko in se ukvarjam tudi z drugimi športi. Med seboj smo tekmovali, na primer pri sestavljanju orožja. Po študiju bi se z veseljem zaposlila v SV, na civilnem delu MO ali na področju zaščite in o delu v vojski. Tako sem si letos prislužil 260 sklec, ker sem prepozno pospravil omarico, česar lani ni bilo. Zanima me možnost, da bi se v vojski zaposlil, poleg tega pa tudi vojaška tehnika, zato sem bil na dnevih odprtih vrat po vojašnicah. Žal je po diplomi v vojski kar težko dobiti zaposlitev, saj iščejo predvsem tehnični kader s srednješolsko izobrazbo.

Primer 7 – Revija Slovenska vojska, 11. avgust 2006

Od 3. do 15. julija je na Bohinjski Beli potekal študentski vojaški tabor, ki ga že sedmo leto zapored organizirata Katedra za obramboslovje FDV in Šola za častnike PDRIU. Med dvotedenskim vojaškim taborom, na katerem je sodelovalo 72 študentov in študentk z devetih slovenskih fakultet. Študentje spoznajo vojaško življenje in delo,

naloge poklicnih vojakov ter oborožitev in opremo SV. Prvi teden vojaškega taborjenja so študentje preživeli v Vojašnici Bohinjska Bela, kjer so jim predstavili osnovna vojaška pravila, opremo in oborožitev, drugi teden pa na vadišču Mačkovec, kjer so urili taktične postopke na terenu.

Študentje spoznavali vojaško življenje

Na taboru študentje z devetih fakultet

Vojaškega taborjenja se je udeležilo 72 študentov, od tega 42 fantov in 30 deklet s FDV, Fakultete za varnostne vede, Filozofske fakultete, Fakultete za elektrotehniko, Fakultete za šport, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Fakultete za upravo, Fakultete za računalništvo in informatiko ter Visoke zdravstvene šole. V prvih letih so na taborjenju sodelovali le študentje obramboslovja s FDV, leta 2004 pa so k sodelovanju prvič povabili tudi študente z drugih fakultet. »Njihovo število se iz leta v leto povečuje, saj je tabor odlična priložnost, da se študentje preizkusijo v vojaških nalogah in tako ugotovijo, ali je vojaški poklic za njih primeren,« je pojasnil svetovalec za pedagoško delo poveljnika PDRIU VVU 14. razreda Tomaž Pörš, ki je odgovoren za koordinacijo aktivnosti med FDV in PDRIU. Na podlagi izkušenj s taborov se bodo študentje lažje odločili, ali bodo po študiju nadaljevali vojaško kariero v SV ali si bodo poiskali zaposlitev zunaj vojske. »V SV imamo pri organizaciji vojaškega tabora omejene zmožnosti, zato nismo pripravili velike oglaševalske akcije, temveč smo pustili, da se študentje med seboj sami obveščajo o možnostih udeležbe na taboru,« je povedal Pörš in dodal, da za zdaj kandidatov niso izbirali, saj lahko v SV na taborjenje sprejmejo do 240 študentov.

Taborjenje dopolnjujejo z novimi vsebinami

Pri pripravi programa taborjenja upoštevajo zmožnosti PDRIU in enot SV, program usposabljanja na vojaških taborih pa Šola za častnike v sodelovanju z izvajalci programa na podlagi izkušenj iz prejšnjih let nenehno dopolnjuje. Pri pripravi programa upoštevajo tudi želje študentov. Na podlagi rezultatov raziskav, ki jih med študenti opravijo pred taborom, med njim in po njem, so ugotovili, da morajo v program vključevati tudi bolj zahtevne vsebine. Spremembe so tudi posledica dejstva, da v taborjenje vsako leto vključijo vedno več nove tehnike, opreme in oborožitve, s katero se opremlja SV, ter ljudi iz enot SV. Kot je

razložil vodja taborjenja nadporočnik Fedja Vraničar, so klasično taktiko premikanja vojaka po bojišču letos urili tudi z oklepnimi vozili Valuk in hummvy, ki so jih skupaj s posadko dobili iz 20. MOTB iz Celja. Za vodenje taborjenja je bila odgovorna Šola za častnike, pri izvedbi pa so sodelovali inštruktorji iz 132. GORB, CU, ŠPČ in 18. BRKBO, ki je s postavitvijo šotora s prhami omogočil, da so se študentje lahko redno prhali.

Vojaški praktikum kot izbirni predmet

Na podlagi pridobljenih izkušenj z organizacijo vojaških taborov v preteklih sedmih letih so v PDRIU skupaj s Katedro za obramboslovje FDV od 10. do 28. julija v Vipavi organizirali novo aktivnost za 59 študentov, ki so se vpisali v 1. letnik obramboslovja po bolonjski deklaraciji, saj je FDV v svojem programu v tem šolskem letu prvič razpisala vojaški praktikum kot izbirni predmet, ki se bo izvajal tri tedne na leto v vseh štirih letnikih. Opravljen praktikum se študentom šteje kot opravljen izbirni predmet v posameznem študijskem letu. Kot je razložil Pörš, bo vojaški praktikum lahko pomagal obramboslovcem pri zaposlitvi v SV, saj bodo lahko pri izbirnem postopku za vstop na Šolo za častnike lažje dosegli zahtevane norme. Vojaški praktikum bodo študentom obramboslovja priznali tudi kot opravljeno temeljno vojaško strokovno usposabljanje v SV, saj je po zahtevnosti primerljivo.

S taborom do opravljene prakse

Mentorica za strokovno prakso na Katedri za obramboslovje FDV dr. Maja Garb je povedala, da so študentje zelo zadovoljni s programom in izvajalci taborjenja ter da večinoma pozitivno vrednotijo te izkušnje, zato se precej študentov večkrat vrača na taborjenje. Odločitev za študentski vojaški tabor je prostovoljna, poleg tega lahko študentje 3. letnika FDV, 2. in 3. letnika Fakultete za varnostne vede in nekaterih drugih fakultet z udeležbo na vojaškem taboru opravijo tudi obvezno strokovno prakso, ki je predpisana po študijskem programu. »Poleg opravljanja prakse lahko študentje na vojaškem taboru vzpostavijo tudi stik z zaposlenimi v SV, od katerih lahko dobijo informacije o zaposlitvi, zahtevah za delo v SV in o plači, saj smo fakulteta, ki usposablja kader za delo v policiji, Slovenski vojski in drugih varnostnih organih,« je pojasnil višji predavatelj na Fakulteti za varnostne vede Bojan Zorec.

Na terenu od jutra do večera

Usposabljanje poteka vsak dan od zgodnjih jutranjih ur do večera in obsega številne terenske aktivnosti, zato vsako leto nekaj študentov tabor predčasno konča, čeprav izvajalci upoštevajo, da so na taborjenju slabše telesno vzdržljivi študentje in da so med njimi tudi dekleta. Prvi teden vojaškega taborjenja so preživeli v Vojašnici Bohinjska Bela, drugi teden pa na vadišču Mačkovec. Glede na številčnost in udeležbo na preteklih taborih so študente razdelili v tri vode ter zanje pripravili tri različne programe. V prvem in drugem vodu so bili študentje, ki so bili na taboru enkrat ali večkrat. Zanje so program usposabljanja dopolnili tako, da so mu dodali tudi vsebine iz letne alpinistike in streljanje s pištolo, preizkusili pa so se tudi v nekaterih poveljniških nalogah, saj so delo organizirali na ravni oddelkov. V tretjem vodu so bili študentje, ki se taborjenja udeležujejo prvič, zato so jih seznanili z osnovno vojaško opremo, oborožitvijo in splošnimi taktičnimi postopki. V dveh tednih študentje spoznajo pravila vojaškega vedenja in nošenja uniforme, osnove postrojil, pehotno orožje, pehotno taktiko, osnovne tehnike streljanja in premagovanja ovir, poleg vojaških veščin pa se naučijo tudi skupinskega dela ter tovarištva.

Na tabor po nove izkušnje

Vesna Smrdel, študentka FDV in Filozofske fakultete: »Na tabor, na katerem sodelujem že tretje leto, sem prišla, saj me zanima delo v Slovenski vojski, prav tako pričakujem nove izkušnje in poznanstva. Všeč mi je, saj se vsebine vsako leto dopolnjujejo, tako da vedno izvem kaj novega. Tabor je naporen, saj aktivnosti potekajo ves dan, zato je pomembno, da si telesno dobro pripravljen.«

Tim Debevec, študent Fakultete za varnostne vede: »Na taboru sem prvič. Za ta študij sem se odločil, saj me zanima obveščevalna dejavnost, v kateri pa je težko dobiti zaposlitev. Študentje naše fakultete se po študiju največkrat odločijo za delo v Policiji, poleg tega pa tudi v vojaški policiji. Z odločitvijo, da sodelujem na taboru, sem zadovoljen, saj bom mogoče moral poiskati zaposlitev v SV.«

Tanja Stojko, študentka FDV: »Kot študentka obramboslovja bi se rada zaposlila v SV. Nisem štipendistka MORS, zato imam zelo malo možnosti. Na taboru, na katerem sodelujem drugo leto, bom dobila osnovno vojaško znanje, ki bi ga potrebovala, če bi se za krajši čas zaposlila kot vojakinja v SV, nato pa bi rada nadaljevala kariero na častniški šoli.«

Mihael Lepšena, študent Fakultete za elektrotehniko: »Za taborjenje sem se odločil, saj bom tako opravil prakso, ki je obvezna v tretjem letniku. Delo v Slovenski vojski in naravi mi je všeč, zato sem se v primerjavi z večino kolegov, ki opravljajo prakso v podjetjih, udeležil vojaškega tabora. To je tudi priložnost, da preizkusim, ali je delo v Slovenski vojski zame primerno.«

Primer 8 – Revija Slovenska vojska, 17. avgust 2007

Na vojaškem taboru največ študentov do zdaj

Od 9. do 21. julija je na Bohinjski Beli potekal tradicionalni študentski vojaški tabor, ki ga že osmo leto zapored organizirata Šola za častnike PDRIU in Katedra za obramboslovje FDV. Med dvotedenskim vojaškim taborjenjem so študentje spoznali vojaško življenje in naloge poklicnih vojakov ter se seznanili z oborožitvijo in opremo SV. Delo študentov na terenu si je v spremstvu načelnika GŠSV generalpodpolkovnika Albina Gutmana ogledal tudi minister za obrambo Karl Erjavec, ki je poudaril, da je vojaški tabor dober primer civilno-vojašk vojaškega sodelovanja, obenem pa možnost za pridobivanje visoko izobraženega častniškega kadra za potrebe SV:

Na taborjenju študentje s trinajstih fakultet

Študentskega vojaškega tabora se je udeležilo največ študentov do zdaj, in sicer kar 108, od tega jih je bila polovica deklet. Kot je povedal vodja taborjenja stotnik Fedja Vraničar, je bila udeležba odlična, saj se je veliko študentov tabora udeležilo prvič, nekateri pa so bili že večkrat. Na letošnjem vojaškem taboru je sodelovalo največ študentov s Fakultete za družbene vede in s Fakultete za varnostne vede, poleg tega pa še s Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakultete za management, Fakultete za elektrotehniko, Fakultete za šport, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Fakultete za medicino, Pravne fakultete, Fakultete za elektrotehniko, računalništvo, informatiko Maribor, Fakulteta za farmacijo, Fakultete za strojništvo in Filozofske fakultete. Kot je poudaril stotnik Vraničar, je odločitev za udeležbo na študentskem vojaškem taboru prostovoljna, zato so študentje zelo motivirani in z njimi nimajo nikakršnih disciplinskih težav. Mentorica za strokovno prakso na FDV dr. Maja Garb je povedala, da je zanimanje študentov FDV za taborjenje veliko, saj je tabor odlična priložnost, da že med študijem preizkusijo vojaško življenje in ugotovijo, ali je vojaški poklic zanje primeren. »Poleg tega lahko študentje 3. letnika obramboslovja na FDV

ter 2. in 3. letnika Fakultete za varnostne vede z udeležbo na taboru opravijo obvezno prakso, ki je predpisana v študijskem programu,« je še dopolnila dr. Maja Garb.

Prvi teden v vojašnici, drugi na terenu

Prvi teden vojaškega taborjenja so študentje preživeli v Vojašnici Bohinjska Bela, kjer so se seznanili z osnovnimi vojaškimi veščinami, kot sta nošenje vojaške uniforme ter pravilno in usklajeno izvajanje postrojitenih pravil, poleg tega pa so spoznali tudi opremo ter oborožitev SV. Drugi teden so na vadišču Mačkovec urili taktične postopke pri premikanju po bojišču in premagovanje ovir. Stotnik Vraničar je dejal, da so kot novost za študente, ki so bili na taboru že tretjič ali četrtič, prvi teden pripravili večdnevni pohod iz Vojašnice Šentvid do Bohinjske Bele. Študentje so morali prehoditi skoraj 100 kilometrov in se medtem usposablјati. »Pohod so študentje sprejeli z velikim veseljem, saj je bilo za mnoge to velik izziv in potrditev njihovih telesnih sposobnosti,« je še razložil stotnik Vraničar. Program usposablјanja na vojaških taborih Šola za častnike PDRIU v sodelovanju z izvajalci programa iz enot SV nenehno dopolnjuje na podlagi izkušenj iz prejšnjih let in uvajanja novih zmogljivosti v SV, ob tem pa upoštevajo tudi želje študentov. Vojaškega tabora se udeleжуje vse več študentov s Fakultete za varnostne vede, zato so k sodelovanju povabili tudi inštruktorje iz Generalne policijske uprave Ministrstva za notranje zadeve, ki so predstavili osnove kriminalistike.

Največja težava so žulji

Usposablјanje na terenu, med katerim študentje bivajo v šotorih, poteka vsak dan od zgodnjih jutranjih ur do večera in obsega številne terenske aktivnosti, zato vsako leto nekaj študentov taborjenje predčasno končna. Kot je pojasnil stotnik Vraničar, so imeli v tej generaciji tri odstope zaradi obnovitve starih poškodb. Dodal je, da izvajalci usposablјanj upoštevajo, da so na taborjenju tudi slabše telesno vzdržljivi študentje in da so med njimi dekleta. »Naš cilj je, da vsi študentje uspešno opravijo usposablјanje. Tudi tisti, ki nečesa ne zmorejo, se lahko spočijejo in nato nadaljujejo delo. Z lažjimi poškodbami opravljajo manj zahtevna dela v taboru,« je pojasnil stotnik Vraničar in dodal, da so za večino študentov največja težava žulji. To je generacija, ki je največkrat obuta v športne copate, zato noge niso navajene težke obutve, kakršni so vojaški škornji.

Program zanimiv, toda zelo naporen

Ines Šket, Fakulteta za varnostne vede:

»Na vojaški tabor sem prišla, da bom opravila obvezno študijsko prakso v tretjem letniku FVV. Delo je naporno, čeprav sem pričakovala, da bo lažje, zato se ne nameravam zaposliti v SV. Najbolj zanimiva sta bila rafting in premagovanje vodnih ovir s pomočjo vrvi ter alpinistične opreme«.

Tadej Trinko, Fakulteta za elektrotehniko:

»Za vojaški tabor sem se odločil, saj bo to zame nova izkušnja, ki mi bo pomagala, če se bom odločil vključiti v pogodbeno rezervo. Program usposabljanja mi je všeč, zato se bom tabora udeležil tudi prihodnje leto. Spoznal sem, da se bom moral bolje telesno pripraviti, saj je obremenitev na taboru precejšnja. Veselim se predvsem streljanj z avtomatsko puško in urjenja taktike na terenu«.

Špela Repanšek, Pravna fakulteta:

»Na vojaški tabor sem prišla, da preizkusim vojaško življenje, se naučim discipline in vztrajnosti ter preizkusim nekaj novega. Za tabor mi je povedala nekdanja sošolka, ki je študirala na FDV. Program je zanimiv, je pa zelo naporen, še posebno za dekleta, za katera veljajo enaka merila kot za fante. S kolegi se dobro razumemo, predvsem fantje pa nam pomagajo, ko nečesa ne zmoremo«.

Mitja Pišlar, Fakulteta za farmacijo:

»Na taboru se bom seznanil z delom v SV, čeprav o zaposlitvi v vojski za zdaj ne razmišljam, saj imam že kot študent boljše ponudbe za zaposlitev v farmacevtski industriji. Da lahko na vojaškem taboru poleg študentov FDV sodelujejo tudi študentje z drugih fakultet, mi je povedala prijateljica, ki se je pred dvema letoma udeležila vojaškega tabora. Pričakoval sem, da bo usposabljanje manj naporno, zato pogrešam kako uro prostega časa«.

Priloga E – Izjave študentov, ki so se udeležili študentskega vojaškega tabora in so se zaposlili v Slovenski vojski

Študent 1

Ko sem se usedel, da napišem ta odgovor, sem se globoko zamislil, privlekel sem na dan slike z vojaških taborov in našel celo poročilo o taboru, ki sem ga spisal za profesorico. Tako sem šel čez spomine, takratne poglede na vojaško organizacijo, občutke in pomisleke. Vojaških študentskih taborov sem se udeležil trikrat zaporedoma v letih 2003, 2004, 2005 in vsakič je bila moja predstava o vojaškem poklicu bolj jasna. V letu 2004 sem postal tudi štipendist Vlade RS za potrebe SV, tako da je to pomembno vplivalo na moje zanimanje za vojsko. Na Vaša vprašanja bom torej poskušal odgovoriti skozi to kronološko prizmo. Na prvi tabor 2003 smo se sošolci odpravljali z velikim zanimanjem in pričakovanjem. Kot vsako generacijo nas je skrbelo, če bomo zmogli vojaške napore, ki smo jih poznali iz filmov, veselili smo se streljanja in podobnih vojaških aktivnosti. Ne verjamem, da je že imel kdo od nas jasno predstavo, kje se bomo po študiju zaposlili oziroma, da bi imel kdo pri sebi že začrtano karierno pot. Na obramboslovju smo bili, ker nas je večinoma zanimal obrambno-varnostni sistem in s tem tudi vojska. Osebnostno sem si predstavljal, da bom zaposlen nekje v obrambnem sistemu, morda tudi kot častnik, nisem pa bil točno seznanjen, kako priti do tega poklica. Prvi vojaški tabor je tako minil v spoznavanju osnov vojaškega delovanja in življenja, razčistili smo si nekatere predstave o vojski, predvsem pa smo vzpostavili odličen kolektiv in spoznali ogromno vrstnikov.

Kot rečeno, sem na drugi tabor 2004 odšel kot štipendist. S tem sem imel nastavljen izhodišča za poznejšo zaposlitev in pa izpostavljeno temo, ki me je zanimala. Začel sem se torej spraševati, katero funkcijo bi nekega dne, po končanju študija opravljal v SV, glede na poveljniški kader na vojaškem taboru. Mislim, da so tistega leta kot inštruktorji nastopali tudi kandidati Šole za častnike, kar je bilo dobrodošlo, saj smo iz prve roke dobivali informacije, kako poteka karierna pot častnika. Drugi tabor je pomenil razširitev samega vojaškega znanja in pa vedenja o moji pričakovani karierni poti.

Na tretji vojaški tabor sem odšel z dokaj jasnimi predstavami o vsem. Še posebej smo se vživeli v situacijo; v vodu smo bili zbrani sami »stari borci«, poveljevali pa so nam odlični inštruktorji, tako da smo izvajali že kar resne akcije, katerih nauke sem s pridom izkoristil še

mnogokrat pozneje v poklicnem življenju. Ta tabor je minil kot ena sama akcija, nadvse intenzivno in zanimivo in od tam sem odšel z zavedanjem, da sem na pravi poklicni poti.

Sedaj lahko poskušam konkretno odgovoriti na vprašanje. Moje udeležbe na vojaških študentskih taborih so vsekakor vplivale na mojo zaposlitev v SV. Skozi tabore sem spoznaval vojaško organizacijo in življenje.

Vseeno pa je na mojo kasnejšo zaposlitev odločilno vplivala pridobitev štipendije. Brez nje bi se verjetno udeležil dveh, morda tudi treh taborov, kar bi bil čist avanturizem in fantovska potreba po druženju in akciji, ne bi pa sledil neki začrtani izobrazbeni poti do zaposlitve kot častnik. Čeprav me je vojska vedno zanimala najbolj od vsega, sem imel na začetku študija premalo informacij in predstav, o tem, kako priti do častniškega poklica in kako to delo zgleda po tem. Štipendija me je torej na nek način usmerila ali pa prisilila, da sem se začel načrtno zanimati za poklic častnika (o zaposlitvi v SV kot vojak nisem nikoli razmišljal), vojaški tabori pa so mi dali idealno priložnost, da sem vpogledal v sistem in na privlačen način spoznal, kakšno naj bi bilo moje prihodnje delo.

Na te vojaške tabore, ki smo se jih udeleževali, moramo nujno pogledati tudi z drugih strani. Ena je, da spoznaš ogromno novih ljudi, skleneš prijateljstva ali pa se vsaj spoznaš z ljudmi, s katerimi si pozneje zaposlen v istem sistemu. Mnogi moji takratni soborci so danes moji kolegi poročniki, veliko se jih je zaposlilo drugod v obrambnem sistemu in v javni upravi, veliko jih je zgolj znancev ali pa dobrih prijateljev. Poznati širok spekter oseb iz tvoje stroke je vsekakor dobrodošlo.

Pomembna stvar je tudi stopnja vojaškega znanja, ki ga osvojiš na vojaškem taboru. Ta stopnja je prav na zavidljivi ravni. Navadnemu vojaku v enoti se celo leto ne zgodi toliko zanimivih reči in koristnih usposabljanj, kot študentu na taboru v dveh tednih. Osebno sem se takrat na taborih veliko naučil in marsikaj sem še kdaj pozneje s pridom uporabil.

V letih, odkar potekajo študentski vojaški tabori, ste uspeli iz tega dogodka vzpostaviti svojevrstno, zavidljivo institucijo, skozi katero je šlo stotine mladih študentov, ki so tako vsaj potipali vojaško življenje, zavohali smodnik in enkrat v življenju pravilno postlali posteljo. Brez vojaškega tabora bi jih bila večina prikrajšana za to izkušnjo. S tem se širi vedenje in razumevanje obrambnega sistema ter obrambna kultura. Ob tem Vam izrekam vse pohvale.

Študent 2

Že kot najstnik sem se navduševal nad vojaškim poklicem. Kot študent, štipendist Ministrstva za obrambo, sem se vojaškega tabora udeležil dvakrat in bil navdušen tako nad izvedbo kot tudi samimi aktivnostmi in delom. Nedvomno so k temu pripomogli odlična organizacija, vodja in nenazadnje vrhunski inštruktorji. V slabih štirinajstih dneh, kolikor časa je trajal vojaški tabor, ste oziroma so študentom predstavili opremo in delo s katerim se bo srečeval bodoči pripadnik SV. Moja udeležba na taboru/ih je dejansko potrdila oziroma dala piko na i k zaposlitvi v SV.

Študent 3

Menim da je izkušnja na vojaškem taboru pustila nek pozitiven vtis na celotno organizacijo tabora, postopke in pridobljena znanja in izkušnje. Bolj kot to, pa moram priznati, da sem si po taboru še bolj želela pridobiti štipendijo Ministrstva za obrambo, kar je bil tisti ključni faktor, da sem se zaposlila v Slovenski vojski. Skratka, če bi rangirala, od 1-10, je na mojo zaposlitev vplivala štipendija 7, vojaški tabor pa 3.

Študent 4

Kar lahko rečem v zvezi s tabori je to, da je udeležba na taboru le še podkrepila mojo željo po zaposlitvi v vojski, ker sem takrat dejansko videla oziroma doživela, kaj v praksi pomeni biti vojak oziroma kako poteka vojaško življenje, pa čeprav smo bili takrat le študenti. In ker smo se že na prvem taboru (obvezna praksa v tretjem letniku) marsikaj naučili, sem se teh taborov udeležila trikrat. Da, tabor je vzdrževal ambicije po zaposlitvi oziroma jih je še povečal. Pri taborih mi je bilo najbolj všeč praktično delo, taborjenje, športne aktivnosti (plezanje, veslanje,...), strokovnost poveljujočih, njihov celoten odnos do študentov in tudi teoretično učenje v učilnici, ki so nam jo »predavatelji« znali približati. Mislim, da se mojemu mnenju pridružuje marsikateri, ki se je z mano udeležil teh taborov.

Študent 5

Za udeležbo na taboru sem se odločila v 2. letniku študija obramboslovja predvsem iz radovednosti in izziva, saj mi je bila vseč ideja o preživljanju dela študijskih počitnic aktivno in koristno. Tekom študija sem se tabora nato udeležila še trikrat.

Vtis iz prve udeležbe je bil dober, saj smo v zelo kratkem času uspeli sestaviti kolektiv, ki je brez težav opravil vse naloge, katere so nam zadali poveljujoči v naših enotah. Prav tako je bil odnos in volja inštruktorjev in organizatorjev na visoki ravni. Potrudili so se nam pokazati in demonstrirati ogromno znanja in uporabe tehnike v kratkem in pestrem časovnem obdobju.

Vojaški tabor je pripomogle k odločitvi v slovenski vojski s tem, da se tam spoznala način dela, ki mi je ustrezal, saj je poklic zelo intenziven in so naloge ter zahteve službe raznolike. Z vsako ponovno udeležbo in s tem z novimi spoznanji me je delo v vojski še bolj pritegnilo.

Vojaški tabor je podal tudi neko osnovo za graditev uspešnega kolektiva v sedanji enoti, s tem ko so nam inštruktorji pokazali, da je možno v 13 dneh združiti v enotno ekipo nekje 20 posameznikov, ki se med seboj ne poznajo, ter na ta način premagati vse izzive, ki so bili pred nami v tem času. Prav tako smo s tem pridobili veliko novih znancev in kar nekaj prijateljev, s katerimi ostajamo v stiku tako po službeni, kot tudi po družabni poti.

Priloga F – Izjava študentke, ki se je udeležila tabora, vendar se ni zaposlila v Slovenski vojski.

Večkratna udeležba na vojaškem taboru ni v nobenem pogledu negativno vplivala misel o zaposlitvi v vojski. Je pa res, da šele takrat, ko poizkusiš kako je, začneš pravzaprav resno razmišljati o tem. Sama sem bila pred udeležbo na taborih precej odločena, da se zaposlim v vojski, brez da bi razmišljala, kakšen je pravzaprav ta poklic in kako lahko vpliva na potencialno družino.

Torej, na taboru sem bila štirikrat, vsak posebej in na svoj način mi je bil všeč in če bi bila samska bi se skoraj brez predsodkov tudi zaposlila v vojski. Ker pa sem se med tem poročila, sem na zadevo začela gledati skozi drug zorni kot. Glede na to, da zaposleni v vojski nimajo pretiranega vpliva na to, v katero vojašnico bodo razporejeni in pa kdaj in kam bodo morali iti na mednarodno operacijo in misijo, je s stališča poročene ženske težko. To pomeni, recimo, da se zaposlim v vojski, zanosim, rodim, po enem letu se vrnem v vojsko in nato ne morem vplivat na to (čeprav imam doma družino in predvsem otroka, ki me rabi) kam bom razporejena, je za žensko praktično nepredstavljivo (no, za večino žensk).

Torej, to je negativna točka, na katero pa človek, dokler je samski ali v zvezi, ki ni resna, ne pomisli. Sicer pa je tabor name deloval zelo pozitivno, če bi bila kakršnakoli možnost, ki bi mi z gotovostjo omogočala delo v bližini Kranja in pa izogibanje mednarodnim operacijam in misijam, bi bila takoj za. Torej, razen zgoraj naštetega, nimam nobenih predsodkov za zaposlitev v vojski, vojaški tabor mi je željo po zaposlitvi v vojski samo povečal.

No, pa da nadaljujem. Vsako jutro, ko se peljem v službo, vidim za cesto vojake in vojakinje, ki tečejo (jutranja telovadba) in vsakič znova pomislim, da bi bilo zanimivo biti med njimi. Glede na to, da sem človek, ki potrebuje akcijo v življenju (in ne 8 ur sedenja v pisarni, kar sedaj počnem), bi mi bila to sanjska služba. Žal pa je tako, da vsak ne more biti na hierarhični lestvici v vojski visoko in to kljub svoji izobrazbi (in kljub smeri, na kateri je diplomiral). Torej, zavedam se, da bi z vstopom v vojaško organizacijo bila navaden vojak, kar pa se mi glede na izobrazbo ne zdi pravično.

Ja, možnost je častniška šola, za katero je potrebno prej opraviti selekcijo, pa še potem najbrž ni 100% da bo kaj od tega in prihodnost delovanja je lahko daleč od doma.

Skratka, da počasi zaključim, če bi se za poklic odločala izključno na podlagi vojaških taborov, katerih sem se udeležila, bi bila že del Ministrstva za obrambo. Ker pa je tu kar nekaj dejavnikov, ki mi niso všeč in me odbijajo, bom najbrž še nekaj časa sedela v pisarni, 8 ur na dan buljila v ekran in razmišljala, kako bi bilo lepo, če bi bilo.